

Skjervøy Above and below

Hvordan skape en ledende arktisk havromsklynge på 70 ° nord?

Gnist: Innovasjonsprogram for smarte og bærekraftige byer og lokalsamfunn.

Forord

Skjervøy kommune er 1 av 11 kommuner fra hele landet som har blitt valgt ut til å delta i årets runde av Gnist innovasjonsprogram. Vi er veldig glade og stolte over å få hjelpe Skjervøy kommune med å gjennomføre en designdrevet innovasjonsprosess på utfordringen: **Hvordan skaper vi en ledende arktisk havromsklynge på 70° nord?**

Utfordringen er kompleks og kan ikke løses på den tradisjonelle måten, fordi kompleksiteten ikke kan brytes opp. Vi har derfor satt sammen et team bestående av Plenum, Norinnova, Biotech North og NIELSTORP+ arkitekter. Teamet har tverrfaglig kompetanse innen design, arkitektur, steds- og næringsutvikling, forretningsutvikling, klyngeledelse og merkevarebygging. Vi er ydmyke over å få jobbe med en framoverlent kommune som Skjervøy, et dyktig prosjektteam, kommunedirektør, ordfører og øvrig kommuneorganisasjon. I tillegg til et aktivt næringsliv og engasjerte innbyggere. Vi har lært veldig mye gjennom denne prosessen og ønsker å lære enda mer.

Søkelyset er satt på følgende områder:

- Tydelig merkevare som grunnlag for all markedsføring og rekruttering
- Inkluderende og tilgjengelige byrom og møteplasser
- Estetiske industribygg og bærekraftig innovasjon gjennom industrielle og sirkulære symbioser
- Alternative boformer

Sammen har vi prøvd å forstå behovene til unge mellom 14–35 år, folk med havromskompetanse innen maritime og marine fag, innbyggere i kommunen og kommuneorganisasjonen, og bidra til bærekraftige og verdifulle løsninger for Skjervøy kommune, Nord-Norge, Norge og verden.

Vi forpliktet oss tidlig om at veien til målet skulle være gjennom gode prosesser, åpenhet og tillit. Vi har kommet fram til en portefølje med løsninger og retninger og håper dere synes disse er interessante og vil ta prosjektene videre.

Med vennlig hilsen
Heidi Johnsen
Daglig leder, Plenum Tjenestedesign

Above and below

For å gi prosjektet en identitet og mer tyngde, har vi valgt å gi det navnet: Above and below . Prosjektnavnet gir assosiasjoner og setter retning; **Above and below** spiller på det som skjer over og under overflaten i Skjervøy kommune.

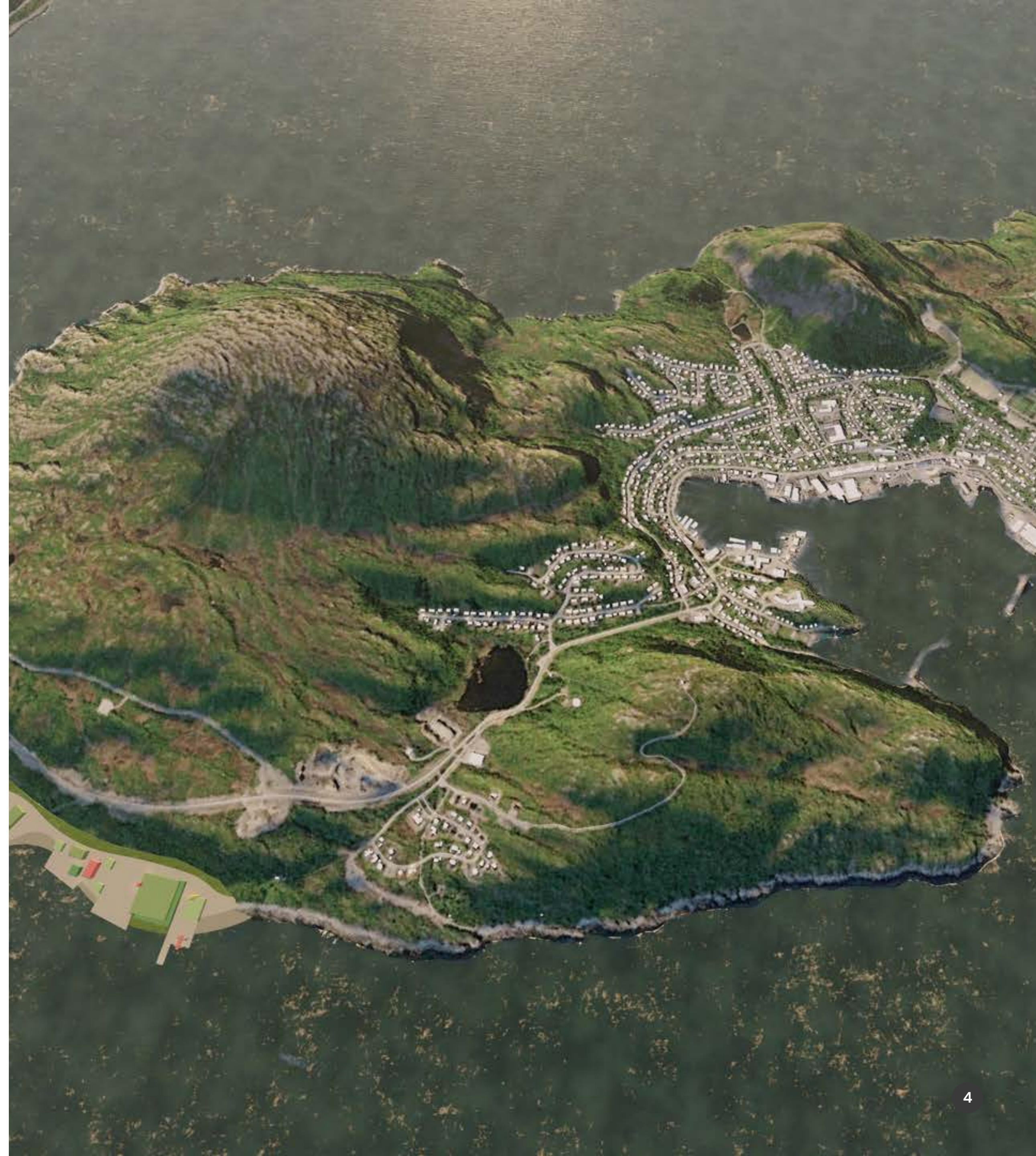
Det er også et begrep som har sterke assosiasjoner til havet. I tillegg er det et spill på above and beyond – **å strekke seg lengere enn forventningene**. Samtidig som det er et internasjonalt navn.

Above and below kan også være de to fysiske områdene vi har jobbet med: Sentrum og Sandøra Øst.

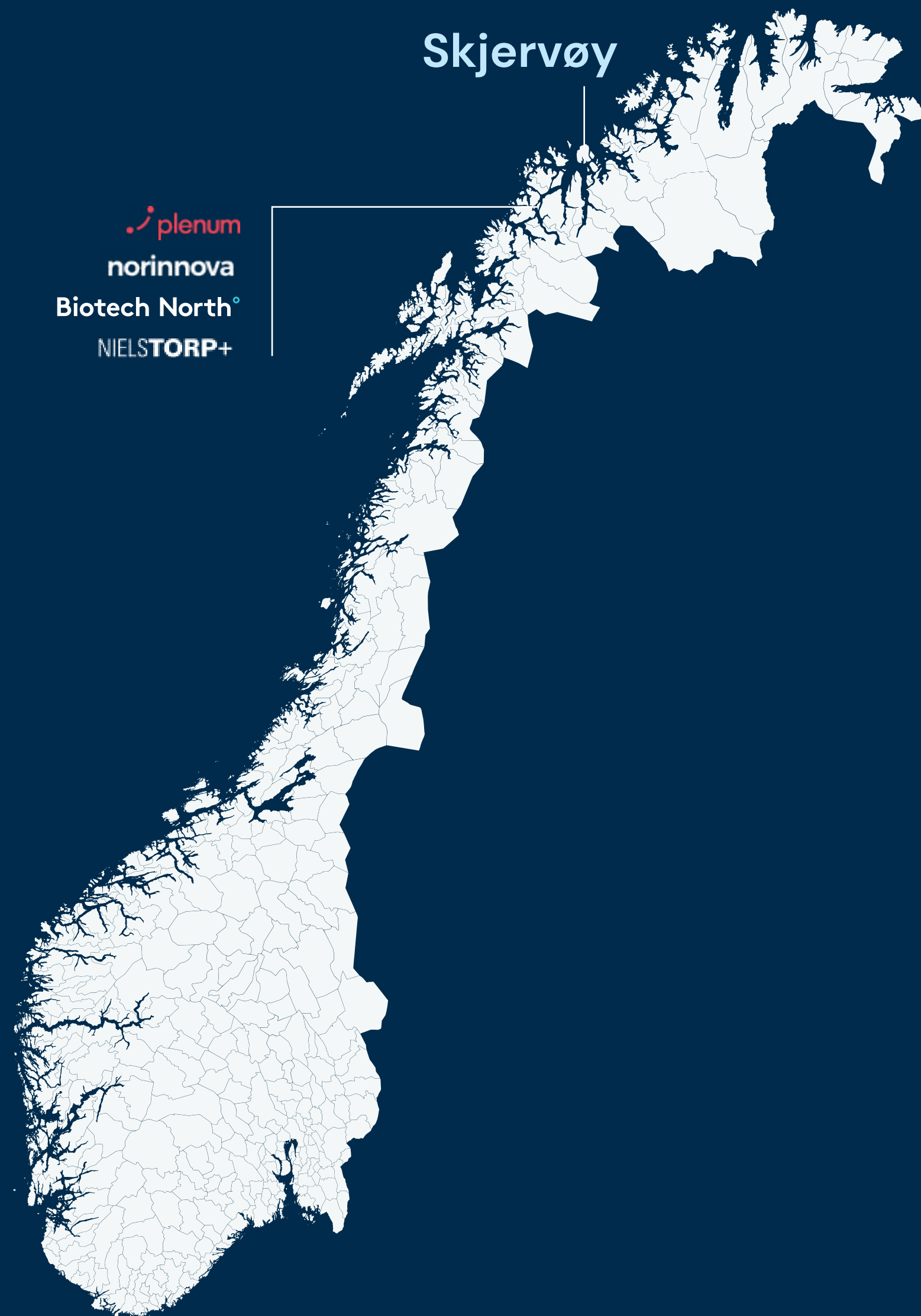
Arbeidet i dette prosjektet handler om hvordan kommunen oppfattes fra utsiden og hvordan dette blir til på innsiden. Det interne arbeidet som gjøres med markedsføring, samarbeid, innovasjon og utvikling spiller en like stor rolle som hvordan møtet med kommunen oppleves av utenforstående.

Innholdsfortegnelse

0. Forord	2
1. Team og metode	5
2. Bakgrunn	14
3. Innsikt	20
4. Idé og konsept	47
5. Veien videre	69

Teamet

Team Plenum vant innovasjonskonkurransen og består av Plenum, Norinnova, Biotech North og NIELSTORP+ arkitekter.

Teamet tilbyr tverrfaglig kompetanse innen design, arkitektur, steds- og næringsutvikling, forretningsutvikling, klyngeledelse og merkevarebygging.

Plenum

Plenum er et uavhengig nordnorsk design- og kompetansebyrå som ble etablert i 2020 for å øke innovasjonsevnen til folk, virksomheter og samfunn. Vi er blitt kjent for vår menneskeorienterte tilnærming til innovasjon.

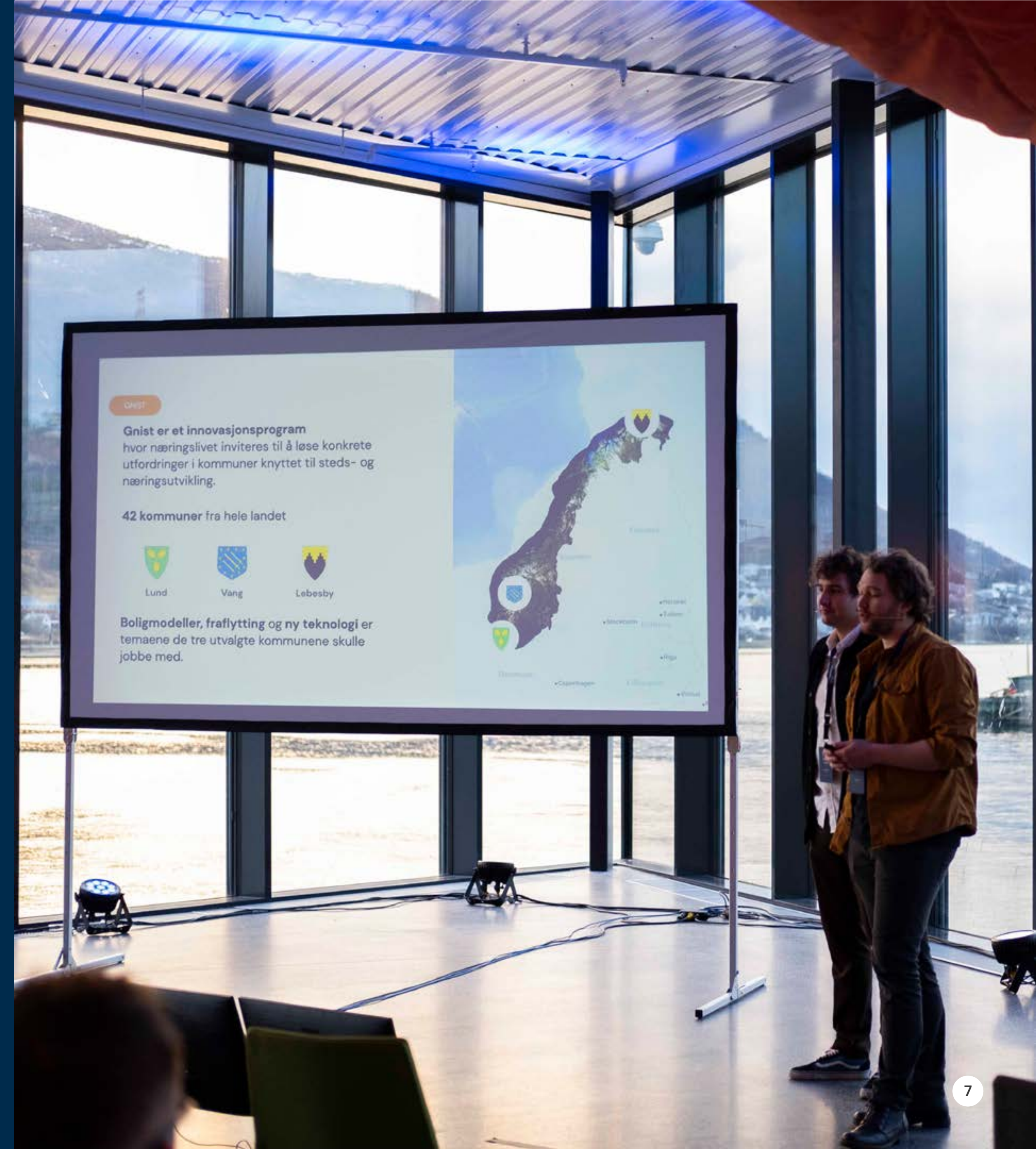
Plenum skaper positiv påvirkning gjennom designdrevet innovasjon ved å bruke vårt kreative tankesett og ferdigheter, samtidig som vi lærer våre kunder å gjøre det samme. Vi hjelper private og offentlige virksomheter med å bygge kapasiteten, kompetansen og de bærekraftige og verdifulle løsninger som kreves for å navigere i dagens kompleksitet, være konkurransedyktig i sitt marked og samtidig ta samfunnsansvar.

Gjennom samskaping med våre kunder driver vi fram endringer, bygger nye satsinger og designer nye opplevelser for folk, virksomheter og samfunn. Vi er åpne, nysgjerrige og opptatt av å ha en lærerik dialog om fortiden, nåtiden og framtiden.

Plenum er et lite, men godt team med kompetanse innen designdrevet innovasjon, grafisk design, prosjektledelse, steds- og næringsutvikling, forretningsutvikling og merkevarebygging.

Vi har kontor i Tromsø, men jobber over hele landet.

Plenum kan vise til flere referanseprosjekter, fornøyde kunder og gode samarbeidspartnere – og vi er bare i starten på reisen.

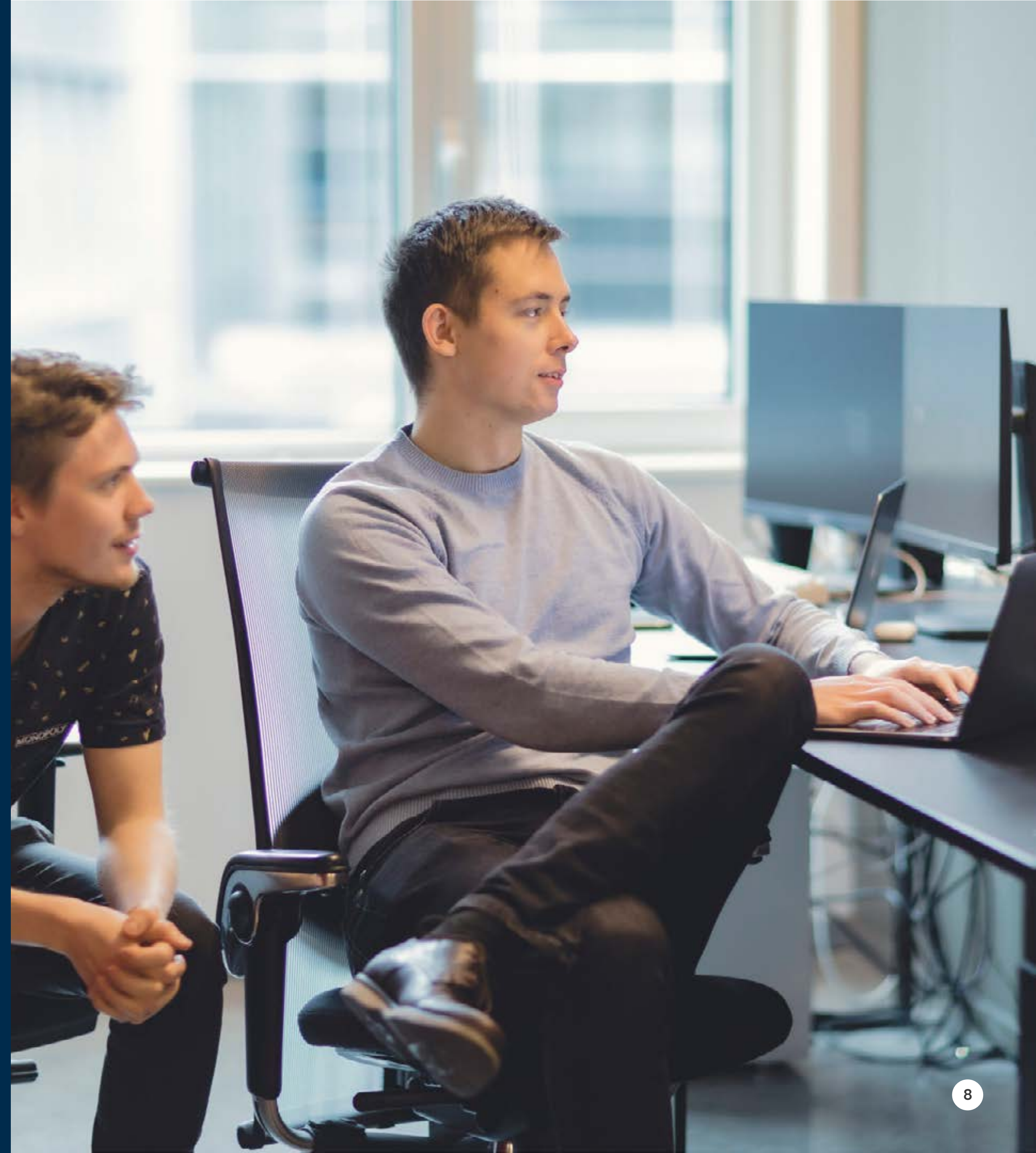
Norinnova

Norinnova er et innovasjonsselskap og har over 20 kompetente medarbeidere med ulik utdannings- og erfaringsbakgrunn. Selskapet er innovasjonspartner for UiT – Norges Arktiske Universitet og Universitetssykehuset Nord-Norge og samarbeider tett med innovasjonsselskap over hele landet.

I Norinnova jobber vi for å skape en bedre framtid ved å utvikle nye produkter og løsninger fra forskning og unike forretningskonsepter fra gründere og næringsliv. Vårt samfunnsoppdrag er å bidra til økt verdiskaping fra de beste forskningsbaserte resultatene, skape vekst i oppstartsbedrifter og konkurransekraft i eksisterende næringsliv.

Selskapet holder til i Siva Innovasjonssenter Tromsø og deler kontorer med spennende gründerbedrifter.

Våre eiere er: SIVA, UiT-Norges arktiske universitet, Equinor Energy, Troms og Finnmark fylkeskommune, Nordland fylkeskommune, Sparebank 1 Nord-Norge, Universitetssykehuset i Nord-Norge, Helse Nord og mange flere.

Biotech North

Biotech North er en kunnskapsbasert næringsklynge med fokus på utvikling av marine helseprodukter fra hav til marked. Klyngen har eksistert siden 2010 og har i dag ca. 40 medlemmer, i all hovedsak fra Nord-Norge, men har også tiltrukket seg bedrifter utenfor regionen. Klyngen startet som et initiativ blant FoU-baserte biomarine bedrifter i Tromsø, men har nå blitt en viktig innovasjons- og kompetanseutviklingsarena for bedrifter i hele Nord-Norge, samt skapt synlighet for medlemmene nasjonalt og internasjonalt.

Med fokus på utvikling og verdiskapning i Nord-Norge stimuler Biotech North til felles innovasjonsprosjekter både i klyngen og gjennom samarbeid og aktiviteter med andre relevante klynger, nettverk og utviklingsaktører. Klyngefilosofien er godt forankret og klyngen opererer som en viktig koblingsboks mellom ny og etablert industri, FoU, kapitalmiljøene, offentlige myndigheter og virkemiddelapparatet. Biotech North representerer et av Norges sterkeste miljøer innen marin bioteknologi, og klyngens medlemmer viser stor tillit til hverandre og en vilje til samarbeid. Ikke bare internt i klyngen, men tar også med seg denne delingskulturen inn i dette prosjektet.

NIELSTORP+ arkitekter

NIELSTORP+ arkitekter er et arkitektkontor som har en filosofi: Mennesket er i sentrum når vi designer hus og jobber med områdeutvikling. Våre bygg tilpasses en målestokk som gjør at folk føler seg hjemme, og som skaper en tilhørighet til omgivelsene.

Vi planlegger steder som er dynamiske, som glir over i hverandre, slik at rike og mangfoldige opplevelser skapes. Vi legger til rette for sosiale møterom der folk naturlig møtes. En arena for menneskelig interaksjon kan være både stor og liten og derfor gjelder dette prinsippet uavhengig av et prosjekts størrelse.

Et sted med sanserikdom stimulerer, og kan bidra til trivsel, glede og velvære. Farger, materialer og form gir velvære og impulser til sansene våre. En følelse av tilhørighet gir også en følelse av trygghet.

Våre hus søker å tilpasse seg sted og tomt ved å bruke dimensjoner, former og farger med en relasjon til sine omgivelser.

NIELSTORP+ arkitekter har kontor i Oslo, men satser i nord med partner/arkitekt Tord Kvien i spissen som er født og oppvokst i Nord-Norge og har god kjennskap til hvordan det er å bo og leve her.

FNs bærekraftsmål og Nasjonalt veikart for smarte og bærekraftige byer og lokalsamfunn

Når vi har jobbet med løsningsforslaget for Skjervøy kommune i forhold til steds- og næringsutvikling, har vi tatt utgangspunkt i de åtte prinsippene fra Nasjonalt veikart for smarte bærekraftige byer og lokalsamfunn og FNs bærekraftsmål.

I tillegg har vi tatt utgangspunkt i EU sin sirkulærøkonomiske handlingsplan, Nasjonal strategi for ein grønn, sirkulær økonomi, EUs taksonomi og handlingsplan for bærekraftig finans, Finansdepartementet forslag i Prop. 208 LS (2020–2021) om å gjennomføre to EU-forordninger om henholdsvis offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren og et klassifiseringssystem (taksonomi) for bærekraftig økonomisk aktivitet i en ny lov om bærekraftig finans og aktuelle planer og strategier i Troms og Finnmark fylkeskommune og Skjervøy kommune.

FNs bærekraftsmål

1, 2, 4, 9, 11, 12, 13, 14, 15 og 17

Sett innbyggerne i sentrum

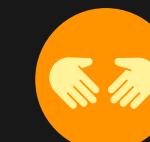
Tenk helhetlig

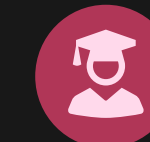
Prioriter miljø og klima

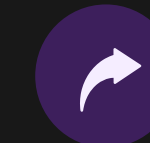
Vektlegg inkludering og samskaping

Sats på neste generasjons næringsliv

Del og ta i bruk åpne data

Sats på kompetanseutvikling, omstilling og innovasjon

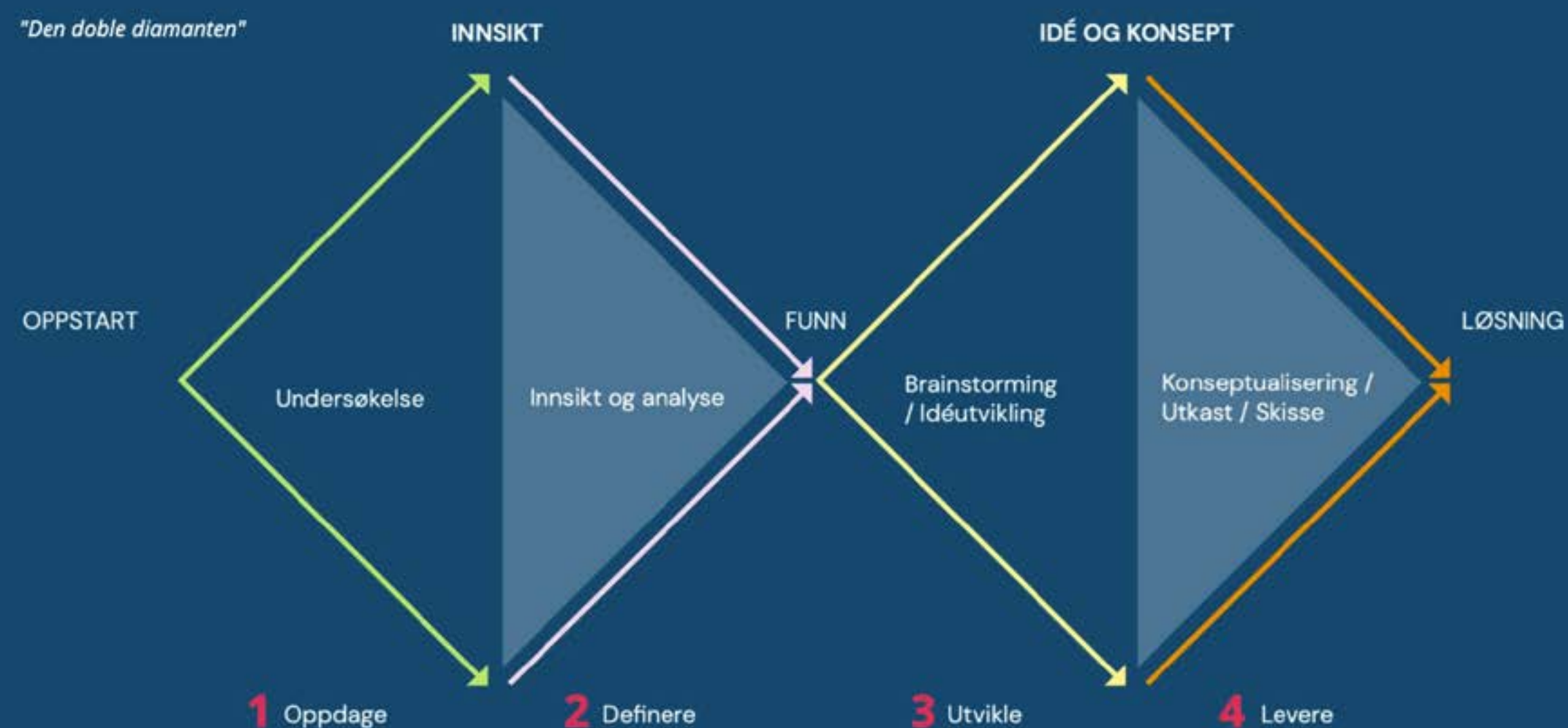
Begynn lokalt, tenk globalt

Vår metode

Prosjektet har vært løst gjennom en stegvis designprosess med to hovedfaser: Innsikt og idé/konsept. Dette er en menneskeorientert måte å jobbe med innovasjon og utvikling på.

Vi har tatt utgangspunkt i den doble diamanten som er en modell over designprosessen, utviklet av British Design Council. Modellen illustrerer to hovedfaser som bygger på åpne- og lukkefaser

1 Innsikt – oppdage

Prosjektet startet med en utforskningsfase hvor innsikt og inspirasjon ble samlet inn. I denne fasen begynte vi å identifisere utfordringene, behovene og mulighetene som skulle adresseres og definere grenser for konseptforslagene. Det ble brukt både kvalitative og kvantitative metoder. Innsikten som ble samlet inn i denne fasen var veiledende og til inspirasjon for teamet gjennom hele utviklingsprosessen.

2 Innsikt – definere

Mengder av ideer og funn ble analysert, strukturert og redusert ned til et sett med problemstillinger. Disse ble satt sammen og sett opp mot Skjervøy kommunes behov og mål for å kunne velge hvilke som skulle videreføres. Fasen resulterte i en felles forankret problemforståelse, for å sikre at konseptene som skulle utvikles var basert på reelle behov og ikke antakelser. Målet for fasen var å verifisere rammene for hva som var mulig, og justere ambisjonene deretter.

3 Idé og konsept – utvikle

I denne delen var fokuset på utvikling. I fellesskap ble utvalgte problemstillinger videreutviklet og testet på brukerne. Målet var å verifisere at løsningsforslagene oppnådde ønsket resultat.

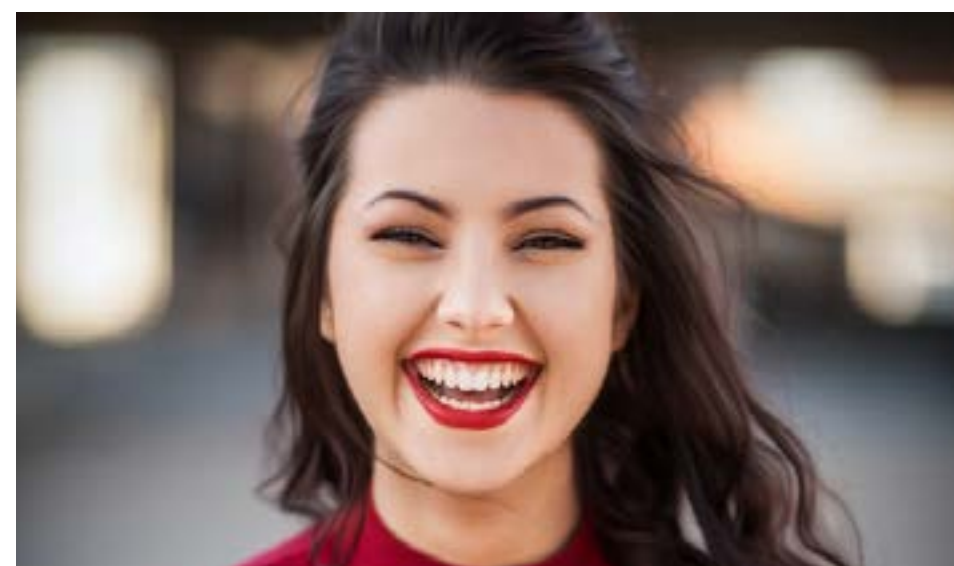
4 Idé og konsept – levere

Til slutt ble konseptene ferdigstilt. I denne fasen var det også viktig å fange opp tilbakemeldinger fra brukerne og sikre kontinuerlig forbedring av løsningen i tiden framover. Erfaringsdeling var en sentral del av siste fase. Antakelig har prosjektet gitt både ny prosessforståelse, ny kunnskap, verktøy og måter å jobbe på.

Prinsipper vi jobber etter

Hvordan vil vi angripe utfordringen til Skjervøy kommune?

Vi har en åpen, utforskende og kreativ tilnærming. Vi bestemmer ikke løsning på forhånd, men er åpne og opptatt av å forstå brukernes reelle behov og skape meningsfulle løsninger.

Menneskenes behov i sentrum

Vi involverer et mangfold av brukere for å sikre rett kompetanse, kvalitet, engasjement og eierskap til prosessen.

Samskaping

Vi engasjerer brukerne i kartleggingen av situasjonen og den kreative prosessen fordi samskaping gir eierskap og støtte til endringer.

Helhetlig tilnærming

Vi arbeider med helheten for å skape en god og sammenhengende opplevelse for de som bruker og leverer løsningen.

Visualiser underveis

Vi visualiserer informasjon og idéer for å forenkle kompleksitet og skape felles forståelse og god dokumentasjon.

Tester kontinuerlig

Vi arbeider utforskende og lager prototyper kontinuerlig gjennom prosessen for å teste, validere og videreutvikle løsninger.

Framsynt perspektiv

Vi har et framsynt perspektiv som går ut over nær framtid.

02. Bakgrunn

Bakgrunn

Skjervøy kommune er 1 av 11 kommuner fra hele landet som har blitt valgt ut til å delta i årets runde av Gnist innovasjonsprogram, basert på kriterier som engasjement, overføringsverdi og innovasjonspotensial, i tillegg til politisk og administrativ forankring av deltakelsen.

Gnist er et designdrevet innovasjonsprogram initiert av DOGA (Design og Arkitektur Norge) og Nordic Edge. Programmet gir kommuner kompetanse, metoder og verktøy til å jobbe på nye måter med steds- og næringsutvikling, ta tak i konkrete utfordringer og snu dem til muligheter og nyskaping. Hovedmålgruppen er distriktskommuner.

Skjervøy kommune ønsker å utforske følgende:
Hvordan skape en ledende arktisk havromsklynge på 70° nord?

Gnist-programmet skal komplettere, forsterke og realisere eksisterende initiativ og planer i kommunene, men også bidra til å iverksette nye utviklingsprosjekter. En viktig del av Gnist-programmet er også kunnskaps- og erfaringsutveksling innen innovativ steds- og næringsutvikling på tvers av kommuner og regioner. Næringslivsaktører innen design, arkitektur og annen relevant kompetanse kobles på for å avdekke muligheter og utvikle nyskapende løsninger på konkrete utfordringer i kommunene.

Fylkeskommunene er sentrale støttespillere, sammen med Distriktssenteret, Husbanken, Nasjonalt program for leverandørutvikling (LUP), KS, Næringshagene i Norge, Innovasjon Norge og Riksantikvaren. Den overordnede målsetningen med Gnist-programmet er å bidra til mer attraktive og inkluderende lokalsamfunn samt økt verdiskaping og nye arbeidsplasser i hele Norge.

Formålet med Gnist

Landets kommuner må takle mange utfordringer som fraflytting, demografiske endringer, kompetansemangel, segregering og miljø og klima. Samtidig må de skape nye arbeidsplasser, og fremme utviklingen av attraktive lokalsamfunn for både innbyggere og besøkende.

For å få til dette, og skape levende lokalsamfunn i hele Norge, er det viktig å se steds- og næringsutvikling i en sammenheng. Attraktive steder tiltrekker seg ikke bare nye innbyggere, men også virksomheter og kompetanse.

Med utgangspunkt i Nasjonalt veikart for bærekraftige byer og lokalsamfunn, vil Gnist-programmet ta tak i reelle utfordringer i landets kommuner og stimulere til nytenking og innovasjon samt omsette prinsippene og målbildene i veikartet til konkrete utviklingsprosjekter som både kan lede til nye arbeidsplasser og steder som folk ønsker å bo og besøke.

Gnist-programmet skal komplettere, forsterke og realisere eksisterende initiativ og planer i kommunene, men også iverksette nye utviklingsprosjekter. Utgangspunktet lokale behov, fortrinn og premisser. En sentral del av Gnist-programmet er også kunnskaps- og erfaringsutveksling innen innovativ steds- og næringsutvikling på tvers av kommuner og regioner.

Formålet med Gnist

Hvordan bli med i Gnist?

Gnist består av flere deler:

Gnist kompetanse er åpen for alle kommuner og fylkeskommuner. Det er ønskelig med deltakere fra både plan og næring. I tillegg kan kurset passe for de som jobber innen folkehelse, samferdsel, kultur og frivillighet.

Gnist utfordringer er en digital utfordringsbank hvor kommuner kan presentere utfordringer knyttet til steds- og næringsutvikling.

Gnist løsninger er en tilrettelagt prosess for 5–10 kommuner plukket ut av fylkeskommunene, kommuneorganisasjonen, DOGA og Nordic Edge.

Utfordring

Skjervøy er en kommune i Troms og Finnmark fylkeskommune med ca. 2800 innbyggere og et rivende næringsliv innenfor sjømat. Som mange andre distriktskommuner har Skjervøy utfordringer med fraflytting, demografiske endringer, kompetansemangel, segregering, miljø og klima.

Hvordan skaper vi en ledende arktisk havromsklynge på 70° nord?

Kommunen etablerer et industriområde på 40 dekar sammen med ulike industriaktører og ambisjonen er at det skal bli en innovasjonshub for sjømatnæringa – et samlepunkt for det maritime fagmiljøet som bygger på lokalkunnskap og bidrar til fellesskap. Men kommunen sliter med å rekruttere relevant arbeidskraft.

Gjennom Gnist-programmet søker vi svar på hvordan Skjervøy kan bli en levende, fremtidsrettet «havromsklynge», som både bygger på eksisterende, og tiltrekker seg ny kompetanse og næringsetablering. I forbindelse med dette ønsker kommunen å ha fokus på bo- og bli-lyst.

Utdrag fra konkurransegrunnlag – anskaffelse for kompetanse for gjennomføring av en designdrevet innovasjonsprosess i Skjervøy kommune.

Hovedmål

Målsetningen er at deltakelsen i Gnist-programmet skal bidra til å finne gode innovative løsninger på utfordringene knyttet til bo- og blilyst i kommunen, samt styrke det maritime og marine fagmiljøet. Den overordnede ambisjonen er å bli en ledende nasjonal og global havromsklynge som vil ha tiltrekningskraft på havromseksperter og unge talenter.

Skjervøy kommune

Målgrupper

Primærmålgruppen for brukerinvolvering i prosjektet

Unge mellom 14–35 år

- Bor i kommunen
- Bor ikke i kommunen

Innbyggere i kommunen
Kommuneorganisasjonen

- Havromskompetanse innen maritime og marine fagområder
- Utdannings- og forskningsmiljø
  - Eksisterende næringsliv på Skjervøy
  - Næringsliv i Norge
  - Kunnskaps- og innovasjonsmiljø
  - Klynger
  - Virkemiddelapparatet

Primærmålgruppen har vært involvert gjennom intervju og arbeidsmøter.

Sekundærmålgruppe for brukerinvolvering i dette prosjektet

Supplerende fagkompetanse som kan bidra til å bygge et godt økosystem rundt havrommet:

Skoler og barnehager

Sekundærmålgruppen har vært supplerende fagkompetanse, skoler og barnehager. Dette betyr ikke at disse målgruppen sine behov har blitt nedprioritert i utformingen av løsningene. Supplerende fagkompetanse, skoler, marine fagområder, innbyggere i kommunen og kommuneorganisasjonen bør prioriteres først.

03. Innsikt

Innsikt

Skrivebordsundersøkelser 25 samtaler og intervju 3 besøk på Skjervøy 17 møter og workshops

Aktiviteter

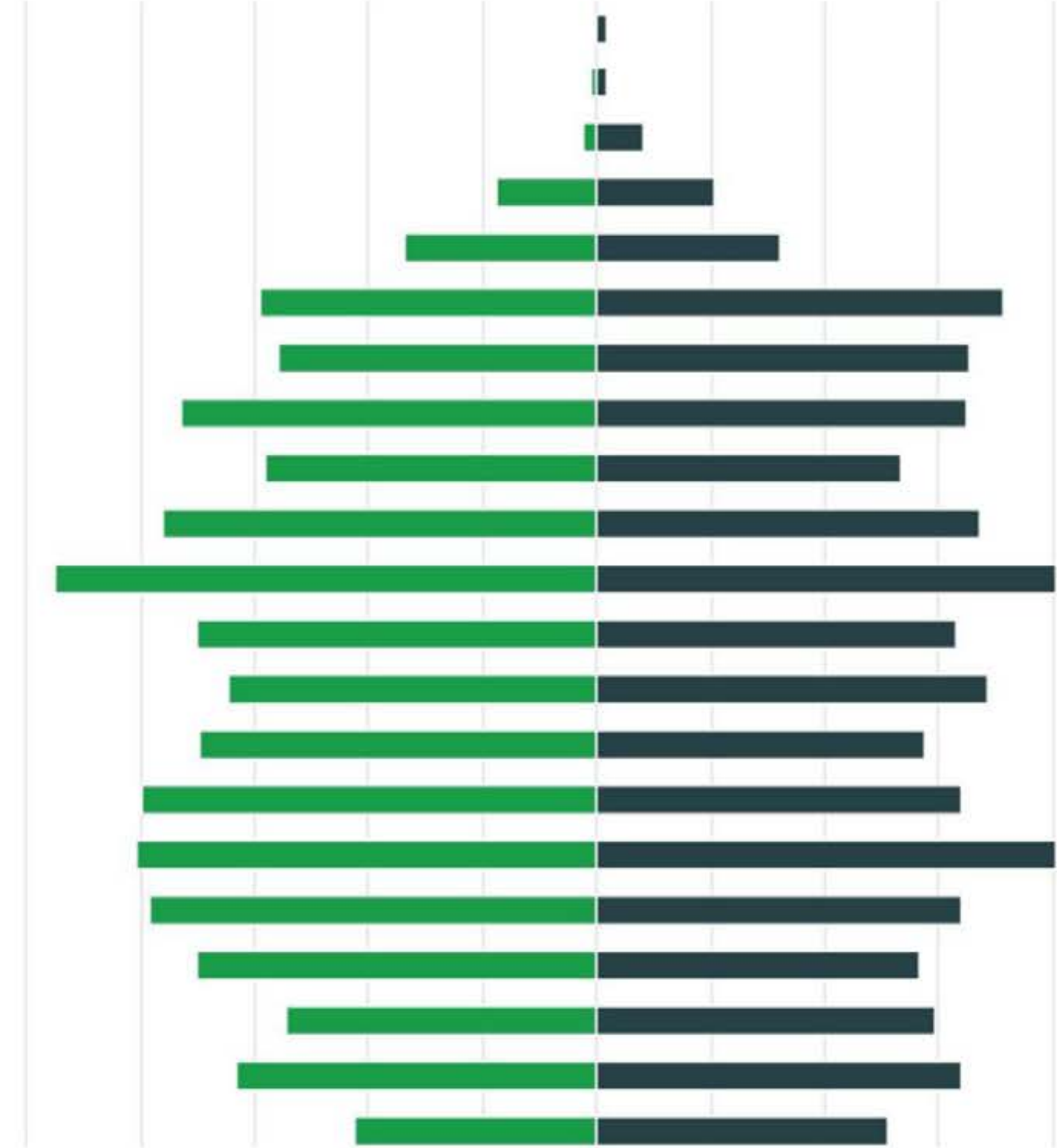
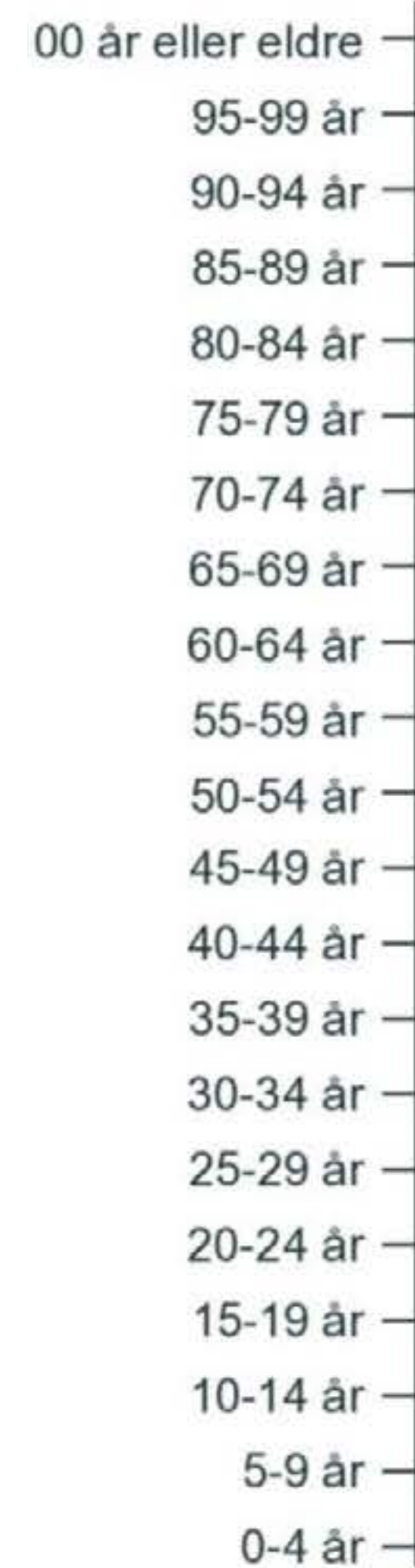
- Mai Opstartsmøte prosjektteamet
- 02.06.22 Skjervøy – Befaring Sandøra Øst / Skjervøy sentrum
- 02.06.22 Skjervøy – Besøk; Kommuneorganisasjonen, Skjervøy videregående skole, Mowi, Lerøy, Arnøy Laks, Blått kompetansesenter, Newton Nord-Troms
- 14.06.22 Oslo – Midtveissamling, Prosjektteam
- 16.06.22 Tromsø – Workshop: Innsikt, prosjektteamet
- 23.06.22 Digitalt – Workshop: Innsikt, kommuneorganisasjonen
- Juni Intervju næringslivsaktører
- August Digitalt – Workshop: konsept, prosjektteam
- 06.09.22 Skjervøy – Sjømatkonferanse
- 12.09.22 Skjervøy – Workshop: Konsept, kommuneorganisasjon
- 12.09.22 Skjervøy – Workshop: Konsept, ungdom
- 14.09.22 Digitalt – DOGAS innspillsmøte
- 16.09.12 Digitalt – Workshop: Konsept, prosjektteam
- 27.09.22 Digitalt – DOGAS avslutningssamling
- 29.09.22 Prosjektteamet har presentasjon av prosjektet for formannskapet
- 03.10.22 Prosjektteamet har møte med Norsk katapult
- 12.10.22 Prosjektteamet har møte med Leverandørutviklingsprogrammet (LUP)
- 28.10.22 Digitalt – DOGAS Evalueringsmøte
- Leveransmøte prosjektteamet (under planlegging)

Kommunefakta: Demografi

Menn   **Befolkningspyramide**   Kvinner

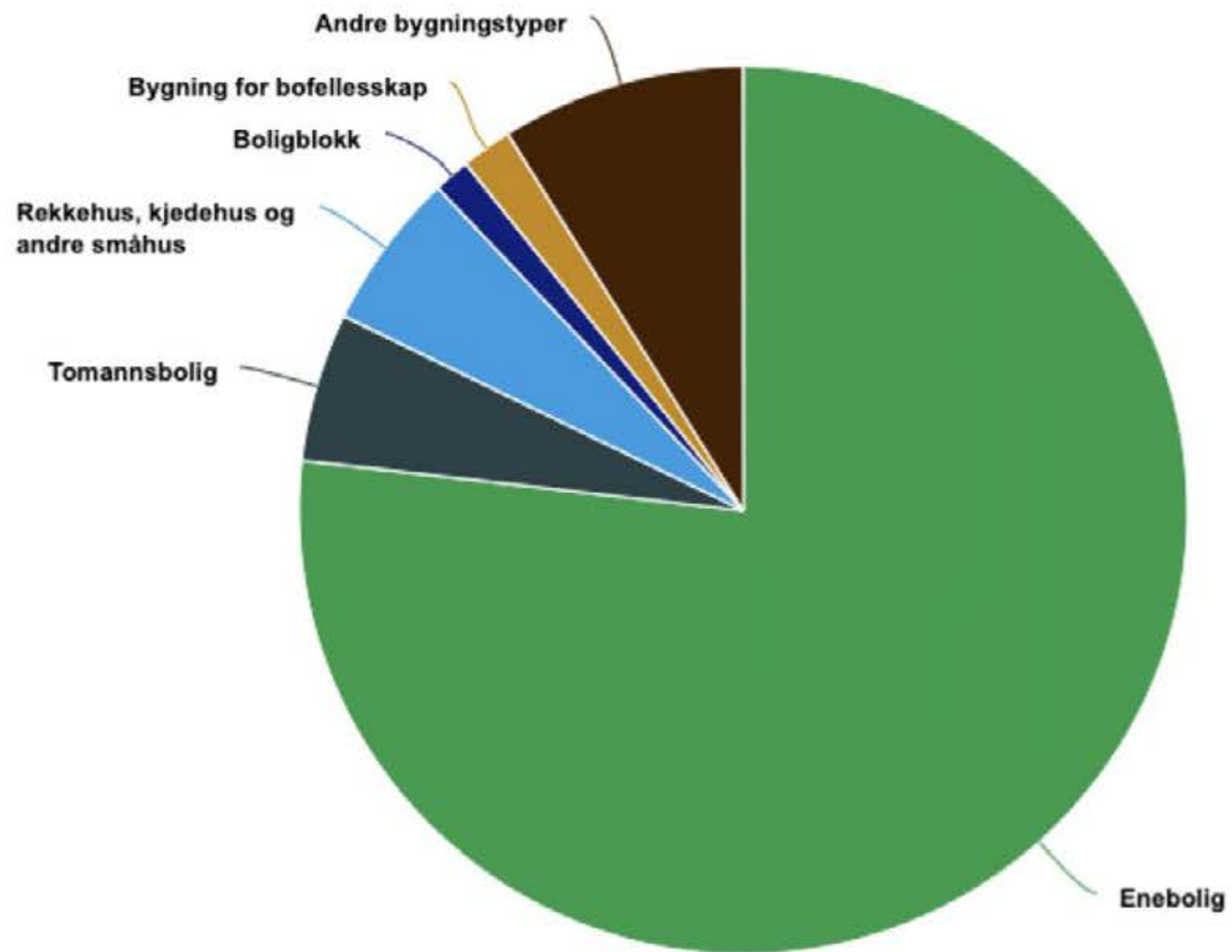

Forventet utvikling

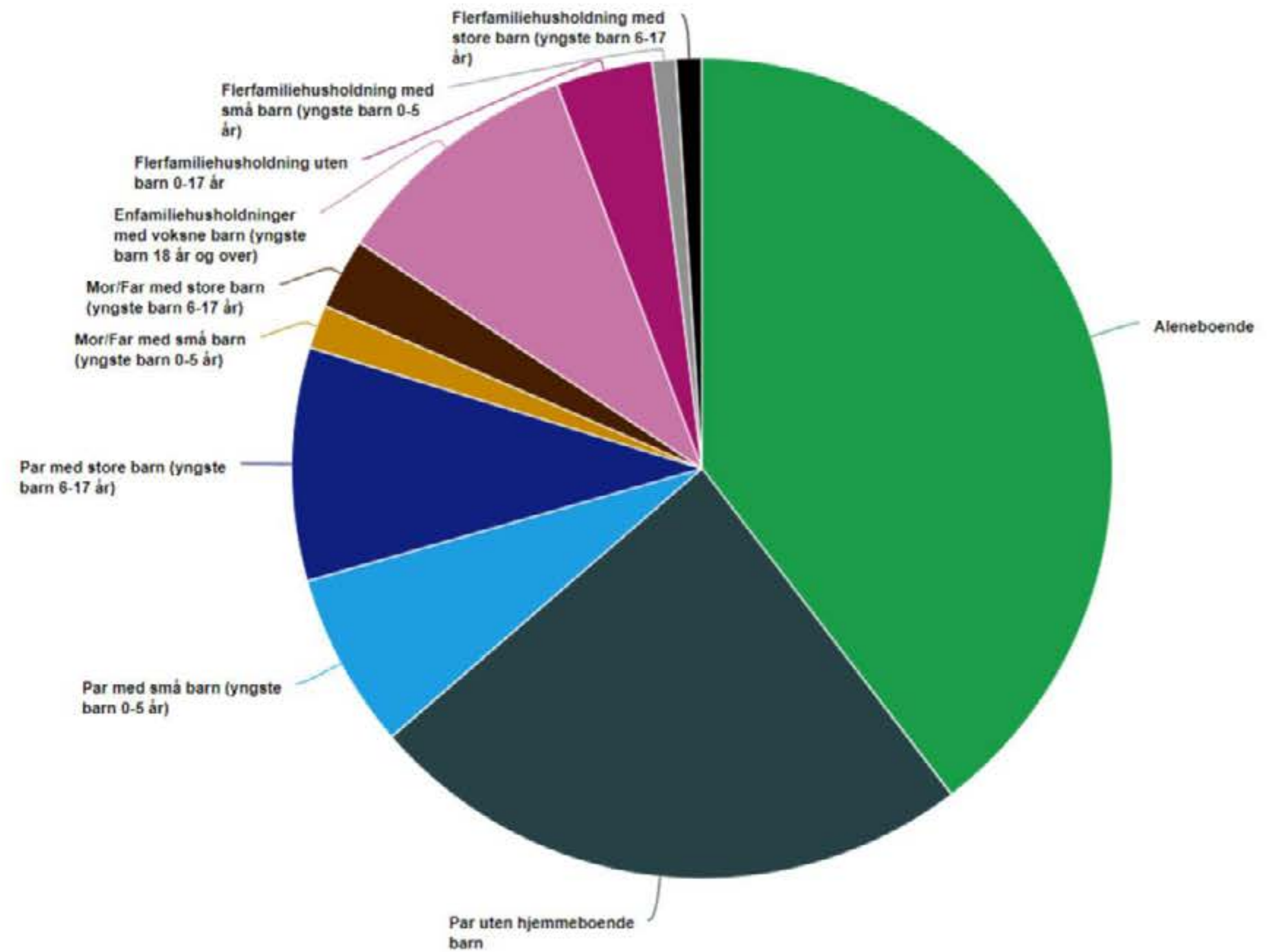

Flest innbyggere i alderen 50-54 år

Kommunefakta: Type bolig og husholdning

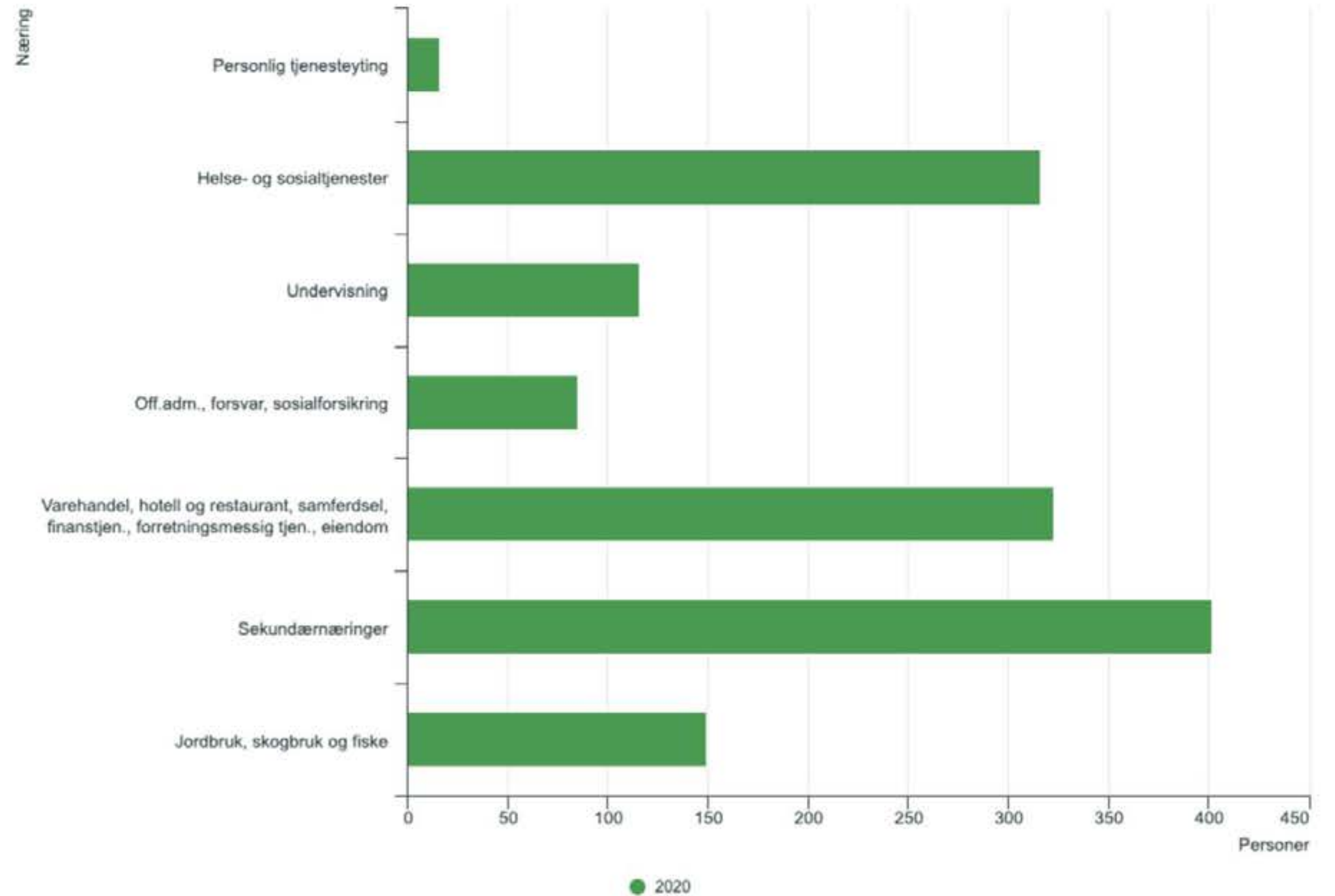
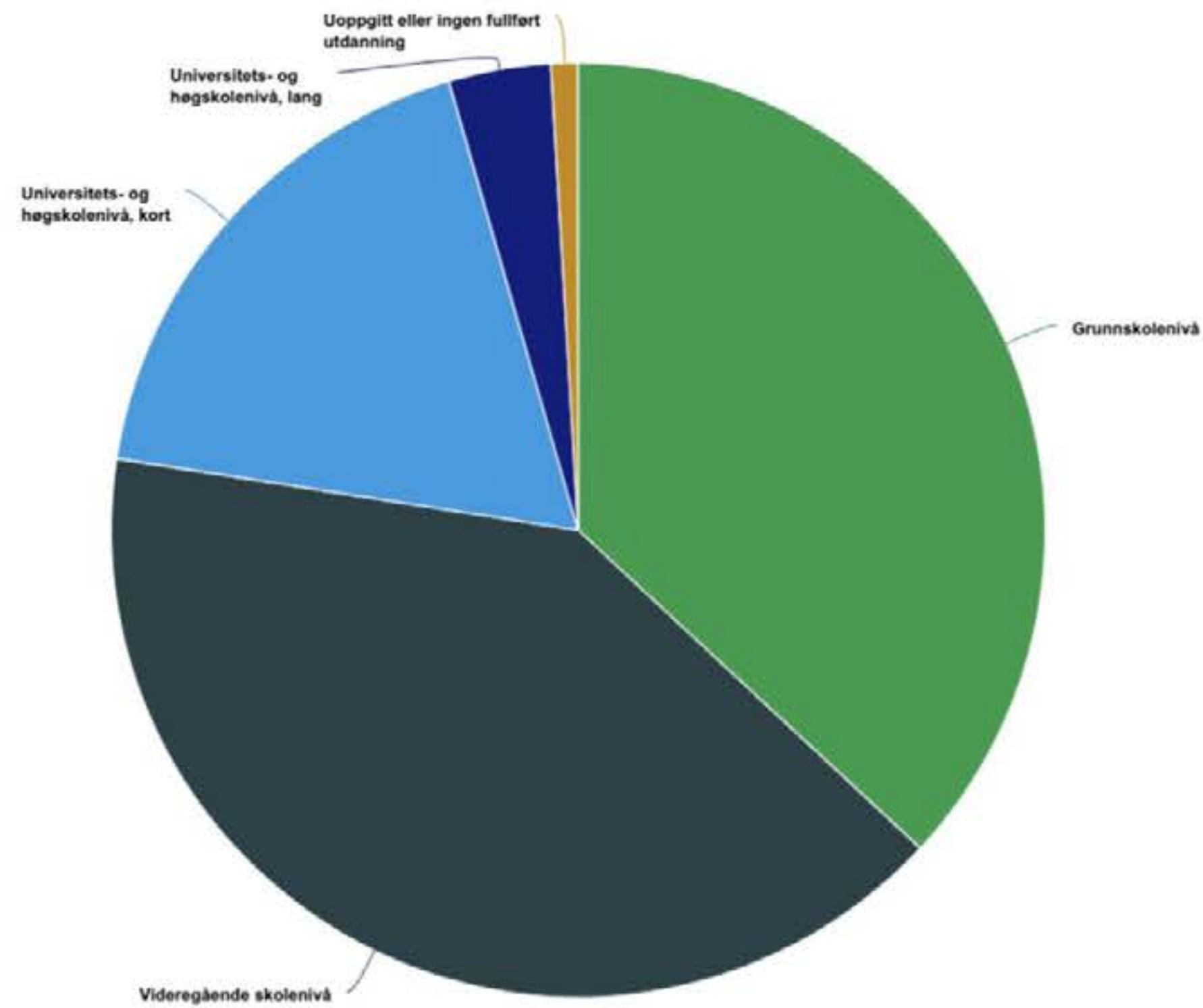

Flest eneboliger

Flest aleneboende

Kommunefakta: Arbeid og utdanning

Flest med grunnskolenivå og videregående skole

Flest innen sekundærnæringer

2. juni 2022 – Besøk på Skjervøy

Et samfunn i utvikling

Kommunens attraktivitet

Faktorer som forklarer hvorfor et sted er attraktivt er ulike egenskaper knyttet til stedet, henholdsvis bo- og arbeidssted. Det vil også kunne være ulike stedlige egenskaper som gjør et sted attraktivt for ulike næringer. Vi må regne med at det er ulike kvaliteter som er viktige, alt etter som hvilken type attraktivitet vi snakker om. Skjervøy kommune har mange faktorer som er av betydning. Vakker natur, gode skoler/barnehager, fritidsaktiviteter, tilgjengelige enebolig-tomter og lave boligpriser. Det er imidlertid mangel på andre typer boliger enn eneboliger. Det jobbes med å regulere boligområder, men det tar tid og går for sakte.

Den strategiske beliggenheten til Skjervøy har gjort at sjømatnæringen har vært og er ryggraden i kommunens næringsstruktur. Flere kjente bedrifter som Lerøy Aurora, Mowi og Arnøy Laks er etablert her. I tillegg har kommunen tilgjengelige nærings- og havneareal.

Skjervøy kommune er framoverlent. Over tid har det blitt arbeidet med forsknings- og utviklingsarbeid i Nord-Troms. Kommunen er et av pilotområdene til samarbeidet om pilotprosjektet til «Marine grunnkart i kystsonen». Kartverket, Norges geologiske undersøkelse og Havforskningsinstituttet har siden 2020 samarbeidet for kartlegging av havbunnen i Skjervøy kommune. Det foregår også et forskningsarbeid i regi av Havforskningsinstituttet som omhandler sameksistens innen havbruk. Kommunen ønsker å tilrettelegge for mer FoU fordi det kan føre til bedre kompetanseutvikling, innen utdanning og lokalt næringsliv. Ifølge Statistisk sentralbyrå er de fleste av innbyggernes utdanningsnivå grunnskole og videregående skole.

Skjervøy kommune ønsker innovasjonsmiljø for å bli et regionalt sentrum for fremtidens sjømatnæring. Foto: Petr Pavlíček - Velt Lyngenfjord

Skjervøy vil bli best på maritim nyskaping

Lokale krefter ønsker å gjøre Skjervøya til et nav for fremtidens sjømatnæring. Nå skal lokale og nasjonale innovasjonsmiljøer hjelpe kommunen med å realisere ambisjonen.

Redaksjon

PUBLISERT Torsdag 10. mars 2022 - 12:30

Sjømat er en av distriktens viktigste næringer. Skjervøy kommune har ambisjoner om å styrke sin rolle som maritimt senter ved hjelp av lokale ressurser – både råvarer og mennesker, påpeker Malin Kock Hansen i Design og arkitektur Norge (DOCA). Hun er ansvarlig for Gnist, et designdrevet

Illustrasjon av Nord-Troms. Det er her Mowi skal investere 100 millioner kroner i et nytt moderne verftsanlegg i Skjervøy.

Moen er klare til å investere 100 millioner kroner i et nytt moderne verftsanlegg i Skjervøy

Nyheter av Redaksjonen - 4. februar 2022

NORD 24

Nordlys Nordnorsk Debat Vekt i Nord N24 Facebook Meny

Vil bruke 400 millioner på Skjervøy - det spares inn når laksen skal ut i verden

Skjervøy "Laks" ved kai hos Lerøy Aurora.

Lerøy vil investere 400 millioner kroner på Skjervøy

Nyheter av redaksjonen - 7. september 2022

Vil bygge ny filetfabrikk ved slakteriet til Lerøy Aurora.

Framtid eAvis Nyheter Meninger Sport Kultur Folk Torg

Lokalt firma skal bygge ut på Sandøra: - Betyr kjempemye for oss

Illustrasjonsfoto av laks i merd.

Sjømatnæringen vokser i Troms og Finnmark

Et samfunn i utvikling

Kommunen ser også viktigheten av å legge til rette for sosiale og faglige møteplasser. De er åpne for å ta i bruk ny teknologi og nye samarbeidsmodeller.

Kommunen legger også til rette for et nytt industri- og havneområde på Sandøra Øst. Her skal Moen og Olsen Verft etablere et verft og vil få behov å rekruttere 30–40 ansatte. Ambisjonen er at Sandøra Øst skal bli en innovasjons-hub for sjømatnæringa – et samlepunkt for det maritime og marine fagmiljøet som bygger på lokalkunnskap og bidrar til fellesskap.

Skjervøy kommune har imidlertid vanskeligheter med å rekruttere relevant arbeidskraft. Gjennom Gnist-programmet søker kommunen svar på hvordan kommunen kan bli en levende, framtidrettet «havromsklynge», som både bygger på eksisterende, og tiltrekker seg ny kompetanse og næringsetableringer. I forbindelse med dette ønsker kommunen å ha fokus på bo- og blilyst.

I dette prosjektet har vi valgt å sette søkelys på følgende:

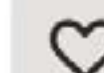
- Tydelig merkevare som grunnlag for all markedsføring og rekruttering
- Inkluderende og tilgjengelige byrom og møteplasser
- Estetiske industribygg og bærekraftig innovasjon gjennom industrielle og sirkulære symbioser

Baker/ Konditor

Kultur- og undervisning, Skjervøy kommune
Skjervøy
Heltid, Nyutdannet, Fast

Opprett en Indeed-konto før du fortsetter til firmaets nettsted.

Gå videre for å søke

Jobbdetaljer

Jobbtype

Heltid
Nyutdannet
Fast

Full stillingsbeskrivelse

Skolene i Skjervøy skal være et trygt og godt sted for elever og ansatte. Vi jobber for god, variert og tilpasset opplæring som rustar barn og unge for framtiden.

Skjervøy barneskole søker etter to lærere i 100 % fast stilling fra skoleåret 2022/23.

Arbeidsoppgaver

- Undervisning i småskolen 1.-4.kl
- Mulig kontaktlæreransvar
- Teamarbeid
- Aktiv deltakelse i skolens utviklingsarbeid
- Oppfølging av enkeltelever
- Kontakt skole/hjem

Når kommunen skal rekruttere relevant kompetanse, er det viktig at det er en tydelig avsender og merkevare – men også at tittel og stillingsbeskrivelse samsvarer.

I løpet av prosessen har mye endret seg fra utarbeidelsen av konkurransegrunnlaget – anskaffelse av kompetanse for gjennomføring av en designdrevet innovasjonsprosess i Skjervøy kommune på utfordringen: **Hvordan skaper vi en ledende havromsklynge på 70° nord?**

Under Sjømatkonferansen på Skjervøy i september lanserte Lerøy Aurora at de skulle investere 400 millioner kroner for å modernisere lakselakteriet. Gigantsatsingen skulle legge grunnlag for ytterligere 25–30 nye stillinger i tillegg til de nåværende 178 årsverkene. Målet var at slakteriet skulle stå ferdig i løpet av 2023. Dette vil si at 70 nye folk (+ partnere) skal rekrutteres, og flytte til kommunen i løpet av de neste årene. **Hvordan skal disse folkene rekrutteres og hvor de skal bo?**

En måned senere kom meldingen om at Lerøy Aurora hadde besluttet å stanse investeringen på Skjervøy. Årsaken var regjeringens forslag om å innføre en grunnrenteskatt for oppdrettsnæringen. Dette er en utvikling som snur og endrer seg raskt, og i dette prosjektet har vi tatt utgangspunkt i at 70 nye folk skal flytte til, bo og jobbe i kommunen i løpet av de neste årene. **Vi har derfor i tillegg valgt å sette søkelys på alternative boformer.**

Vi har involvert en rekke brukere gjennom samtaler, intervju, møter, workshops og besøk på Skjervøy for å få en forståelse av behovene til de ulike brukerne og opplevelsen av kommunen: Unge mellom 14–35 år, folk med havromskompetanse innen maritime og marine fagområder, virkemiddelapparatet, innbyggere og kommuneorganisasjonen. Vi har utforsket følgende:

- Hvordan kommunen bygger merkevare og markedsfører seg
- Hvordan kommunen oppleves utenfor
- Hvilke behov har de ulike brukerne
- Hvordan det er å være oppvokst og bo i kommunen
- Hvordan tilflyttere blir tatt imot av kommunen og innbyggerne
- Hvordan det er å drive næringsvirksomhet i kommunen
- Hvordan nye bedrifter blir tatt imot av kommunen og næringslivet
- Hvordan kommunen er organisert og samarbeider internt og eksternt
- Hvordan kommunen jobber med steds- og næringsutvikling
- Hvordan tankesett, metode og prinsipper kommunen bruker for å løse utfordringer
- Hvordan kommunen involverer ulike brukere for å løse utfordringer sammen med dem
- Hvordan kommunen deler informasjon, kunnskap og erfaringer
- Hvordan kommunen fremmer sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft
- Hvordan kommunens omdømme er

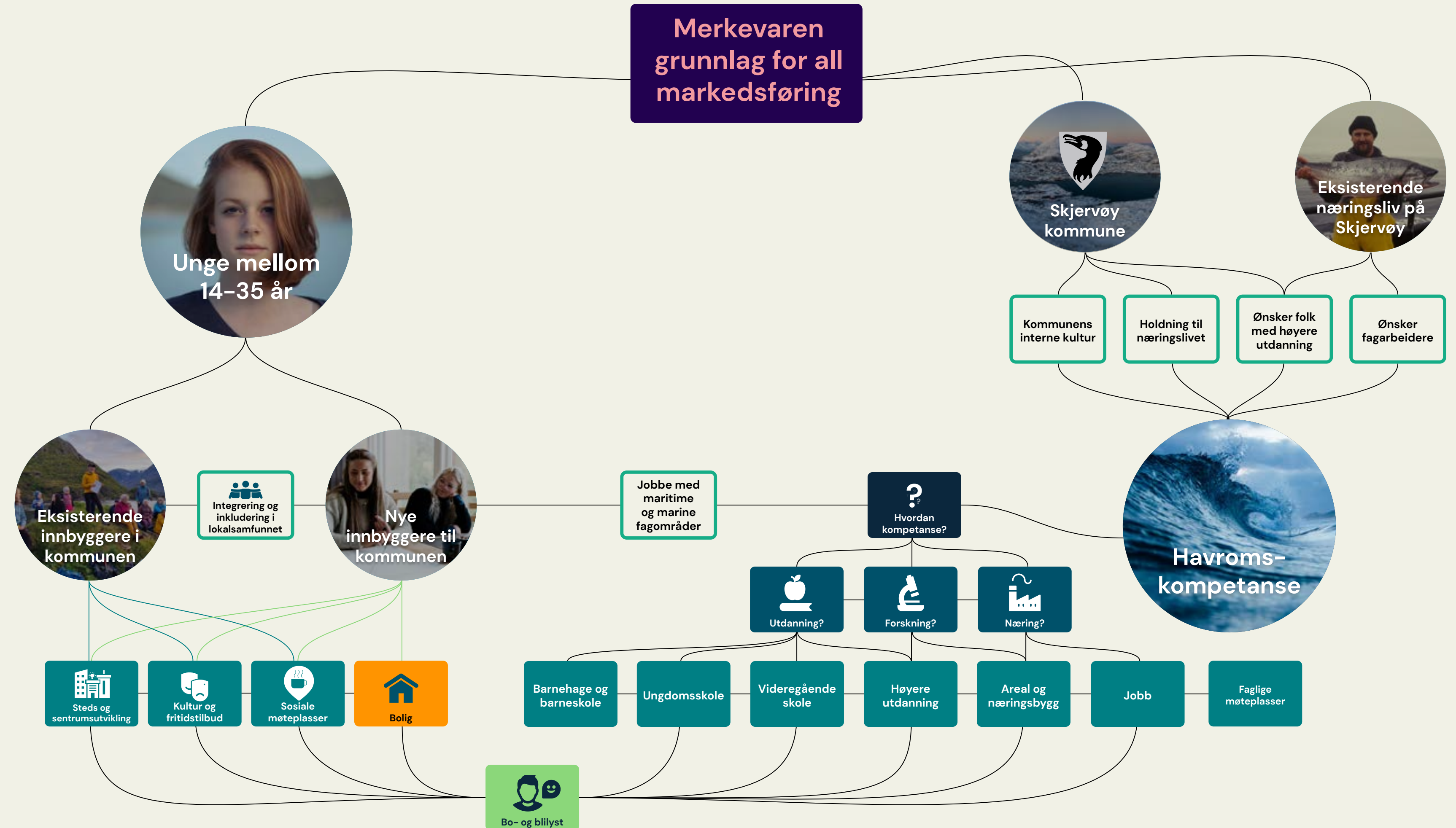

Kompleks utfordring

Utfordringene til Skjervøy er komplekse og kjennetegnes av spredning av ansvar, høy grad av gjensidige avhengigheter. De er ikke lineære, hierarkiske, og koblingene er uforutsigbare. De går på tvers av juridiske, organisatoriske og profesjonelle skillelinjer og strekker seg ut i tid på tvers av generasjoner. De kan ikke løses på den tradisjonelle måten, fordi kompleksiteten ikke kan brytes opp.

I modellen til høyre har vi laget en forenklet oversikt over hvordan de komplekse utfordringene til Skjervøy kommune er sammenkoblet, og de forskjellige delene har flere koblinger og avhengighetsforhold.

Merkevaren bør være grunnlaget for all markedsføring og rekruttering i forhold til jobb og bosted, besøk og nye bedrifter for Skjervøy kommune, samtidig som den vil hjelpe med å definere hvilken retning kommunen skal ta i innen ulike områder. Merkevaren skal vise hva kommunen står for og hvilken styrker den kan spille på.

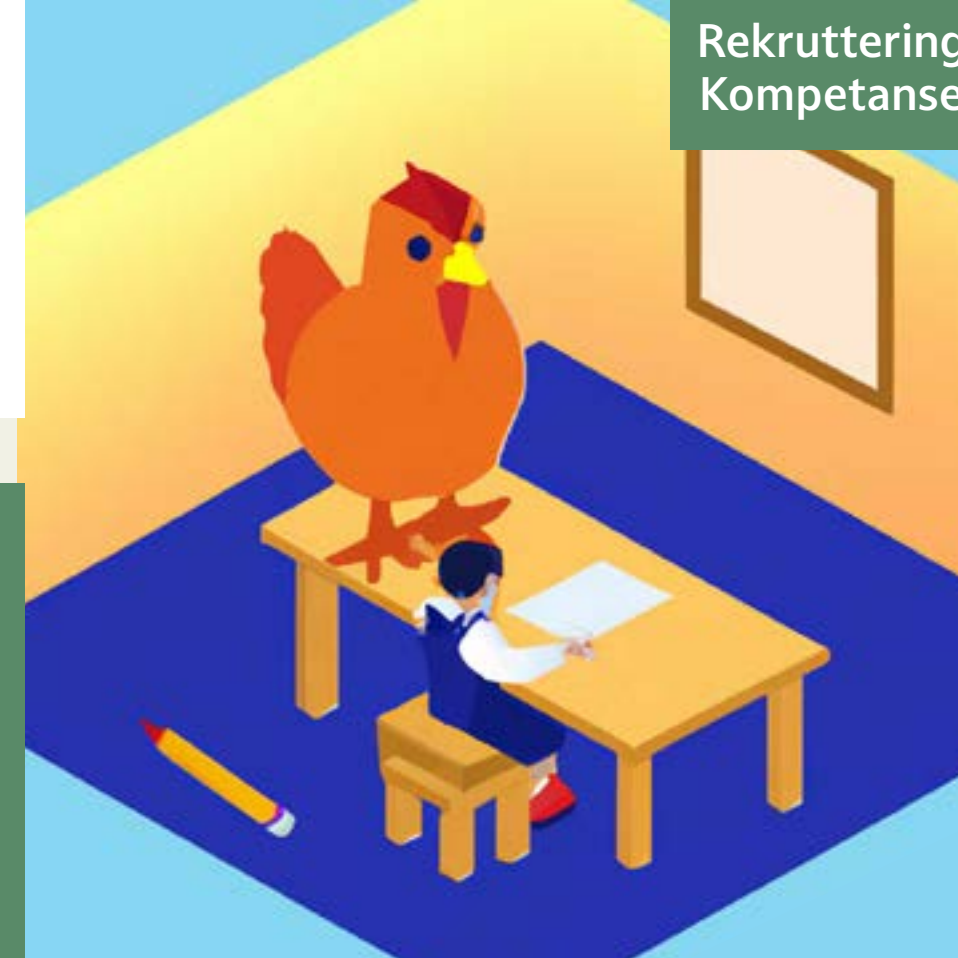

"Verdien av et lite
idealsamfunn"

Vi har ufaglærte i viktige
jobber i skoler og barnehage
m.m.

Få ansatte utenfra til
å bli – slik at de ikke
bare er "naturturister"
i et par år

Info-torg:
Nettbasert og fysisk

- Digital bok
- SoMe
- Kart
- Hva har vi?
- Orientering

Vi gjør det samme som by,
men i mindre skala.

Spørsmål fra workshop internt i kommuneorganisasjon 23.06.22

Hva ønsker den
framtidige
generasjonen?

Boligmarked er ikke
tilrettelagt for
ung arbeidskraft

Hvordan kan kommunen
tilfredstille de framtidige
unge kravene til arbeid?

Barn og unge -
hva ønsker de for
fremtida på
Skjervøy

Vi burde høre
med de som
flytta hit. Hva var
avgjørende?
- og bygge videre
på det

Boliger- vi har et
for ensidig tilbud
(dyre eneboliger i
hollandervika)

Det er en mangel
på boliger

Arbeid til par
(der 1 har fått jobb)

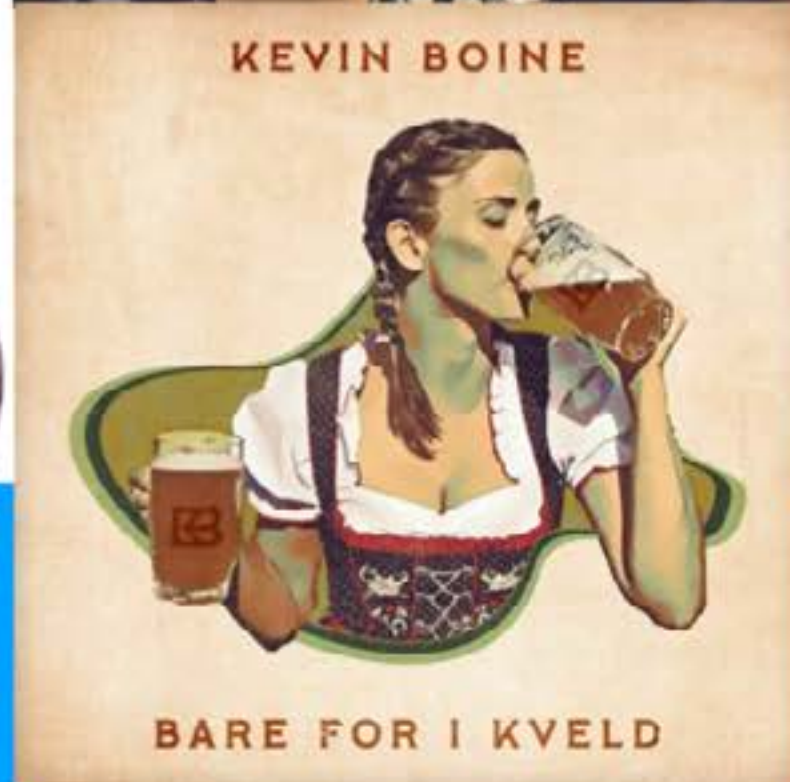
III. Plenum

Hvordan oppleves Skjervøy kommune av de unge i dag?

12.09.22

I en workshop med de unge på Skjervøy ble kommunen beskrevet på denne måten. Dette er et bilde som kan beholdes og forsterkes, eller oppfatningene kan justeres gjennom videre strategisk arbeid.

Ønsker kommunen å beholde og forsterke dette inntrykket? Eller er det ønskelig å justere hvordan den framstår?

«Spis fisk så blir du frisk, ja»

«Vilt, vakkert, vått og blått»

56 år

18 år

3.1 Merkevare og markedsføring

Slik bedrifter bruker design, merkevarebygging og markedsføring for å nå ut til sine kunder, kan Skjervøy kommune gjøre i forhold til rekruttering av nye innbyggere og bedrifter. Gjennom en tydelig merkevarestrategi og bevissthet rundt disse temaene kan kommunen bli mer synlig, øke attraktiviteten og skille seg ut fra andre kommuner i landsdelen og i Norge.

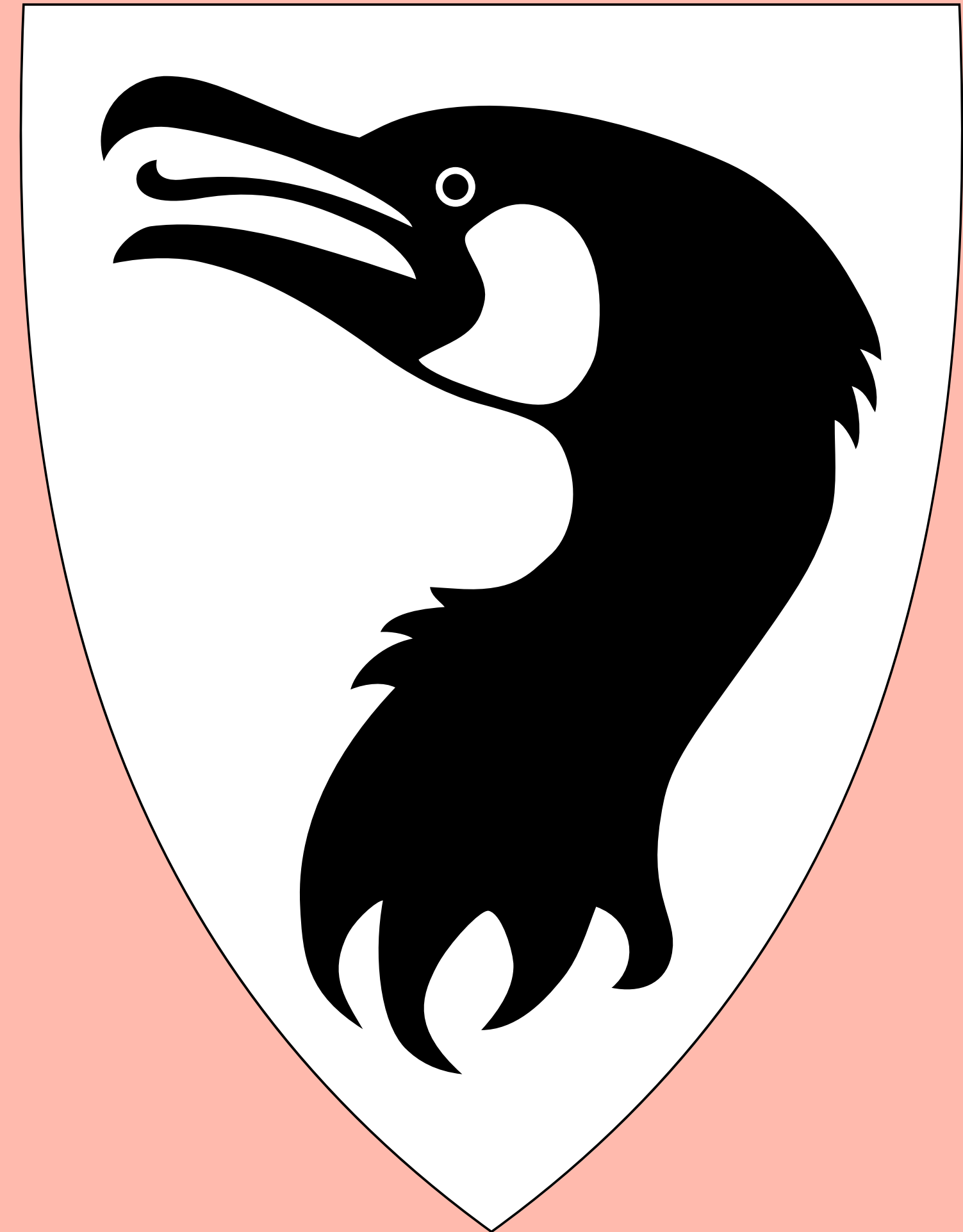
Patentstyret beskriver en merkevare på følgende måte:

En merkevare er summen av alle assosiasjoner kundene har til et produkt, et firma eller en person. Altså hva kunden sier når de skal beskrive produktet, firmaet eller personen. En sterk merkevare betyr at disse assosiasjonene er enhetlige og tydelige.

Assosiasjonene til «kunden» skapes av alle kontaktpunktene til kommunen. Eksempler på kontaktpunkt er nettsiden, Facebook-siden, bildene på Instagram, stillingsannonsene, og samtalene med innbyggerne og bedriftene i kommunen. Alle steder en person er i kontakt med noe/noen fra Skjervøy kommune. For å sikre mer kontroll over disse punktene bør det være et felles fundament. Dersom alle som bor og jobber i kommunen er enige om at de har "den beste utsikten i verden", er dette noe de vil fortelle til alle de møter.

Med å definere personlige egenskaper, verdier og bestemme hvilke målgrupper som skal nås, kan merkevaren spille en sentral rolle i arbeidet for å nå målene som er satt i forhold til rekruttering.

Vi har i dette prosjektet undersøkt hvordan Skjervøy kommune i sin helhet framstår i ulike kanaler og vurdert dagens situasjon for å kunne anbefale framtidige muligheter og tiltak.

3.1 Merkevarer og markedsføring

I dagens situasjon virker markedsføringen noe ad hoc, silobasert og lite helhetlig. Det er flere aktører som prøver å nå ut til folk, men det er lite kommunikasjon og strategi dem imellom. Dersom Skjervøy kommune får en identitet som alle kan benytte, vil markedsføringen bli sterkere og mer tydelig.

Eksempelvis kan alle bedrifter som skal utlyse stillinger bruke en profesjonalisert presentasjon av kommunen som bosted.

Med sin fantastiske natur, spennende arbeidsliv og hyggelige folk, har Skjervøy kommune veldig mye flott å tilby. Klarer kommunen, næringslivet og innbyggerne å forene sine stemmer vil budskapet styrkes og nå ut til flere.

The screenshot shows the homepage of Skjervøy Kommune. At the top, there is a navigation menu with links for 'Ledige stillinger', 'Postliste og møtekalender', 'Skjema a-å', and 'Tjenester a-å'. Below the navigation is a search bar with the text 'Hva kan vi hjelpe deg med?' and a search button. The search bar contains the text 'Skolerute, barnehageplass, eiendomsskatt, aktiviteter...'. Below the search bar are several buttons: 'Dette skjer i kommunen', 'Koronavirus', 'Finn ansatt', 'Vakttelefoner', and 'Tourist information'. The main content area is divided into several columns, each with a title and a list of services or information. The columns are: 'Helse- og omsorgstjenester', 'Skole, barnehage og kultur', 'Tekniske tjenester', 'Næring og andre tjenester', 'Politikk', and 'Planer og reglement'. Below these columns are three more sections: 'Kino- og kulturprogram', 'Nyheter', and 'Facebook'. The 'Nyheter' section contains two news items: one about COVID-19 vaccines for people over 75, and another about the Sjømatkonferansen 2022. The 'Facebook' section contains a link to the Skjervøy kommune Facebook page.

SKJERVØY KOMMUNE Ledige stillinger Postliste og møtekalender Skjema a-å Tjenester a-å

Hva kan vi hjelpe deg med?

Skolerute, barnehageplass, eiendomsskatt, aktiviteter...

Dette skjer i kommunen Koronavirus Finn ansatt Vakttelefoner Tourist information

Helse- og omsorgstjenester
Barnevern, Ergo- og fysioterapitjenesten, Helsestasjon, Hjemmetjenesten, Kommunepsykolog, Legekontor, Rus- og psykisk helsejeneste, Sykestue og sykehjem, TU-tjenesten

Skole, barnehage og kultur
Barnehager, Bibliotek, Folkehelse, Idrettsanlegg, Kulturskolen, Lag og foreninger, Newton Nord-Troms, PPT, Kino og kulturhus, Skolene i Skjervøy, Voksenopplæring og flyktningstjeneste

Tekniske tjenester
Brann, Byggesak, Bygghandling, Kommunale utleieboliger, Kart og oppmåling, Vann og avløp, Gravemelding, Klima og miljø

Næring og andre tjenester
Frivillighetssentralen, Gebyrer og utleiesatser, Kommunal vigsel, Kommunekassa, Næring, Salgs- og skjenkebevillinger, Utleie rådhuskantina

Politikk
Kommunestyresendinger, Møtekalender og sakspapirer, Politiske reglementer, Utvalg og partier, Valg

Planer og reglement
Beredskap, Interkommunalt samarbeid, Høring, Midlertidige stillinger, Nærvarsarbeid, Om Skjervøy kommune, Personalportal, Personvern, Planer og reglement

Kino- og kulturprogram

Nyheter [SE MER](#) Facebook

22. juli 2022
Informasjon om koronavaksine og tilbud til de over 75 år.
Skjervøy kommune vil tilby vaksine til de over 75 år den 18. august på Rådhuskantina. De som får tilbudet vil bli kontaktet på telefon den samme uken, fra den 15. august. Det er ikke nødvendig å ringe selv til kommunen.

8. juli 2022
Påmeldinga til Sjømatkonferansen 2022 er åpnet!
Sjømatkonferansen 2022 arrangeres 6. september på Skjervøy, og er et samarbeid mellom Skjervøy kommune, sjømatbedrifter og kompetansetilbydere i Nord-Troms. Målet er å sette fokus på rekruttering og næringsutvikling. Sjømatkonferansen arrangeres annet hvert år på Skjervøy.

8. juli 2022
Folkehelseuka 2022
Den arrangeres i uke 36 og også i år har arbeidsgruppen for folkehelse invitert lag og foreninger til å komme med innspill. Her er programmet:

[Skjervøy kommune](#)

Kommunens nettside

Skjervøy kommune sin nettside har mye nyttig informasjon, men innholdet i forhold til rekruttering, bolig og næring er noe magert. Det er få bilder som illustrerer kommunens flotte egenskaper, designet er veldig upersonlig og mye av teksteninformasjonen er mangelfull og oppleves som lite målrettet.

Nettsiden er en av kommunens mest sentrale kommunikasjonskanaler og kan være første kontaktpunkt for mange potensielle nye innbyggere og bedrifter.

I skrivende stund er det er mye god informasjon om kommende aktiviteter og ledige stillinger i kommunen, men denne kan spisses og forsterkes enda mer. Med å velge ut spesifikke målgrupper kan informasjonen på nettsiden tilpasses for å gi mest mulig verdi og føre til ønsket handling.

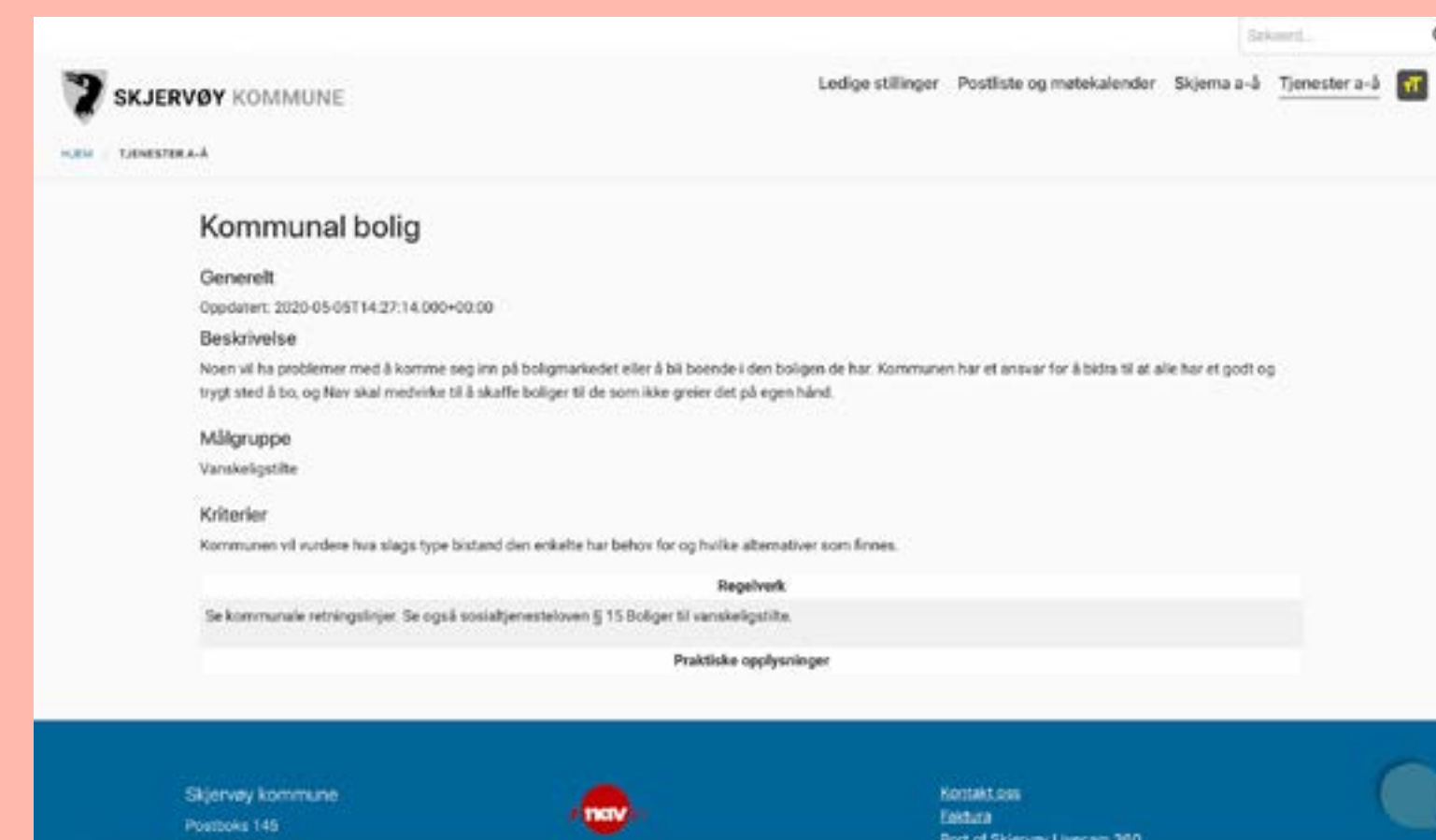
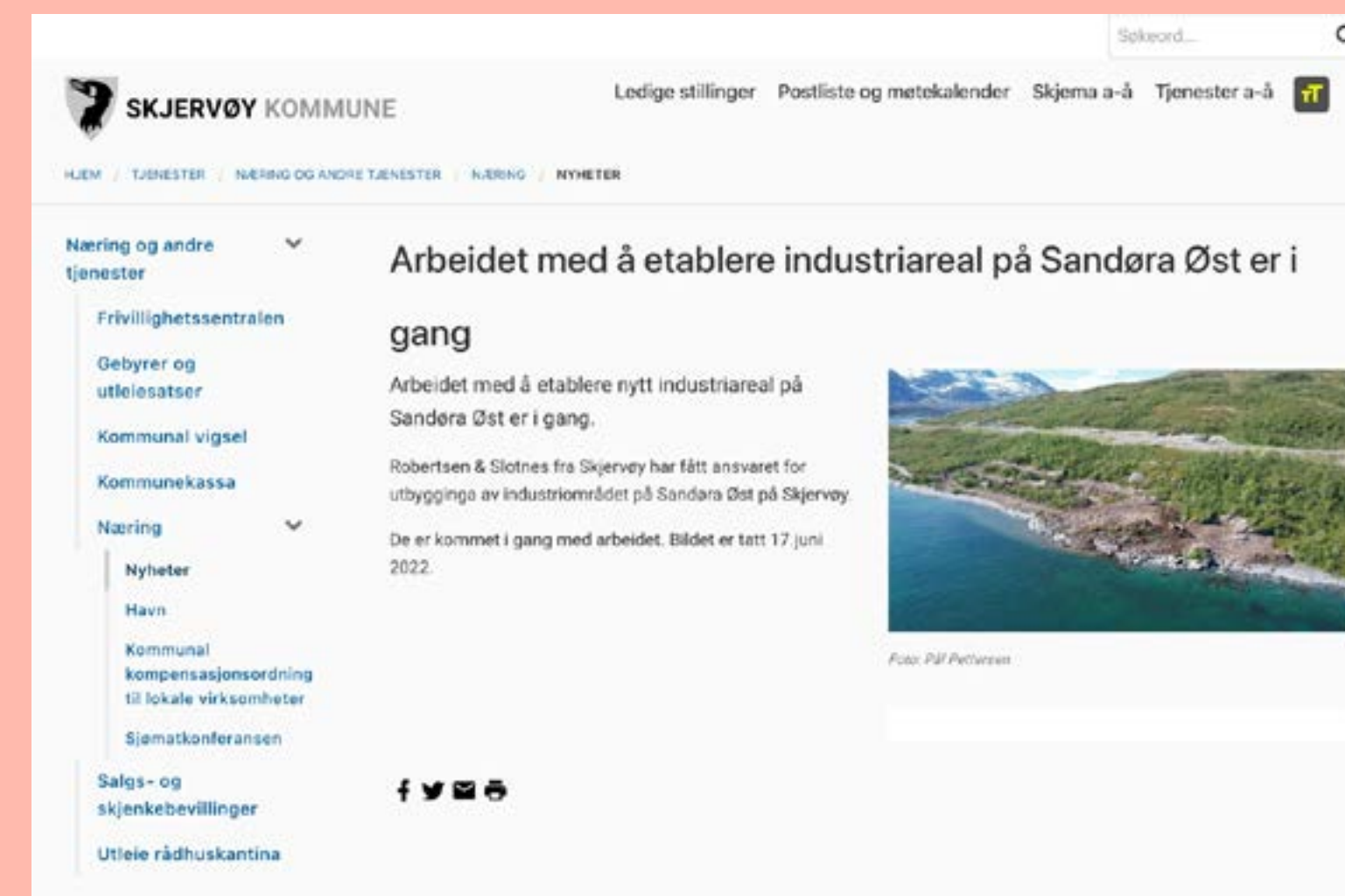
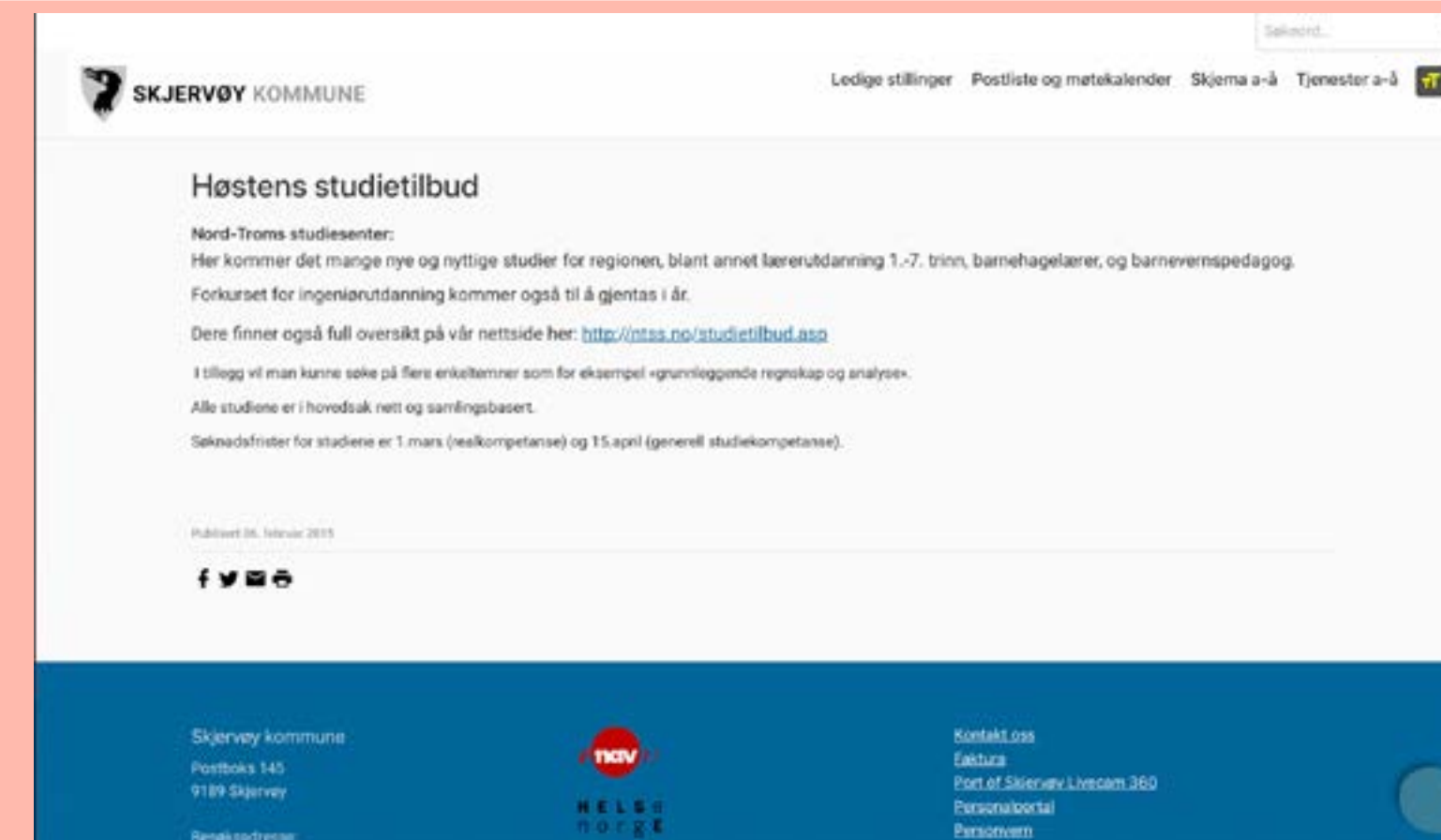
Eksempelvis kan det lages et tydelig område på forsiden som omhandler tilflytting. Her kan informasjon om bolig, jobb, aktiviteter og kontaktpersoner samles og tilpasses målgruppen for å få best mulig effekt. Dette kan også gjøres for flere målgrupper som næringslivet og academia.

Et mer stilfult og moderne design på nettsiden kan også være en viktig faktor for å forbedre førsteinntrykket og gjøre kommunen mer attraktiv, spesielt for yngre.

Her finner du alt du trenger å vite om:

- ▶ Bolig
- ▶ Arbeid
- ▶ Skoler
- ▶ Barnehager
- ▶ Aktiviteter

Sosiale medier

De fleste benytter sosiale medier på en daglig basis, noe som gjør det til viktige kommunikasjonskanaler med mange muligheter. Slike verktøy er en ypperlig måte å nå ut til målgruppene på et mer personlig nivå og terskelen for å lage innhold som video, bilder og tekst er lav.

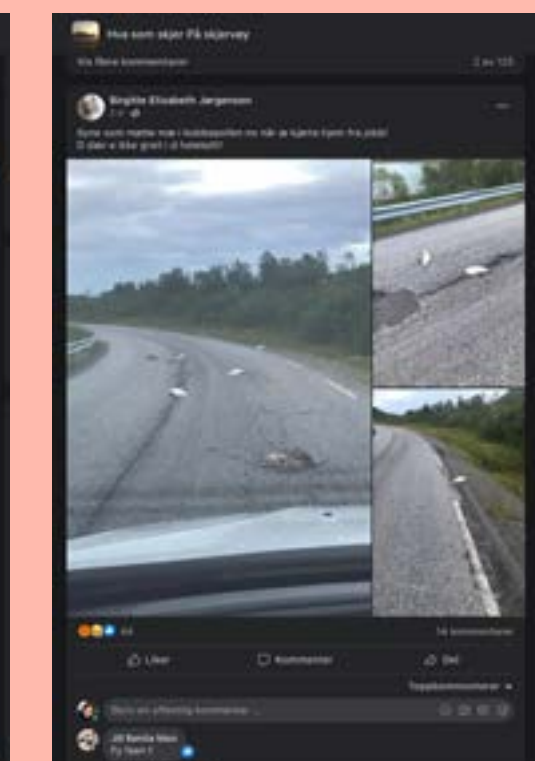
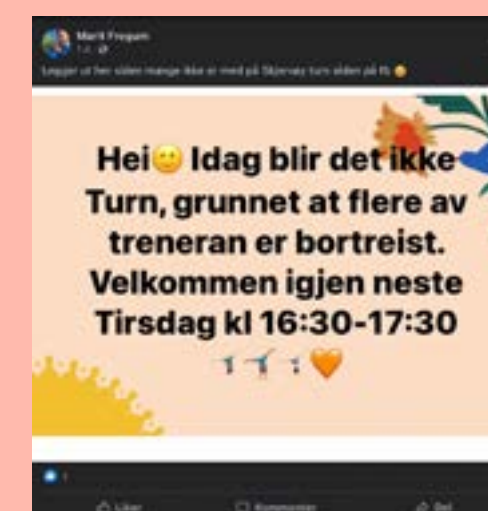
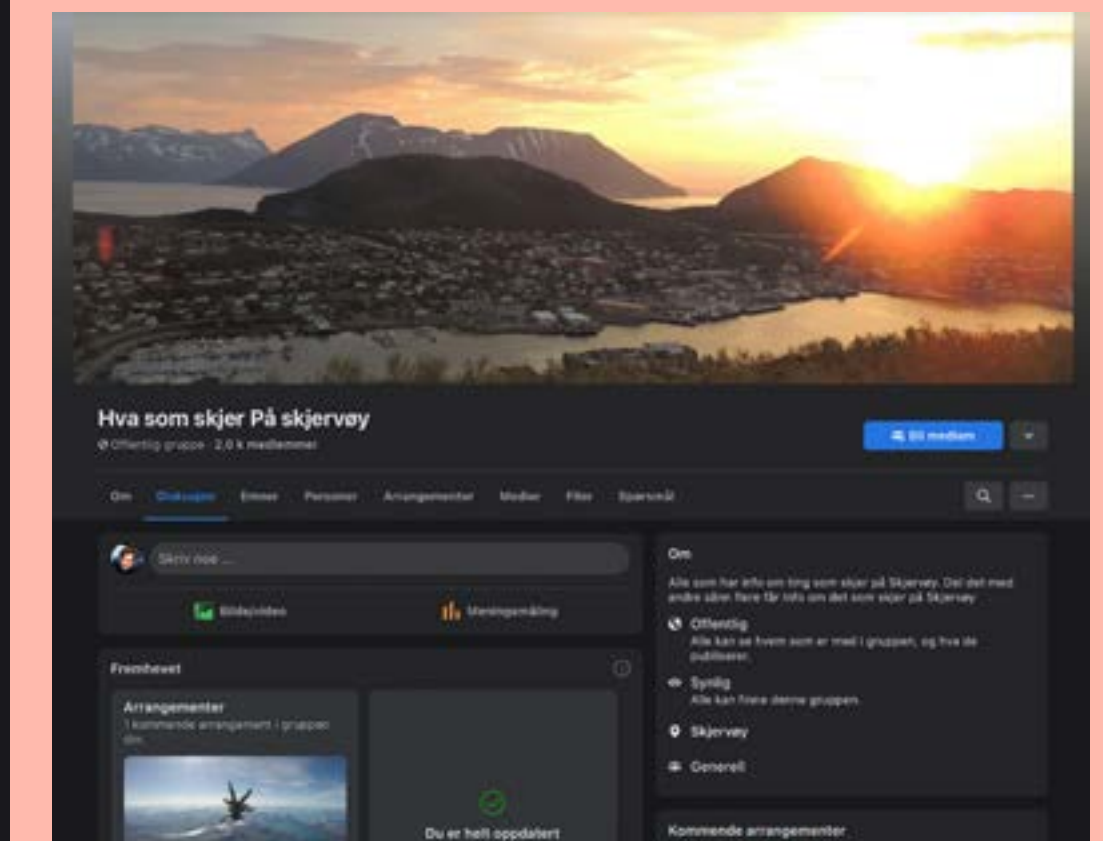
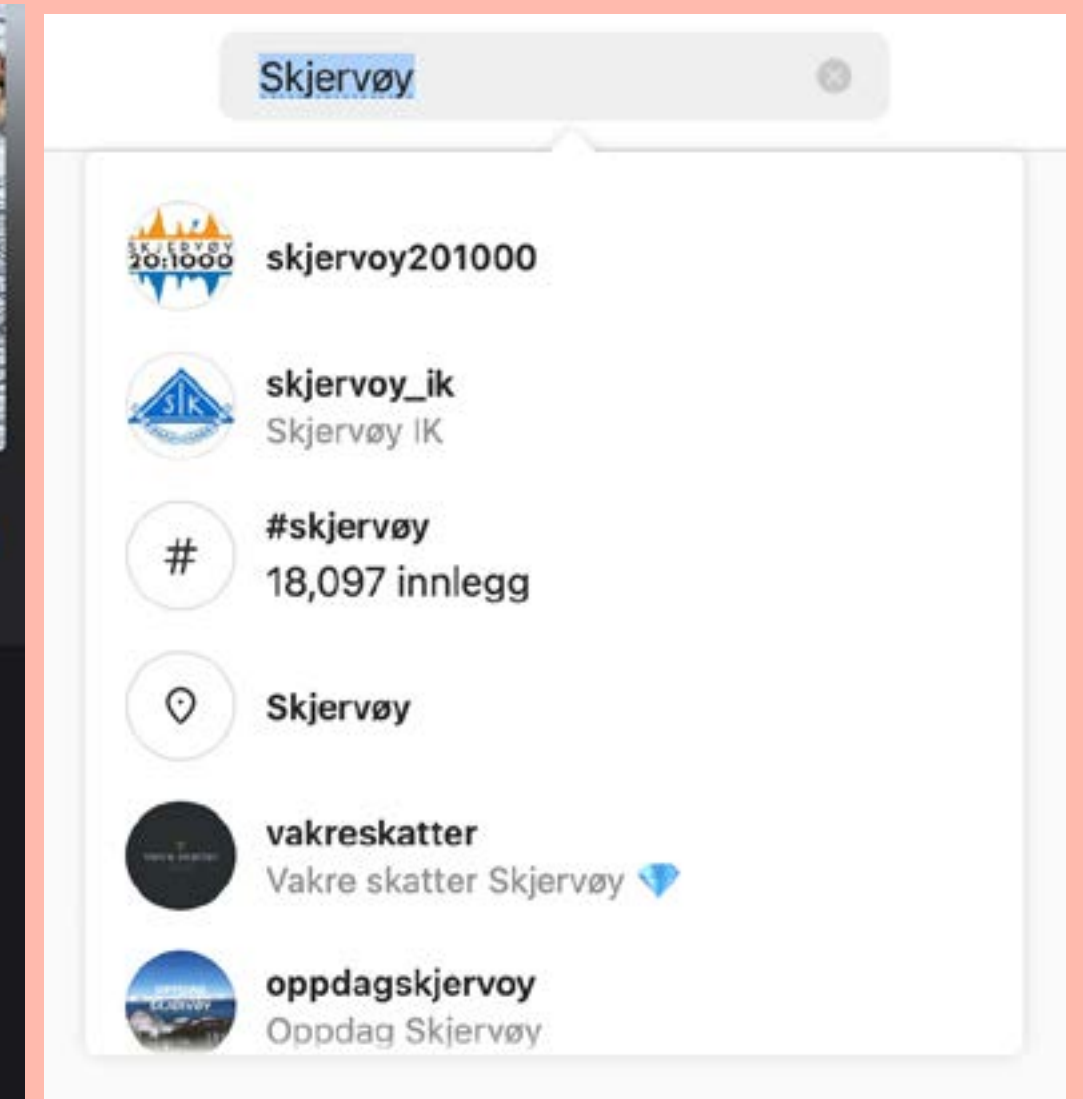
Med noen bestemte retningslinjer, grafiske elementer og tydelig målsettinger kan kommunen nå ut til folk på en helt unik måte.

Facebook

På kommunens egen Facebookside publiseres det ofte nye innlegg, noe som er veldig bra. Her finnes variert informasjon om alt fra lokale aktiviteter, samfunnsaktuelle temaer til stillingsannonser. Likedan som nettsiden kan innholdet på Facebook være mer målrettet og utformet for å appellere til utvalgte målgrupper. Skal for eksempel innholdet fokusere på nye innbyggere eller eksisterende innbyggere? Det er også en offentlig gruppe som heter "Hva som skjer På Skjervøy" der alle medlemmene deler personlige meninger, nyheter og aktiviteter. Dette gir et veldig fint innblikk i lokalsamfunnet og folkene som lever og bor på Skjervøy.

Instagram

I skrivende stund er det ingen offisiell side for Skjervøy kommune på Instagram, men emneknaggen #skjervøy blir umoderert brukt på noen private innlegg. Instagram er en veldig bra plattform for å nå ut til yngre som følge av at de bruker denne kanalen mer enn Facebook. Det er en veldig effektiv og god måte å vise fram kommunen og har potensial til å skape global oppmerksomhet.

Google – søkemotorer

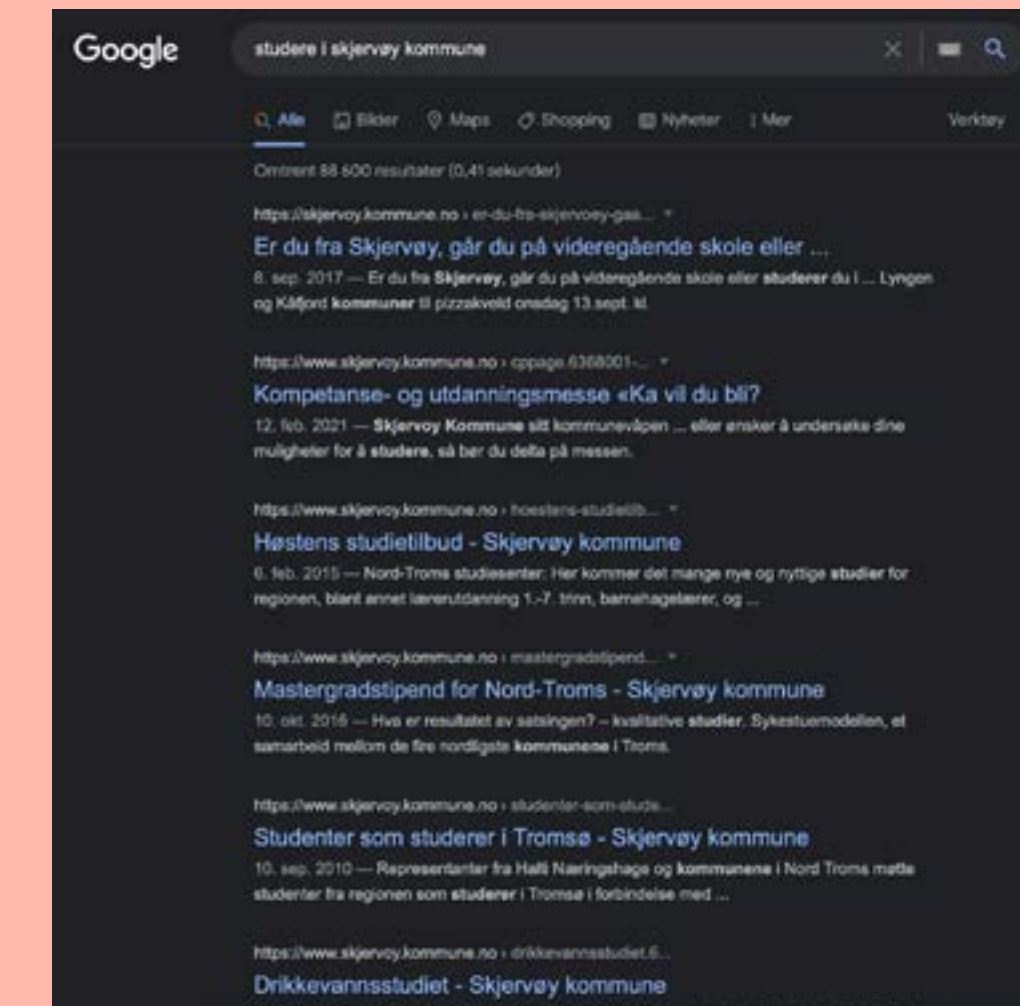
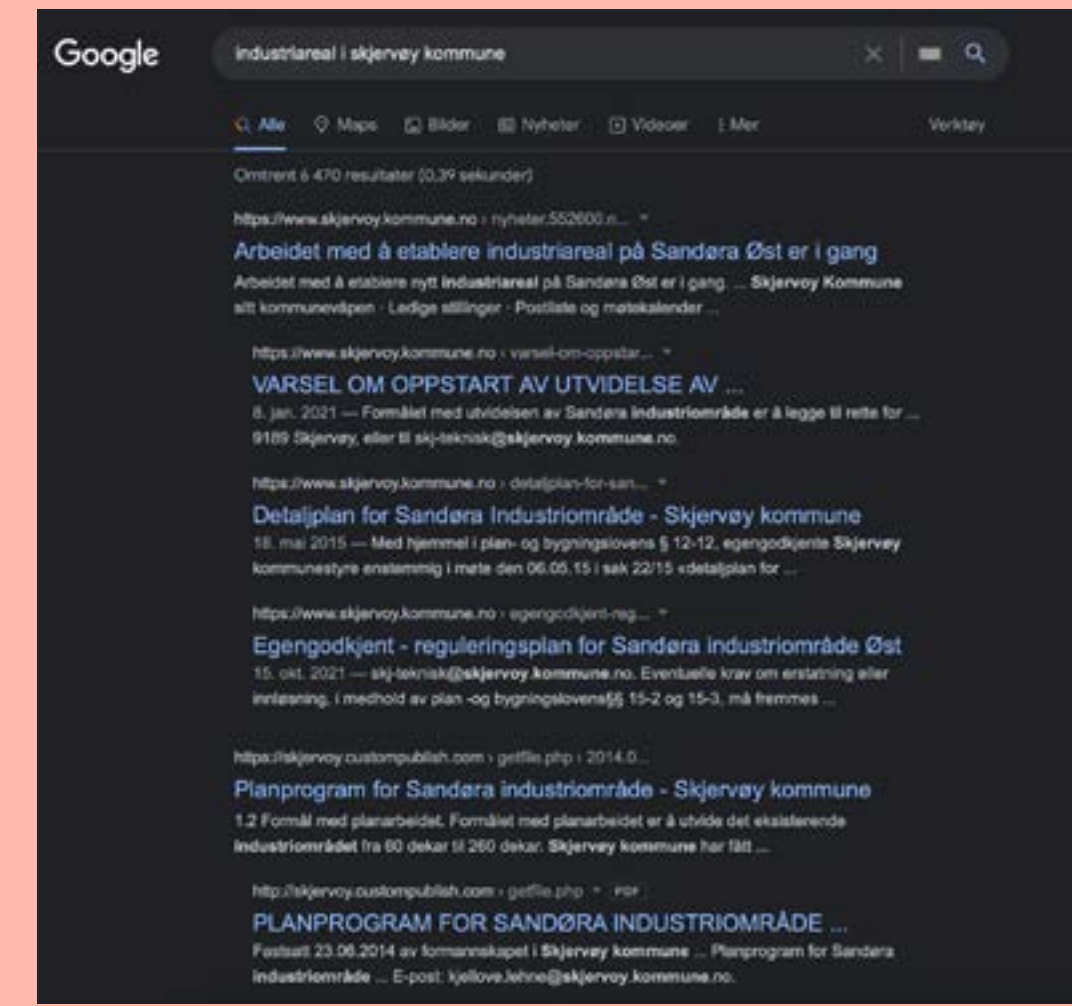
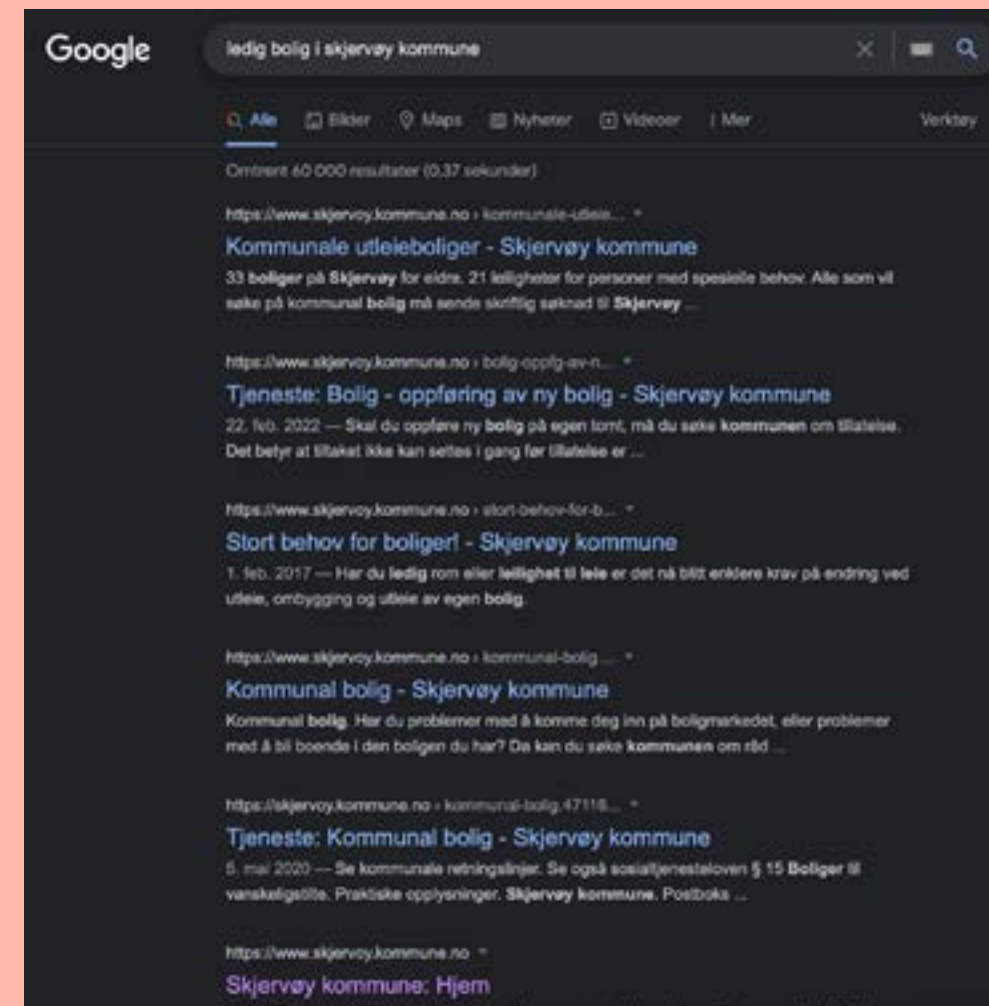
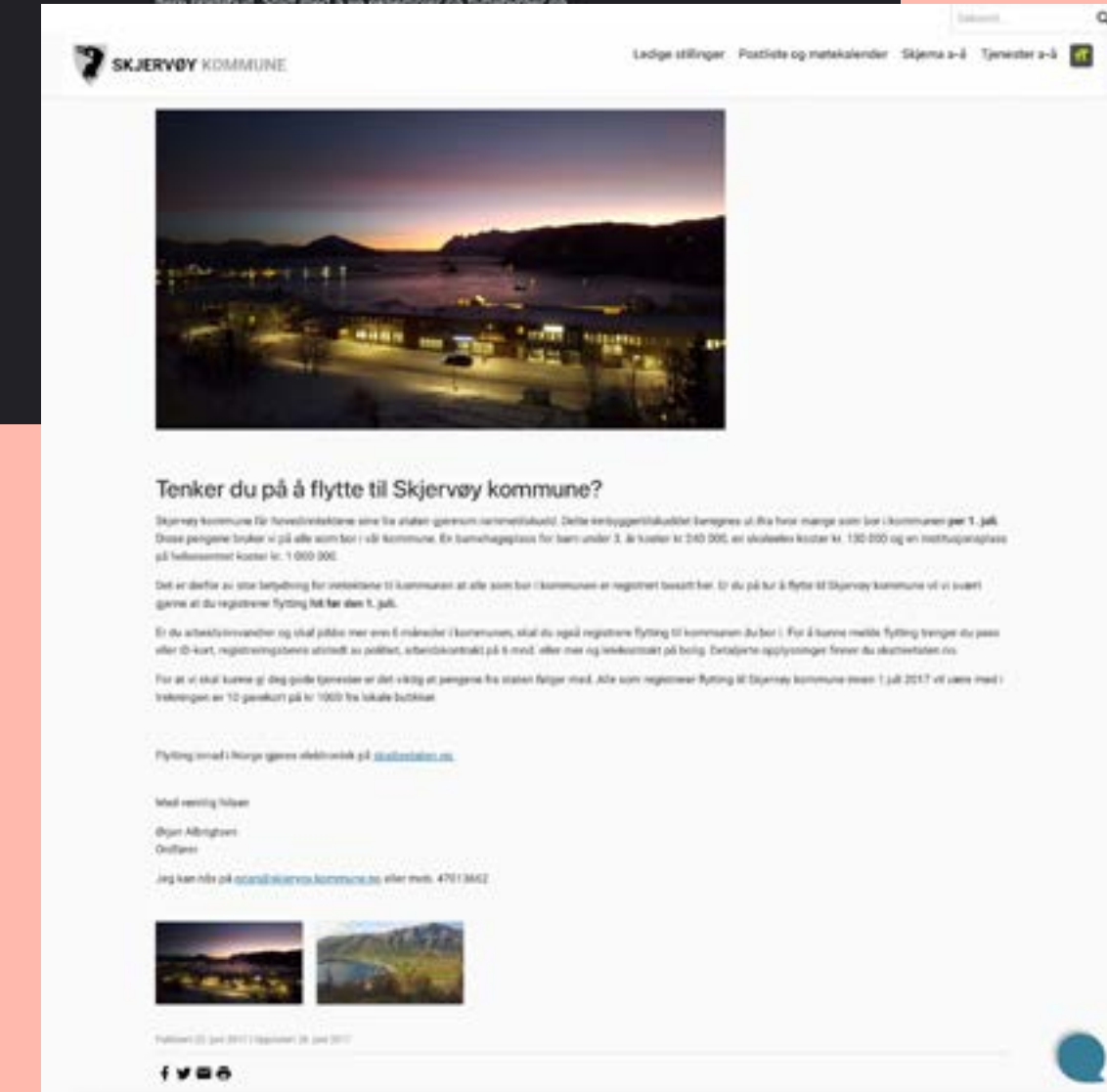
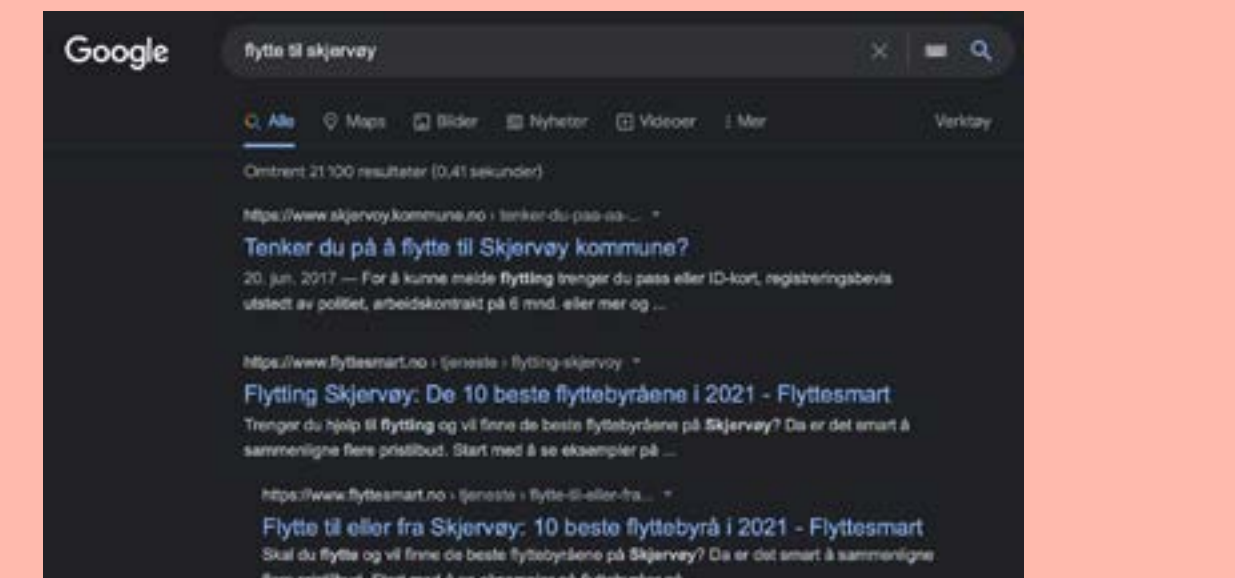
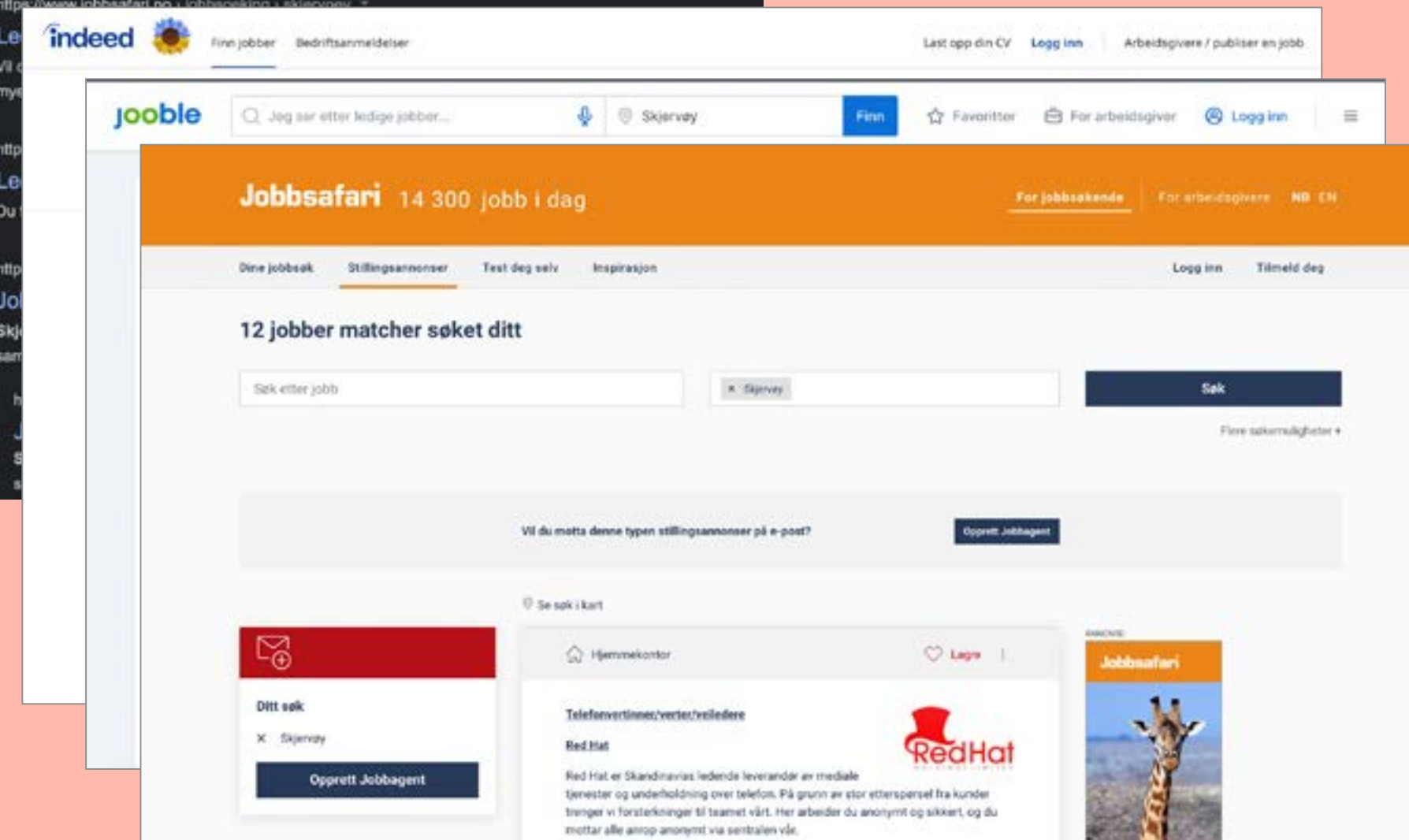
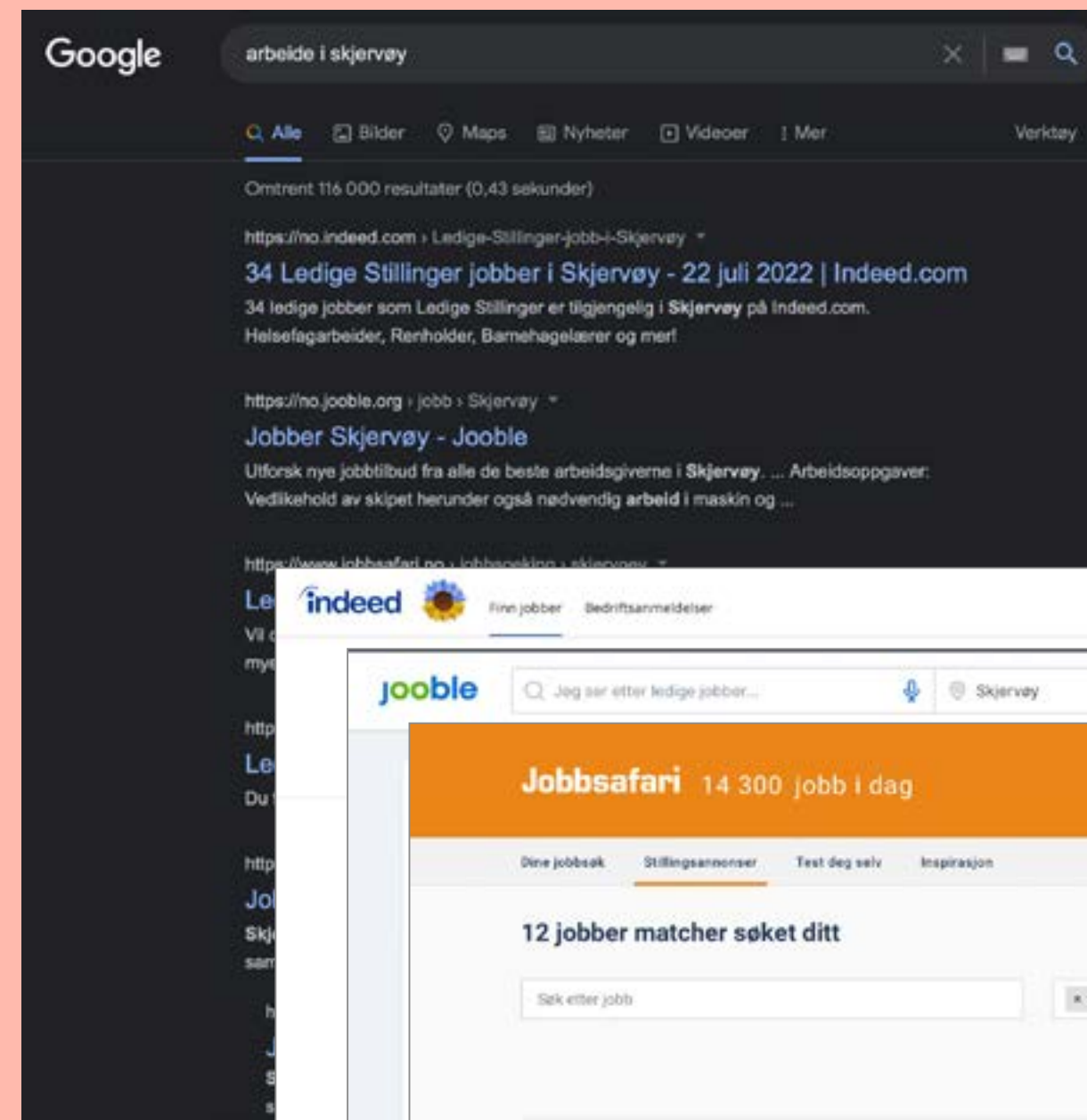
Google er for de fleste den foretrukne måten å tilegne seg informasjon. Mange benytter søkemotoren til å søke på konkrete tema for så fordype seg i resultatene som dukker opp.

I denne undersøkelsen har vi søkt på flere aktuelle tema for å få oversikt over kommunens synlighet på Internett og hvilken informasjon potensielle innbyggere og bedrifter får presentert.

Vår opplevelse var at flere av kommunens nettsider som dukket opp var fragmentert og i noen tilfeller utdatert informasjon. Noen av resultatene førte også til andre leverandører, som rekrutterings- og flyttebyrå.

Med å strukturere relevant informasjonen på kommunens egen nettside vil søkemotorer som Google kunne finne gode svar på det nye tilflyttere eller bedrifter har behov for.

For å sikre at Skjervøy kommune blir mer synlig, øker attraktiviteten og skiller seg fra andre kommuner må kommunen utfordre tradisjonelt tankesett og jobbe på nye måter.

3.2 Bolig

Boligen er særlig viktig for et godt og meningsfylt liv. Samtidig er et godt hjem også viktig for trygghet og god helse. Et trygt hjem vil være en viktig forutsetning for både barn og voksne for deltakelse i skole, arbeid og ulike samfunnsaktiviteter. Bolig er et grunnleggende velferdsgode.

Skjervøy kommune har boligmangel. Et godt eksempel er et ungt legepar som nylig flyttet til kommunen. De må bo i, for å bruke et godt nordnorsk uttrykk, en "rallsjå". Dette er svært attraktive tilflyttere med ettertraktet kompetanse for en distriktskommune.

Tilflyttere som beskriver hvordan det er å flytte til Skjervøy forteller om et "gjemt" leiemarked. Ledige leiligheter og hybler dukker ikke opp når det søkes på Finn.no. Du må kjenne noen som bor der, eller vite om at det finnes en Facebook-gruppe hvor boliger til leie publiseres. I tillegg er det mulig å leie bolig gjennom kommunen, men det er lang venteliste.

Det er flere ledige tomter for eneboliger i kommunen i dag. Det jobbes også med regulering av boligtomter, men det tar tid og går for sakte for å kunne møte framtidens behov.

Det er flyttet et ungt legepar til Skjervøy som må bo i en "rallsjå".

Hvordan skal vi få disse til å bli?

Gjemt leiemarked
Du må kjenne noen.

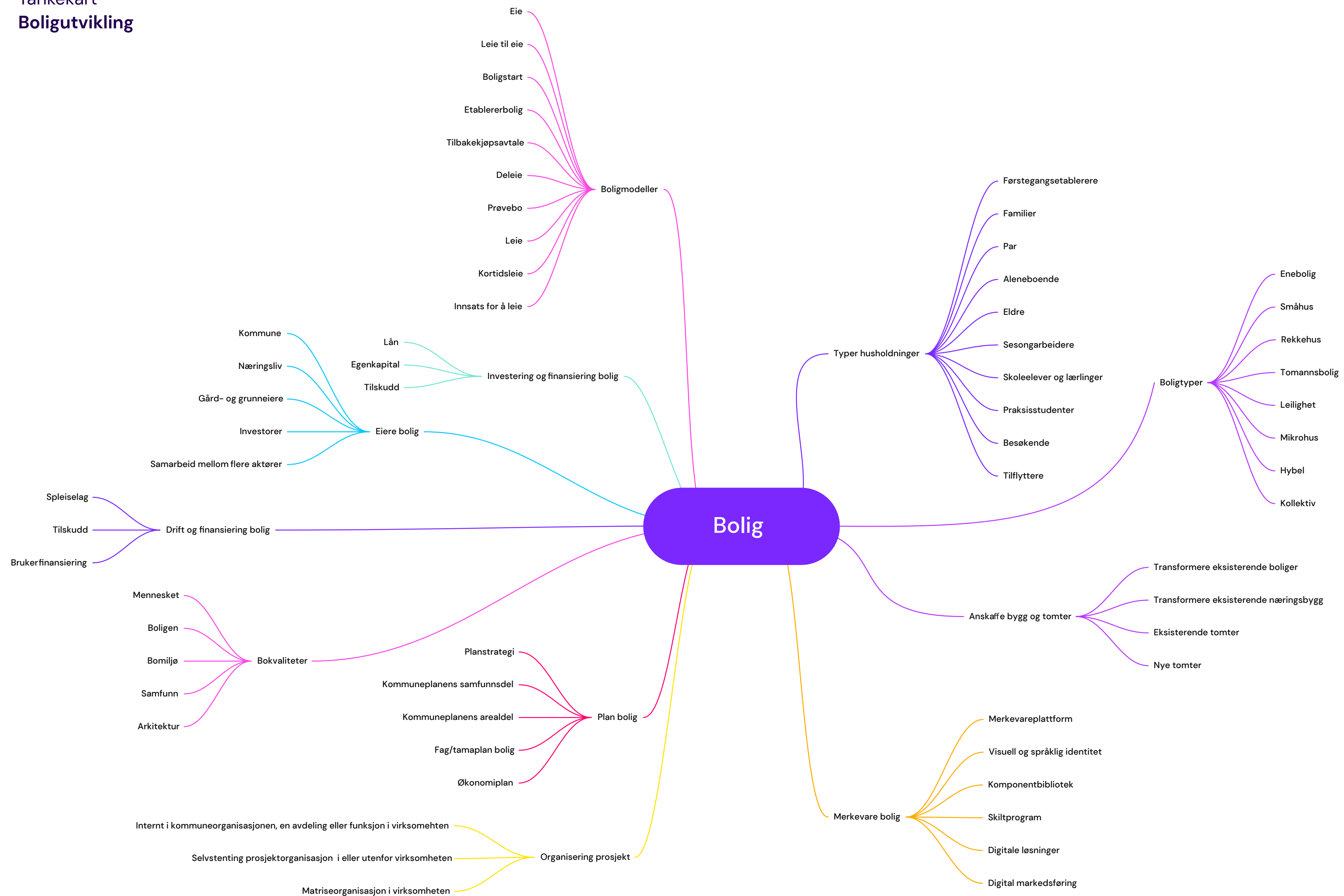
Mulighet til å bli med i Facebook-gruppe hvis du kjenner til den eller blir invitert.

Kommunale boliger er veldig populære og har lang venteliste.

Ifølge Statistisk sentralbyrå er aleneboende den største typen husholdning og eneboliger den boligtypen det er desidert mest av i kommunen i dag. Dette er ikke god utnyttelse av areal og det muligheter for å transformere boliger til mindre enheter. Det er også tomme industribygg som kan transformeres til boliger.

For å sikre nok boliger, et mangfoldig botilbud og at boligutviklingen er bærekraftig må kommunen utfordre tradisjonelt tankesett og jobbe på nye måter.

Tankekart
Boligutvikling

3.3 Møteplasser

Sosial kapital er verdien av velfungerende økosystem i et samfunn. Et økosystem av verdiskapende relasjoner som forbinder mennesker, næringsliv, academia, kunnskaps- og innovasjonsmiljø, entreprenører, kapital og frivillige organisasjoner etablerer et klima som fremmer kunnskapsdeling, innovasjon, nye produkter og økonomisk vekst.

Stedskvalitet kan forstås som et omfattende spekter av by- og stedsressurser: byrom, funksjoner, bygdeliv, møtesteder, stemninger, atmosfære med mer.

Unge folk og tilflyttere i kommunen uttrykker at de har for få møteplasser. Det har imidlertid vært en positiv utvikling de siste årene hvor unge tilflyttere på eget initiativ har begynt å utvikle møteplasser. Dette har resultert i at det er mer å gjøre og lettere å bli kjent med andre innbyggere enn det var for bare noen få år siden, men det er fortsatt et stort potensial for å skape flere byrom, funksjoner, mer liv og møteplasser.

Ungdom

«Jeg vil kjøre moped, mekke, fiske, tur i natur, spise pizza ute og møtes på klubb eller arrangementer.»

Forsker

«Skulle gjerne hatt fasiliteter hvor vi kan jobbe med forskning og samarbeide med næringslivet.»

Ung med høy utdanning

«Jeg savner møteplasser hvor jeg kan møte andre høyt kompetente unge mennesker og utveksle tanker og ideer»

Skjervøy kommune må i større grad ta ansvar på vegne av og sammen med fellesskapet, noe som kan medføre både langsiktige investeringer og upopulære avgjørelser.

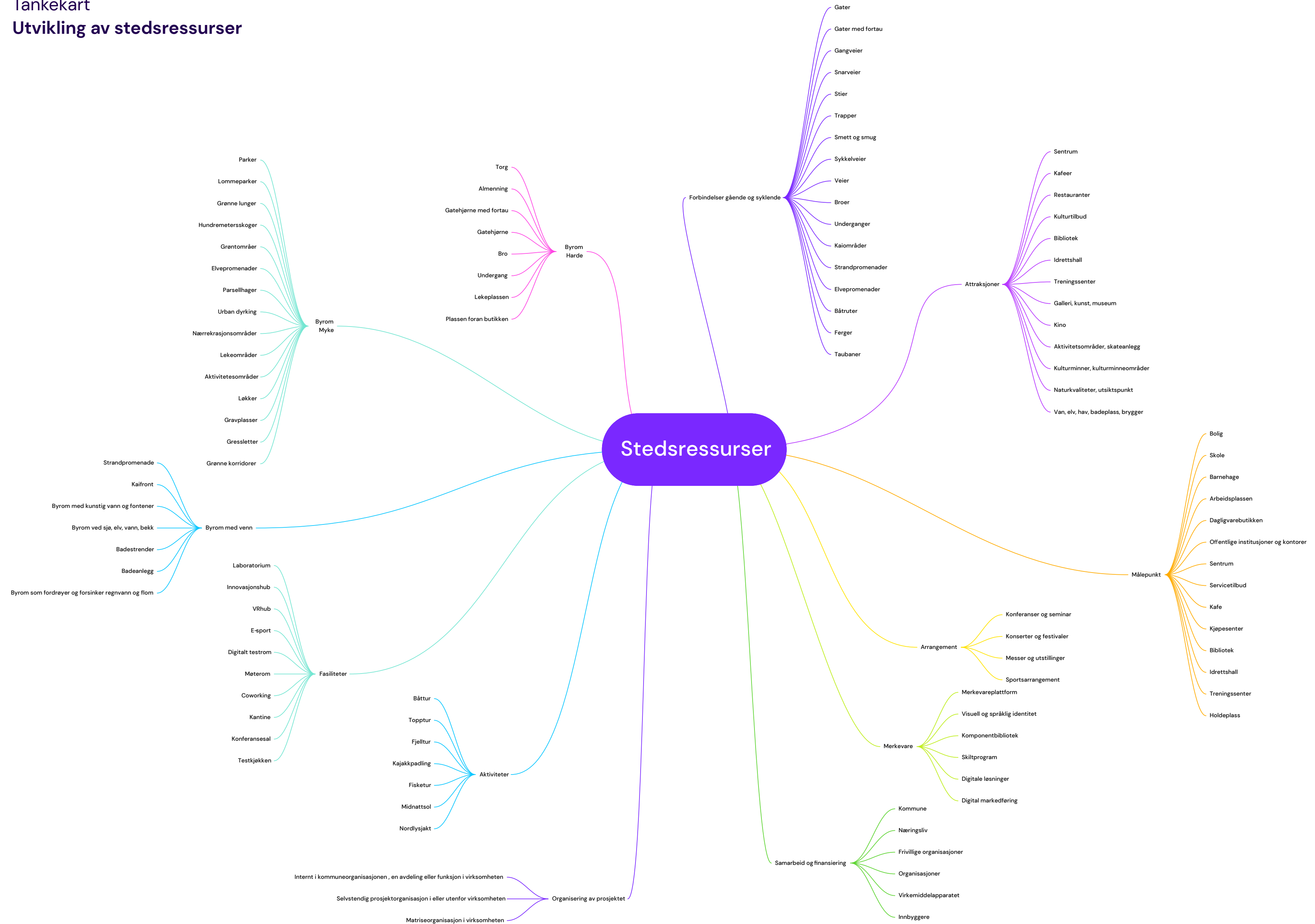
- Hvordan skal vi bo, jobbe og leve?
- Hvordan vil vi at våre omgivelser skal være?
- Like muligheter for deltakelse
- God oppvekst
- Sosial utjevning
- Like vilkår for alle
- God folkehelse

Rike naturressurser i havet har gjort kommunen attraktiv for næringsdrift og bosetting i mange år, og grobunn for nærings- og stedsutvikling fram til i dag.

Kommunen har behov for å utvikle urbane kvaliteter på ulike steder, og å skape en kultur. Samtidig er det viktig å videreutvikle samspillet mellom mennesker, bolig, næring, sted, arkitektur og landskap i spennet mellom historie og framtid.

Et attraktivt sentrum med urbane aktiviteter og kvaliteter, er en viktig forutsetning og et sentralt virkemiddel for at kommunen skal kunne tiltrekke seg innbyggere som kan danne grunnlag for et vekstkraftig næringsliv. I dag oppleves Skjervøy sentrum ikke så levende som mange ønsker seg, og mange næringslokaler står tomme.

Tankekart Utvikling av stedsressurser

3.4 Havne- og industriområde

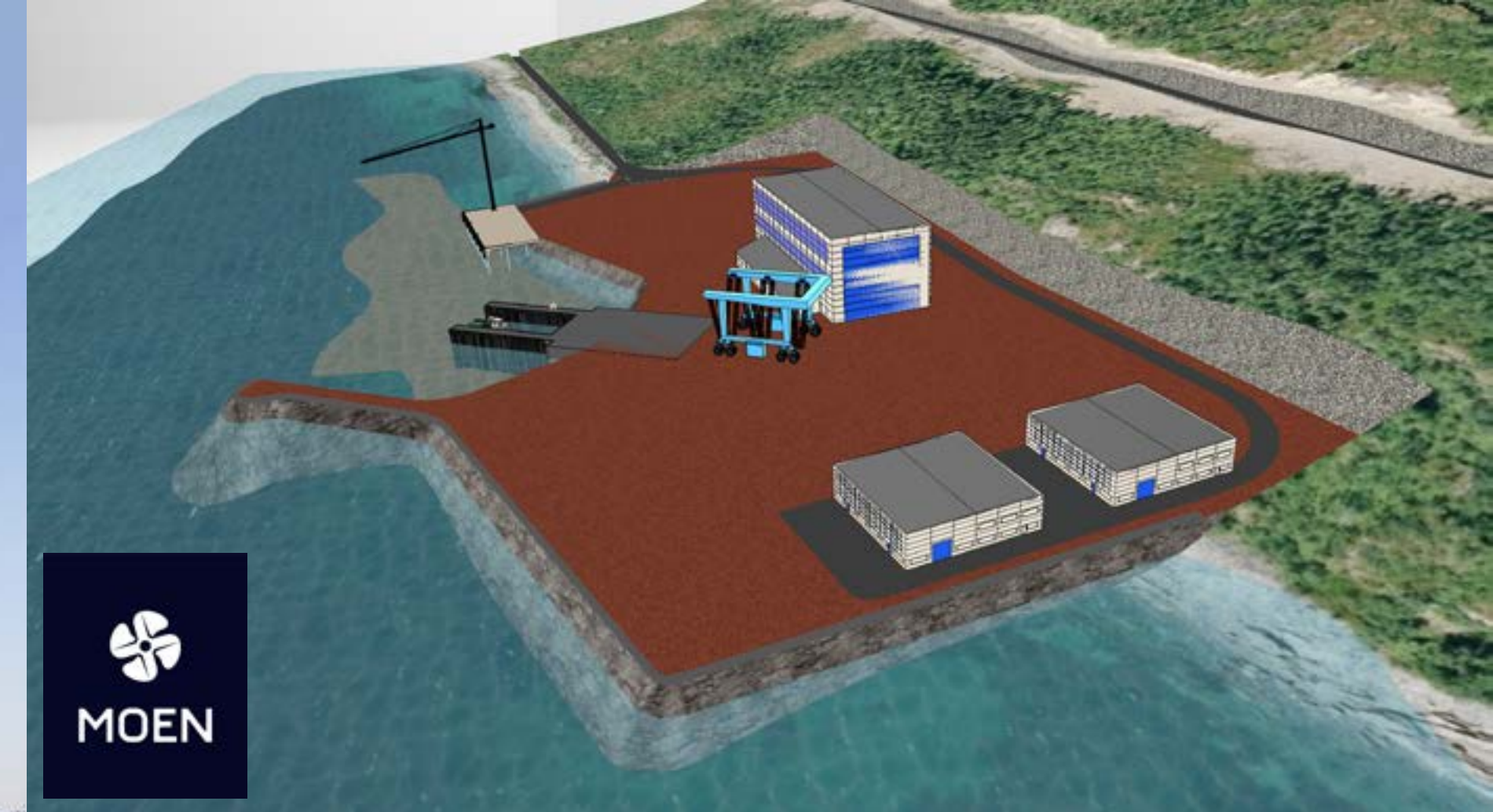
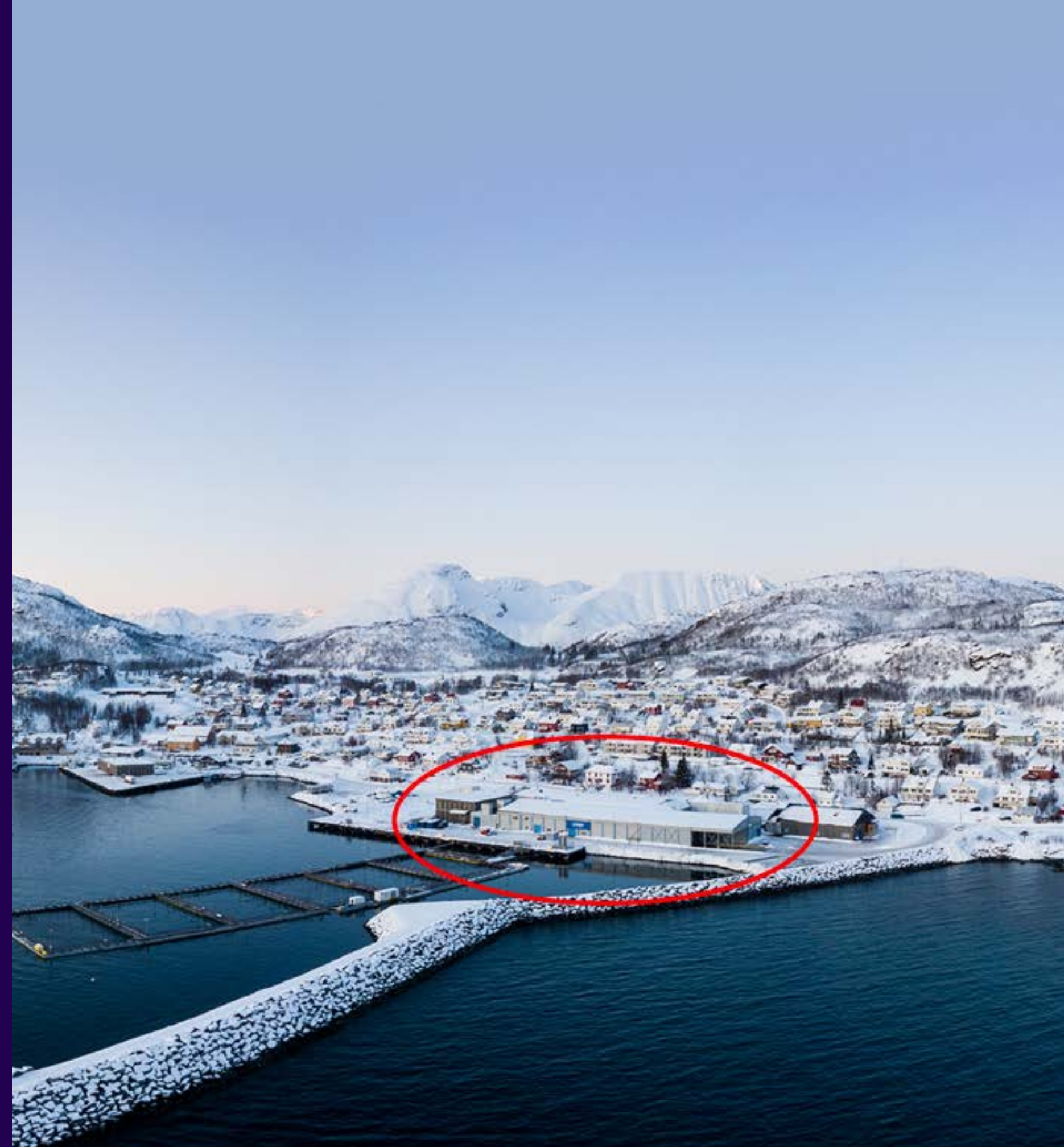
Industrien er det første du møter når du kommer til Skjervøya både sjø- og landeveien.

Lerøy Auroras lakseslakteri tar stor plass i sentrum og er godt synlig fra alle kanter. Fabrikken er også det første du møter når du anløper kommunesenteret på Skjervøya med kyststruten Hurtigruten/Havila.

Mowi sitt settefiskanlegg som foreløpig er eneste bygning på det nyetablerte industri- og havneområdet Sandøra Øst, er det første du møter når du ankommer Skjervøya med bil.

Felles for industribyggene i sentrum og på Sandøra Øst er at de er svært funksjonelle, men lite estetisk vakre.

I tillegg viser tidlige skisser av Lerøy Aurora og Moen og Olsen verfts nye utbygginger industribygg som er lite estisk vakre.

Illustrasjon: Moen og Olsen Verft

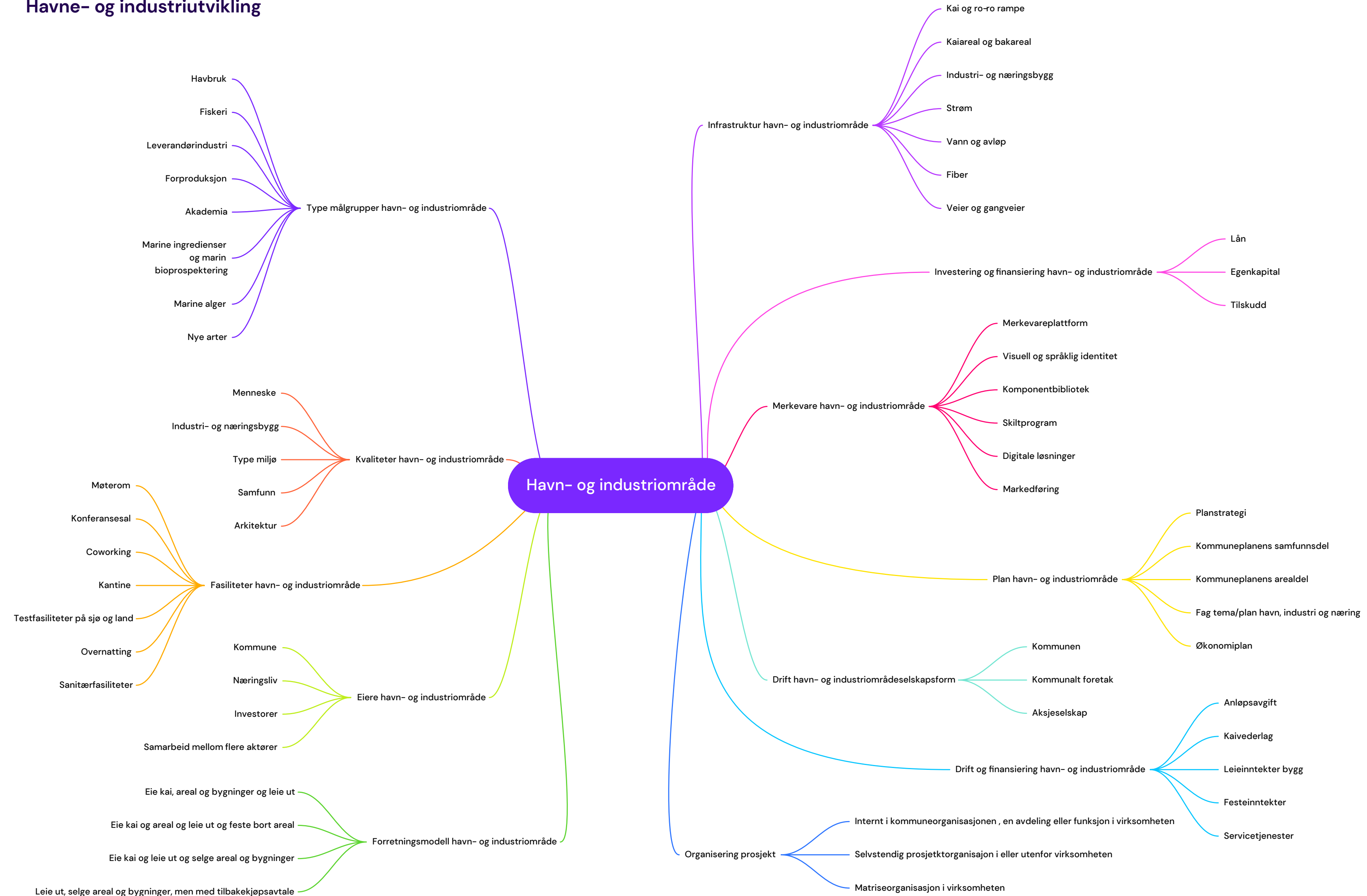
Tilgjengelige næringsareal er en grunnleggende forutsetning for utvikling av næringslivet og for at en rekke funksjoner i samfunnet ellers skal opprettholdes. Tilrettelegging av nytt næringsareal må likevel skje innenfor rammene av bærekraftsmålene.

Havna i Skjervøy sentrum er attraktiv og arealene er fylt opp med bedrifter. Kommunen var nødt å søke ut av sentrum og til Sandøra Øst for å etablere nye havne- og næringsareal. Det er et viktig konkurransefortrinn for kommunen å ha havne- og næringsareal med plassering, størrelse og sammensetning som er tilpasset til næringslivets og samfunnets behov til enhver tid. Havne- og næringsareal er viktig for å skape arbeidsplasser, som igjen er essensielt for å få nye innbyggere til kommunen.

For at kommunen skal ha nok areal til det framtidige næringslivet, er det viktig å sørge for å ha god innsikt og til enhver tid har oversikt over eksisterende og framtidig næringsliv sine behov, og benytte denne kunnskapen for å ha riktig type og størrelse av næringsareal tilgjengelige både på kort og lang sikt.

Kommunen bør for eksempel lage en overordnet utviklingsplanen for havne- og næringsareal i kommunen og spesielt på Sandøra Øst. I tillegg til en estetisk veileder for havne- og næringsareal.

Tankekart Havne- og industriutvikling

Innbyggerbehov

Maslows behovspyramide viser menneskelige behov som steg i et hierarki. Hans påstand er at behovene må oppfylles nedenfra i pyramiden. Maslow oppfattet det nederste nivået som såkalte mangelbehov som oppstår når mennesker mangler noe. Det er behovene vi må dekke for å overleve, bli tilfredsstilt og ha det bra. Øverst i pyramiden finner vi vekstbehov.

Når vi ser på nye innbyggere og behovspyramiden, kan vi lett gjøre noen enkle konklusjoner.

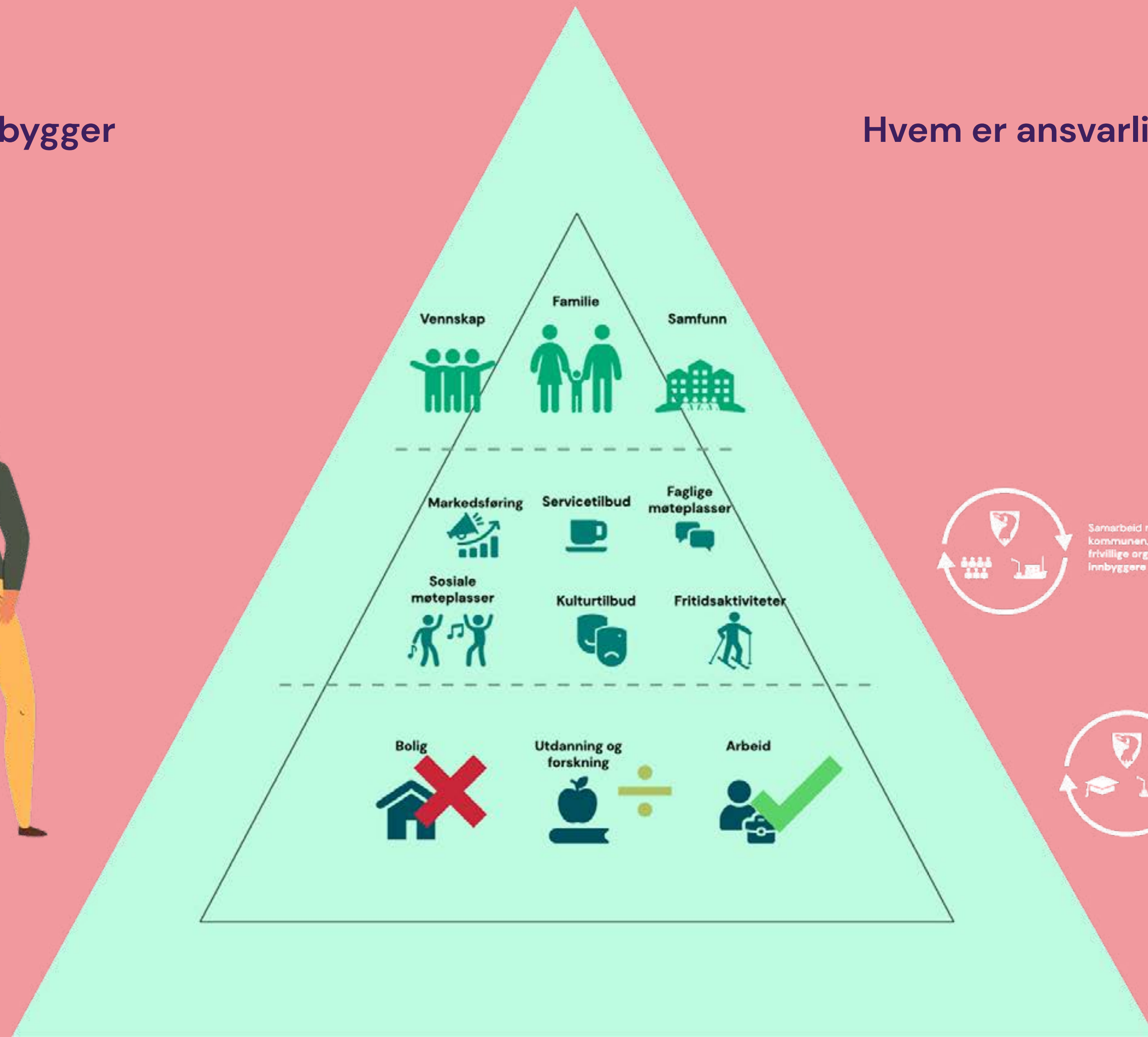
Det er mange spennende arbeidsplasser i kommunen og det er noe forskning og utdanningstilbud, men det har et større potensial. Alternative boformer er det imidlertid akutt mangel på.

Dette er bare det grunnleggende i behovspyramiden, flere møteplasser og bedre kultur- og servicetilbud er behov innbyggerne har uttrykt gjennom intervju, møter og workshops.

Ny Innbygger

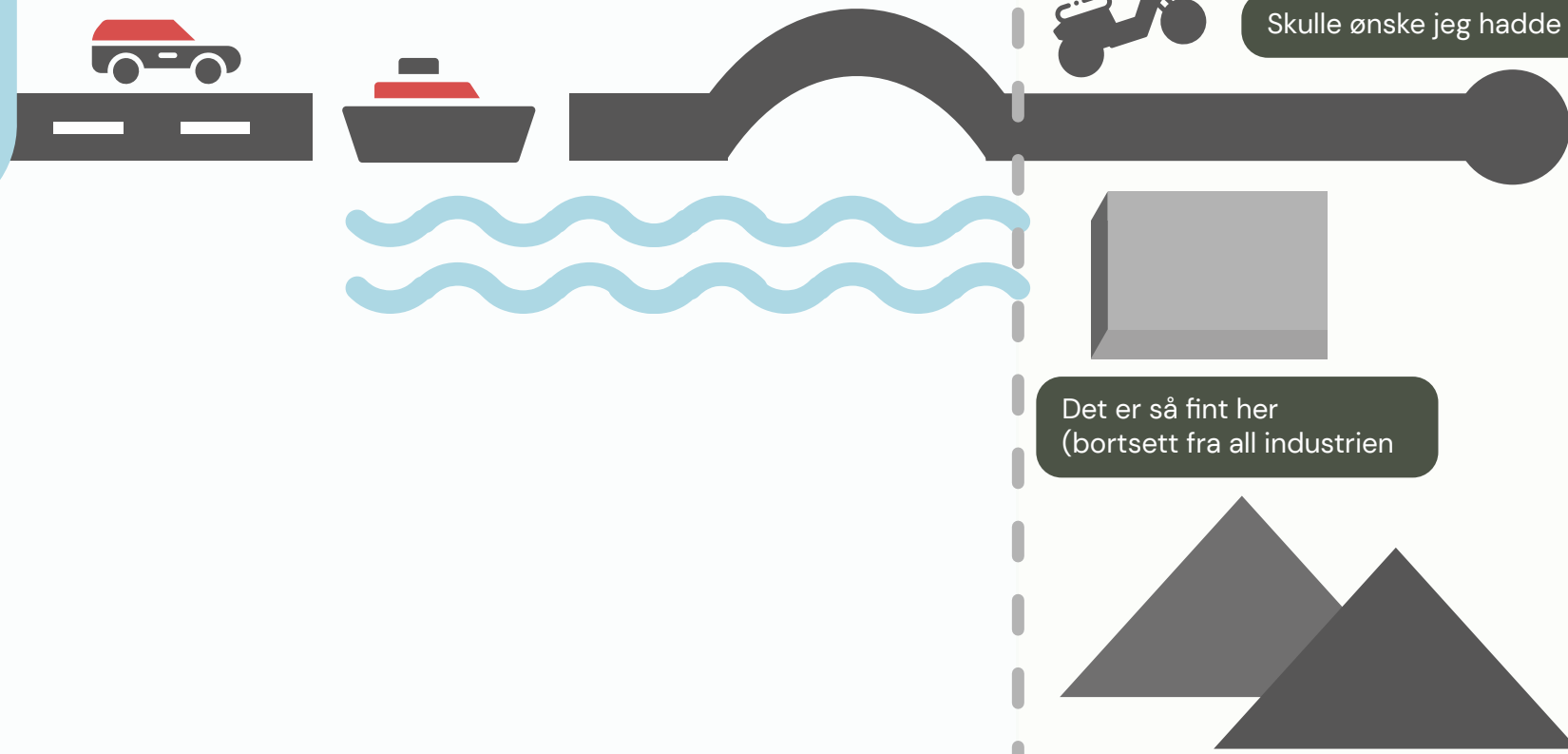
Hvem er ansvarlig?

★ Informasjon før

★ Mottakelsen

★ Leve og jobbe

★ Forlate

« Nå har jeg bodd her i to år. Det er ett år lenger enn de fleste. »

Distriktet var ikke noe for meg

Oppsummering

Skjervøy kommune ønsker å bli en ledende arktisk havromsklynge. Det er en kompleks utfordring uten kjente løsninger. Samtidig må kommunen håndtere utfordringer som fraflytting, demografiske endringer, kompetansemangel, segregering, miljø og klima. Brukernes behov og forventninger til tjenester er i stadig endring.

Skjervøy kommune har en tradisjonell organisering. Det er et avgrenset antall aktører som samhandler med en fast struktur med rutiner og forutsigbare prosesser. Kompliserte utfordringer løses sekvensielt – ett problem av gangen med tradisjonelle prosjektprosesser og metoder. De har på forhånd visst hva problemet, leveransen i prosessen og sluttleveransen er.

Designrevet innovasjon er en måte å møte utfordringene slik at oppgavene kan løses på en bedre og mer hensiktsmessig måte. Det skiller seg fra utviklingsarbeid fordi vi ikke vet hvordan løsningen vil se ut når vi starter arbeidet. For å skape helhetlige og mer sammenhengende tjenester må Skjervøy kommune jobbe på tvers av sektorer og forvaltningsnivå, bransjer og aktører, og for å svare på reelle behov må brukerne spille en aktiv rolle i tjenesteutformingen.

Kommunen kan også øke innovasjonseffekten av offentlige anskaffelser. Innovative anskaffelser handler om å utnytte mulighetene som ligger i anskaffelsesregelverket og virkemiddelapparatet til å kjøpe bedre produkter og tjenester. Formålet er bedre og mer effektive tjenester, næringsvekst og lavere utslipp.

Skjervøy kommune må utfordre tradisjonelt tanke sett og starte å jobbe på nye måter:

- Sette innbygger, næringslivet og andre brukere i sentrum
- Fra enkel bunnlinje til trippel bunnlinje – være like opptatt av verdiene kommunen leverer til innbyggere og miljøet som økonomien
- Fra silo- og sektortenkning til samarbeid og helhetlig tilnærming til utfordringer
- Fra kontroll til mer nysgjerrig på andre mennesker, forsøke å forstå hvordan de tenker – være åpen for og respektere andres meninger og følelser
- Fra planlegging til eksperimentering med ideer og testing
- Fra ikke å dele til på jevnlig basis dele informasjon, erfaringer og kunnskap internt og eksternt og være åpne for å lære av hverandre
- Fra lineær til sirkulær gjennom å omlegge produksjon og forbruk
- Fra mål til å tenke prosess
- Fra lukket til åpen innovasjon i samspill mellom aktører

Tydelig merkevare som grunnlag for all markedsføring og rekruttering

Inkluderende og tilgjengelige byrom og møteplasser

Estetiske industribygg og bærekraftig innovasjon gjennom industrielle og sirkulære symbioser

Alternative boformer

04 Idé og konsept

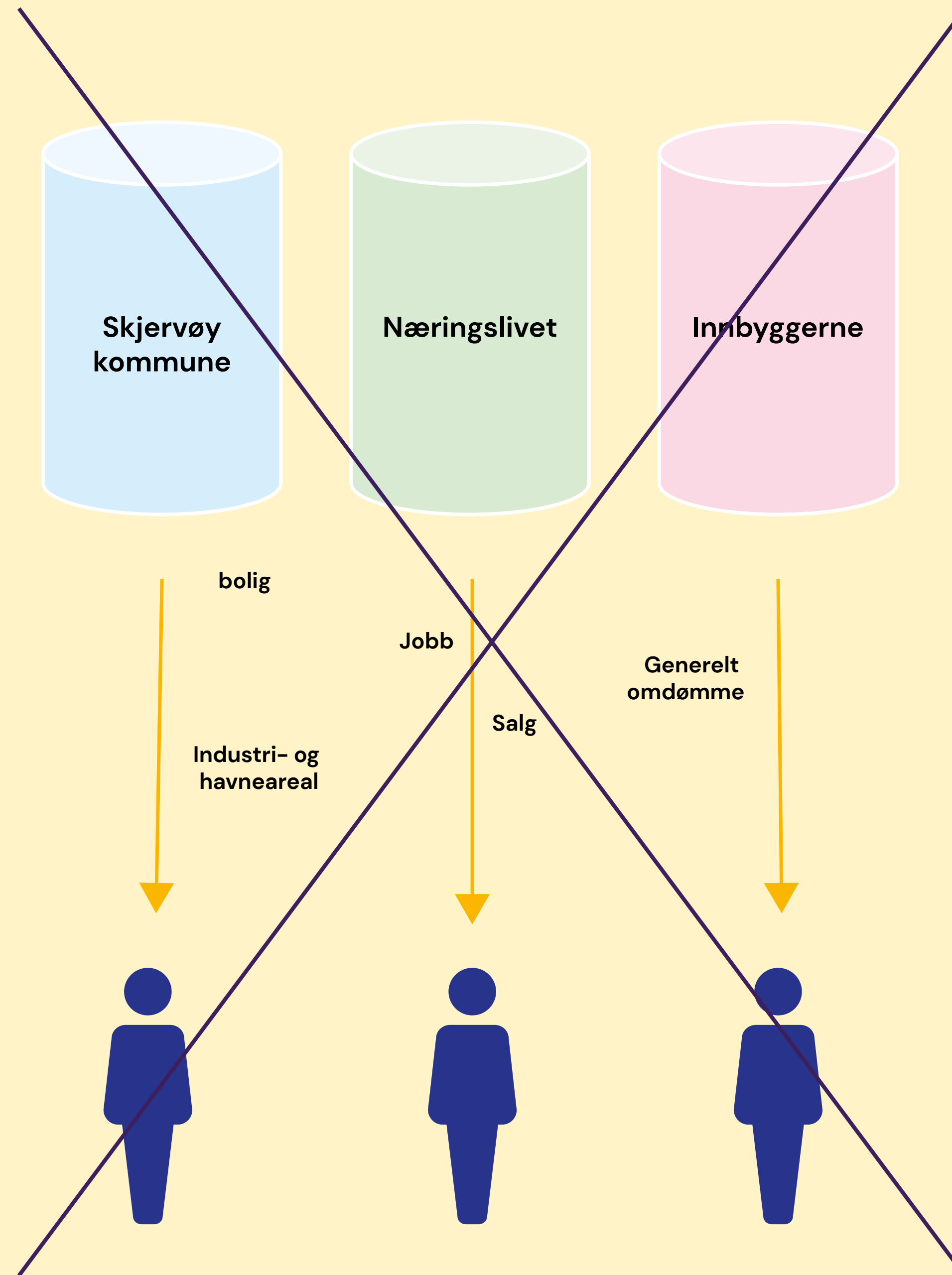
4.1 Merkevere og markedsføring

Vi foreslår at det lages en felles merkevare for Skjervøy kommune som som ulike aktører benytter når de omtaler kommunen i ulike sammenhenger.

Denne merkevaren må utvikles i samarbeid med både næringslivet og innbyggerne fordi det er viktig at den er godt forankret og noe alle føler seg komfortabel med. Det må defineres verdier og egenskaper til en egen identitet som vekker følelser hos folk og gir de assosiasjoner. Målgrupper kan utvikles for å forsikre at budskapet som formes treffer best mulig. Med en slik merkevare vil de beste «salgsargumentene» alltid være klar til bruk, noe som vil gjøre all kommunikasjon og markedsføring enklere og mer helhetlig.

Eksempler på bruksområder:

- Salg av bolig
- Markedsføring av stedet
- Rekruttering av nye innbyggere, skoleelever, studenter, bedrifter og akademia
- Ledige stillinger
- Arrangement
- Besøkende

Digital synlighet

Det bør også lages en digital strategi for hvordan kommunen skal presenteres på ulike digital flater.

Det burde utvikles en digital plattform som kan synliggjøre kvalitetene på Skjervøy. Hva som skjer, spennende arbeidsplasser, ledige boliger, ledige næringsareal og annen relevant informasjon som innbyggere, tilflyttere og nye bedrifter har behov for.

A screenshot of a digital platform for Skjervøy. The header includes 'Skjervøy' and navigation links: 'Jobber', 'Om Skjervøy', 'Bolig', 'Innovasjon', and 'Hva skjer?'. The main content area features a grid of 12 cards with the following text:

- Norsk katapultsenter etablerer seg på Skjervøy
- Ekstremt spennende Trainee-jobber hos Skjervøy-klynga
- Konserten på Sandøra Øst: Vi har plass til hele Nord-Troms
- Bioteknologiseminar på Sandøra øst
- Delegasjon fra Oulo kommer for å se Skjervøys attraktive boliger
- Verdens ferskeste Sashimi hos Lerøys prisvinnende restaurant
- Hvordan kan din bedrift bli sirkulær
- Samarbeidsmodeller fra Skjervøy skal brukes i arktisk råd
- Idéworkshop: Hva blir det neste i Skjervøy sentrum?
- Digital tvilling - hva er det?
- Gründer-duo skal prøvebo og innovere på Sandøra Øst
- UiT-rector om Skjervøy-samarbeidet: Hva gjorde vi før?

70 NYE ARBEIDSPlassER

4.3 Sentrum, næring og møteplasser

Estetikk og hensynsfull steds- og næringsutvikling

Skjervøy har behov for en verktøykasse – en estetisk veileder for framtidens steds- og næringsutvikling. Ved hjelp av denne kan kommunen ta bedre styring av estetikk og forhold knyttet til landskapsvirkninger og bygningsuttrykk. Hensikten med veilederen er først og fremst å gi kommunen støtte i utarbeidelse og behandling av kommuneplan, regulerings- og bebyggelsesplaner og byggesaksbehandling, men den bør også være tjenlig for grunneiere, eiendomsutviklere og andre som deltar i planlegging av tiltak.

Vi vet at selv om bygninger er formet av oss, former de oss tilbake når vi bruker dem. Ikke minst ved vi at et sted som folk er glad i krever en gjennomført plan. Derfor trenger kommunen en estetisk veileder

STRANDVEGEN og HAVNEGATA foreslås oppgradert til å gi et bymessig sentrumspreg. Lys gulgrå stein på fortau. Sandstein eller lys marktegl. Rødlig stein på gate, lys rødbrun granitt. Beplantning av søyleosp som vil ramme inn gatene. Treeet har herdighet H7 og er vindsterkt.

gjenreisningsbyen molde

gjenreisningsarkitektur

fargesetting

pilotprosjekt

REFREANSE FARGEPALETT MOLDE KOMMUNE

- typiske farger fra gjenreisningsarkitektur foreslås benyttet
- byen får et samlet særpreg som gir god identitetsfølelse

SKJERVØY kan vurdere å gjøre fargepalett for sentrum. Gerne også der basert på gjenreisningsarkitekturen og de farger som ble da benyttet. På Skjervøy er mørketid en god mulighet for å lyssette farger og det bør vurderes sammen.

LYS GUL MARKTEGL BRUSTEIN RØD GRANITT

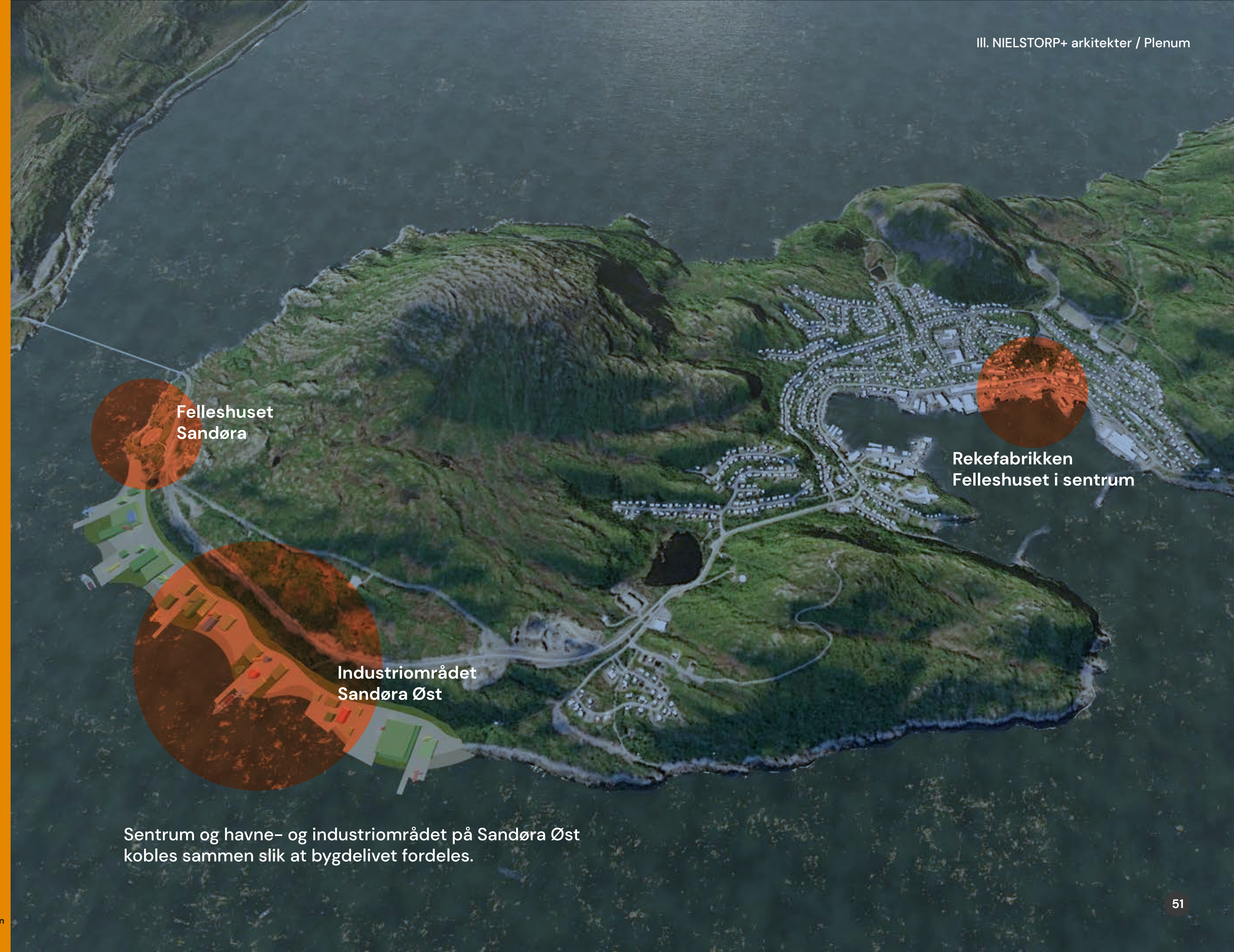

Referansefoto for belysning av vinduåpninger og smyg med armatur i underkant vindu. Fasade foto ikke belyst. Vinduste detaljer fremheves. Det gir et inntrykk av at det lyser innenfra, og bygget ser levende og intimt ut.

BELYSNING på gatefasadene og på vegetasjon i mørketid kan skape godt miljø i Skjervøy sentrum.

Møteplasser og byrom

Byrom er arealene der folkene i Skjervøy kommune oppholder og beveger seg utendørs har stor betydning som møteplasser og for sosialt liv, trivsel, miljø og folkehelse.

Fellehuset
Sandøra

Rekefabrikken
Fellehuset i sentrum

Industriområdet
Sandøra Øst

Sentrum og havne- og industriområdet på Sandøra Øst kobles sammen slik at bygdelivet fordeles.

Den gamle rekefabrikken

Transformasjon av bygg og områder

I den akutte boligsituasjonen kommunen befinner seg i dag kan det være hensiktsmessig å transformere eksisterende bygg. Eneboliger og tomme næringsbygg kan bli til kollektiv, store og små leiligheter, eldreboliger og prøveboliger. På denne måten kan det skapes flere botilbud per kvadratmeter.

Et godt eksempel: Rekefabrikken

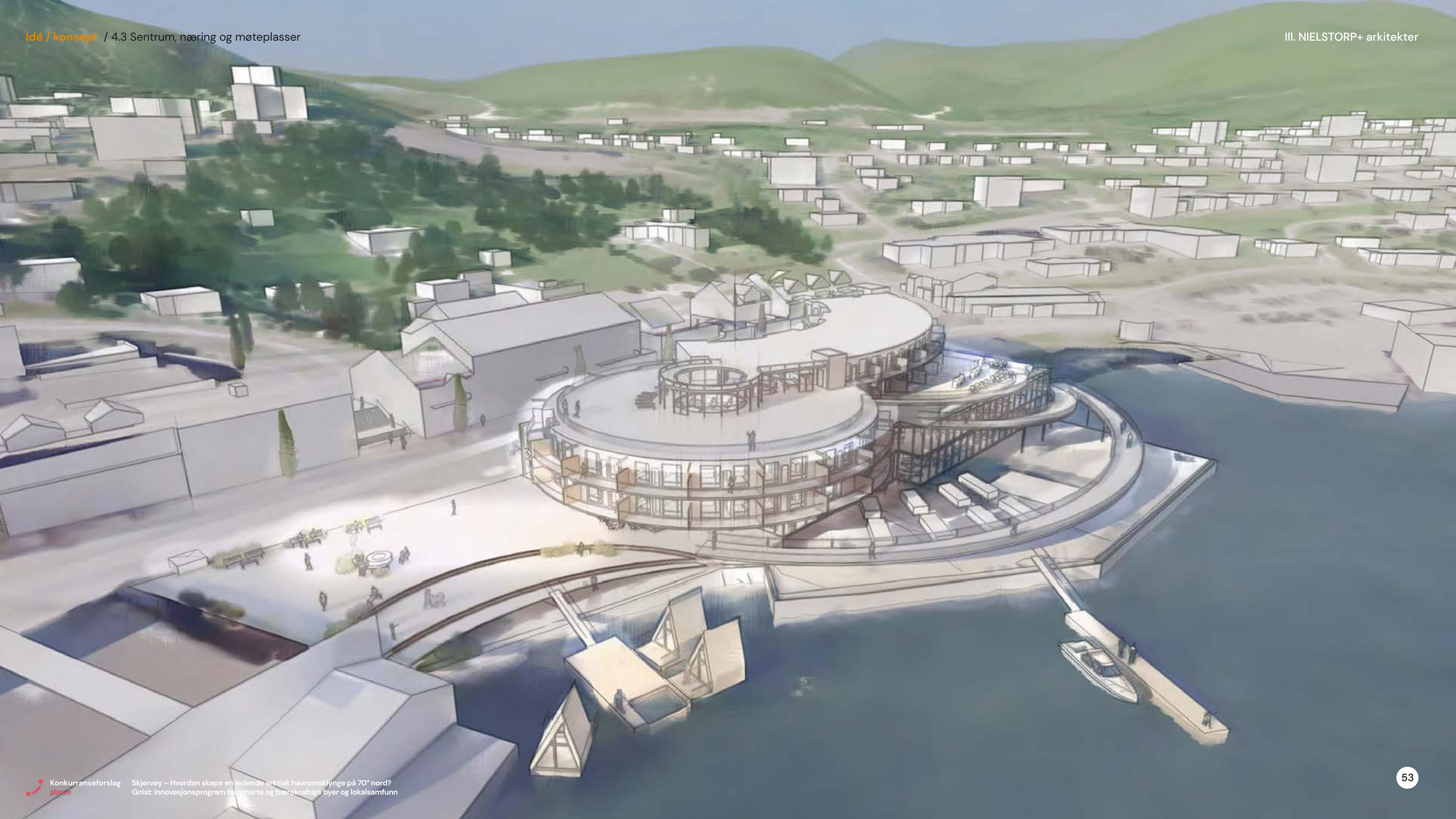
Rekeindustrien blomstret i Skjervøy fra tidlig på 1970 tallet og fram til årtusenskiftet. Da man oppdaget de rike rekefeltene i Barentshavet, helt nord til Svalbard, grep fiskerne som hadde drevet rekefiske med små båter i fjordene, muligheten til et rikt fiske med fangster gjennom hele året. En rekefabrikk ble bygd på havna i Skjervøy. Den ga mange arbeidsplasser, og inntektene fra industrien var lenge svært gode. Økt konkurranse fra Canada og Grønland ga lavere priser, og kombinert med fallende bestand og strengere reguleringer måtte fabrikkene stenge i 2006.

<https://kystbarometeret.com/2019/03/07/907/>

Siden den gang har rekefabrikken blitt solgt og pusset opp. Det har ikke vært aktivitet i bygget på flere år og den er heller ikke egnet for dagens industri. Det lite estetiske industribygget i sentrum av Skjervøy har vært ute for salg flere ganger.

Vi foreslår at kommunen sammen med andre aktører, utreder muligheten for å kjøpe bygget som har strategisk beliggenhet i sentrum og ved sjøen. Rekefabrikken er godt egnet for transformasjon til boliger, næring, utdanning, forskning og utvikling, kultur og service.

På denne måten kan noe av boligproblematikken i kommunen løses samtidig som nye møteplasser skapes.

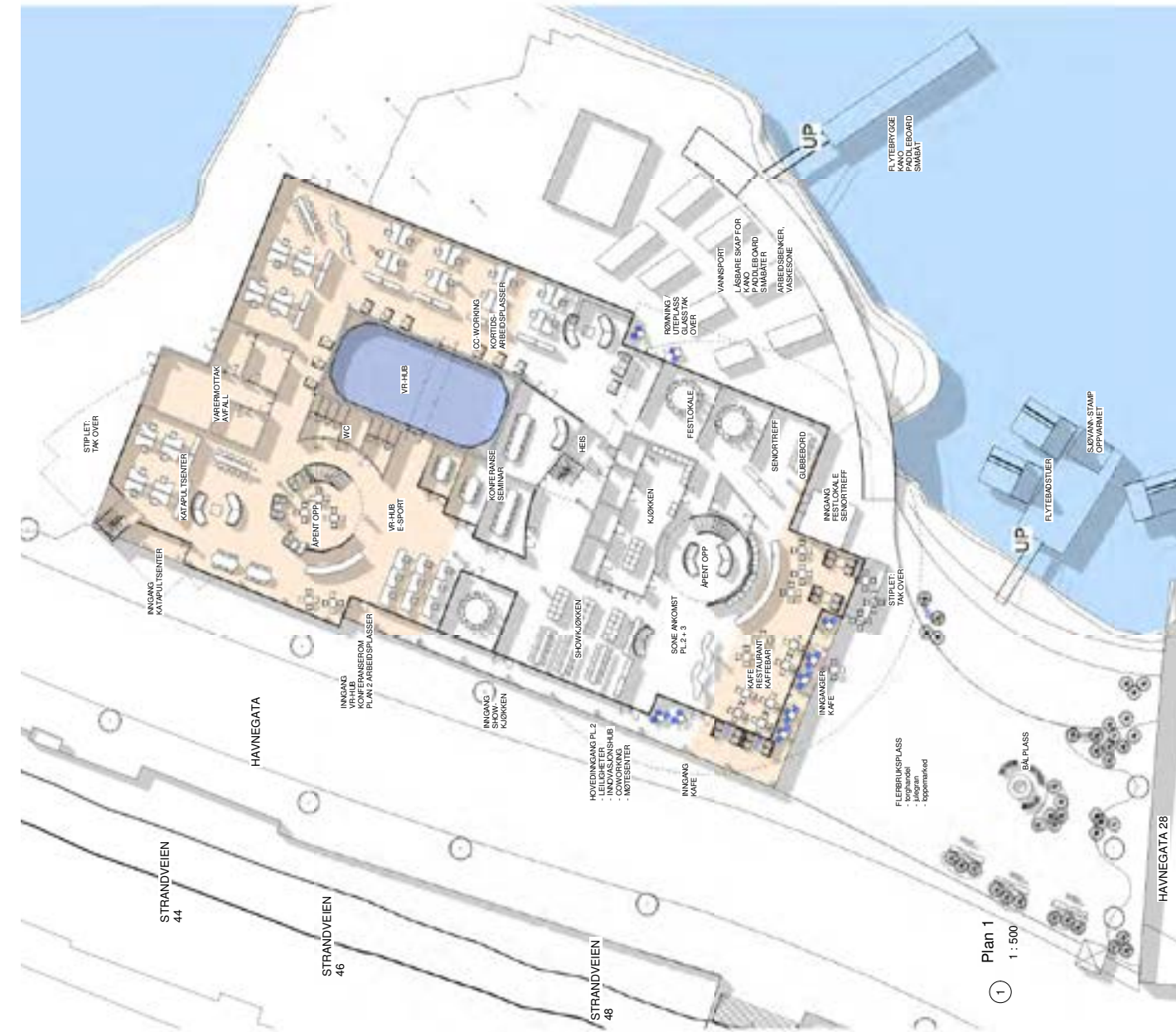

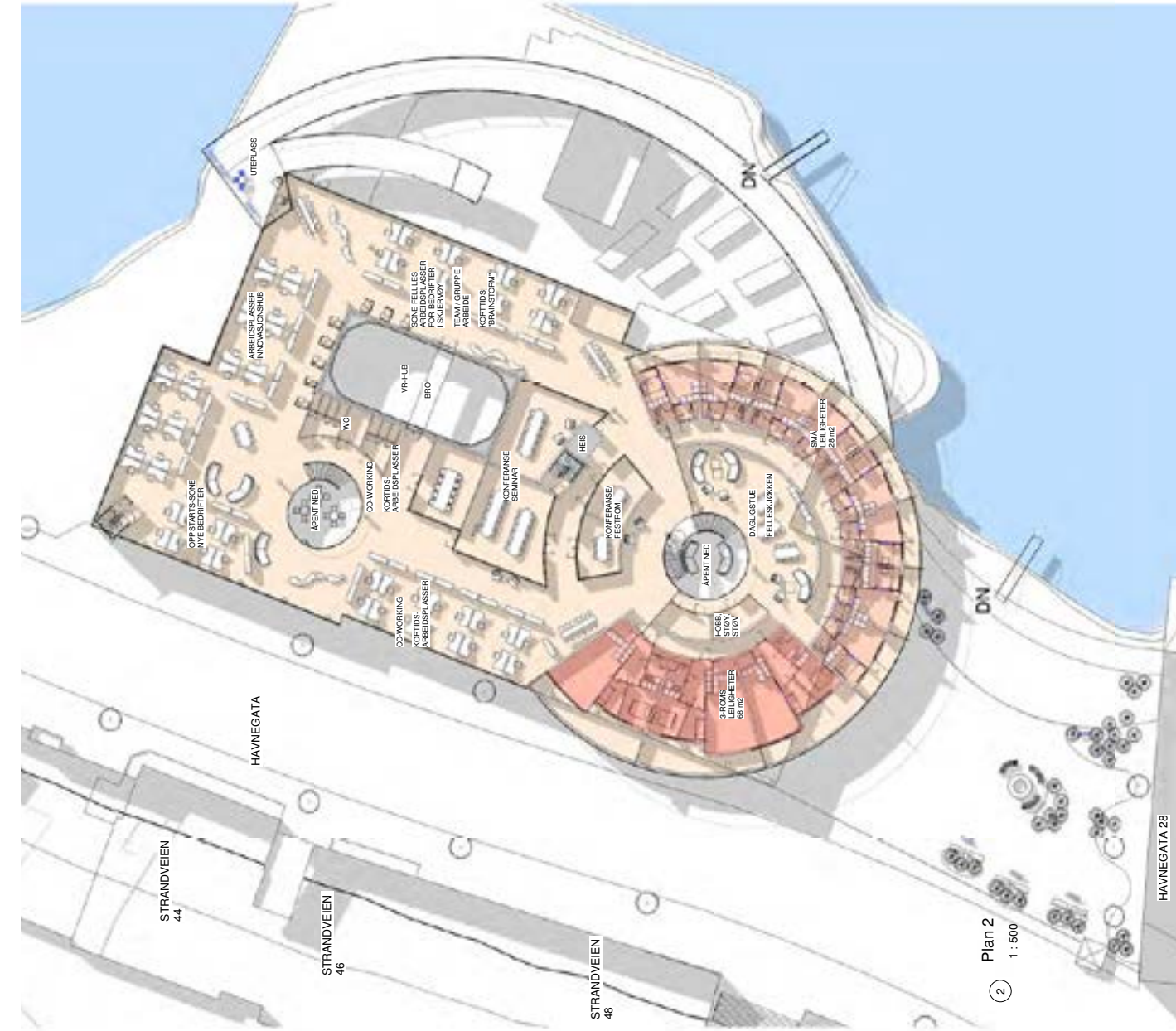

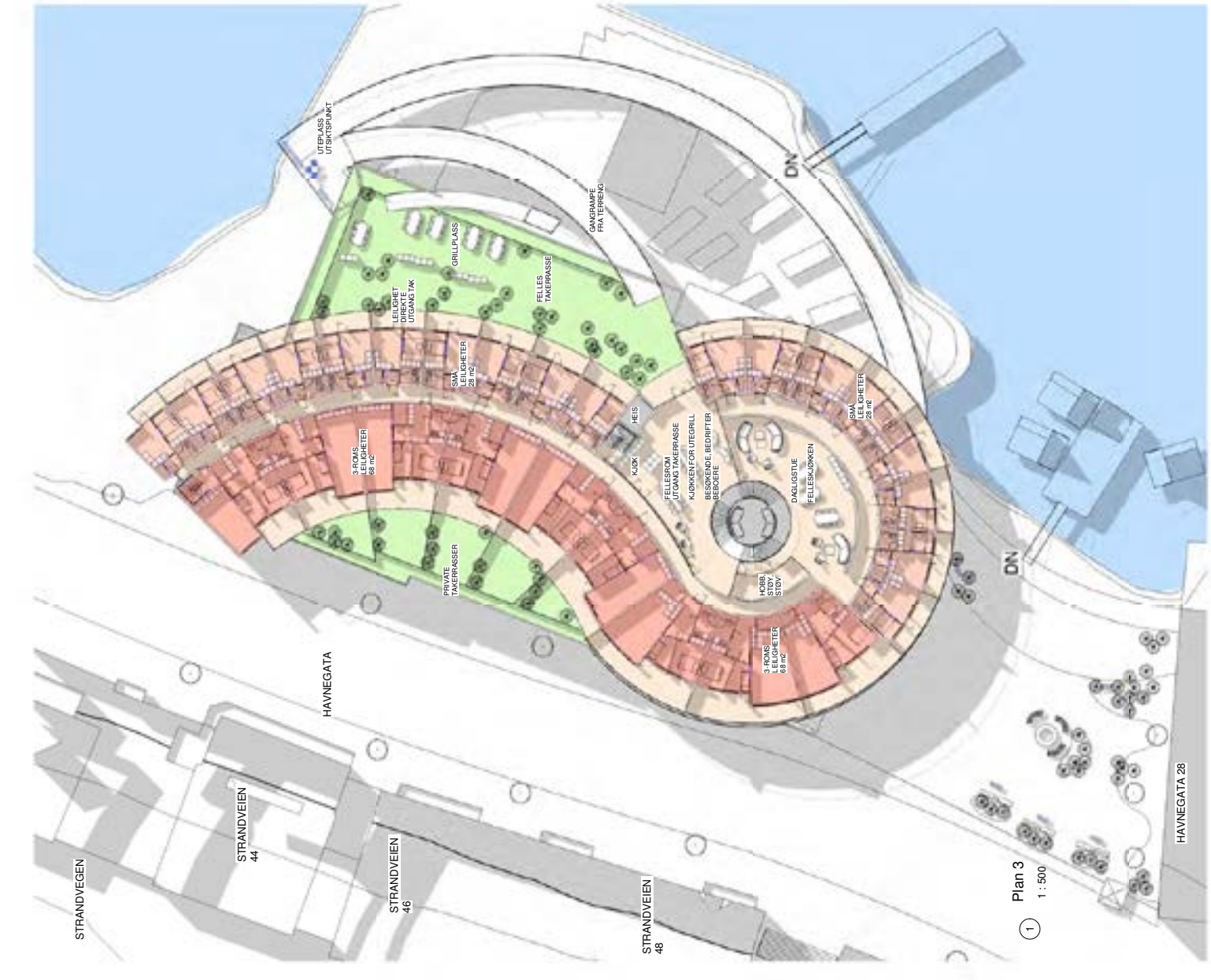
Plantegninger

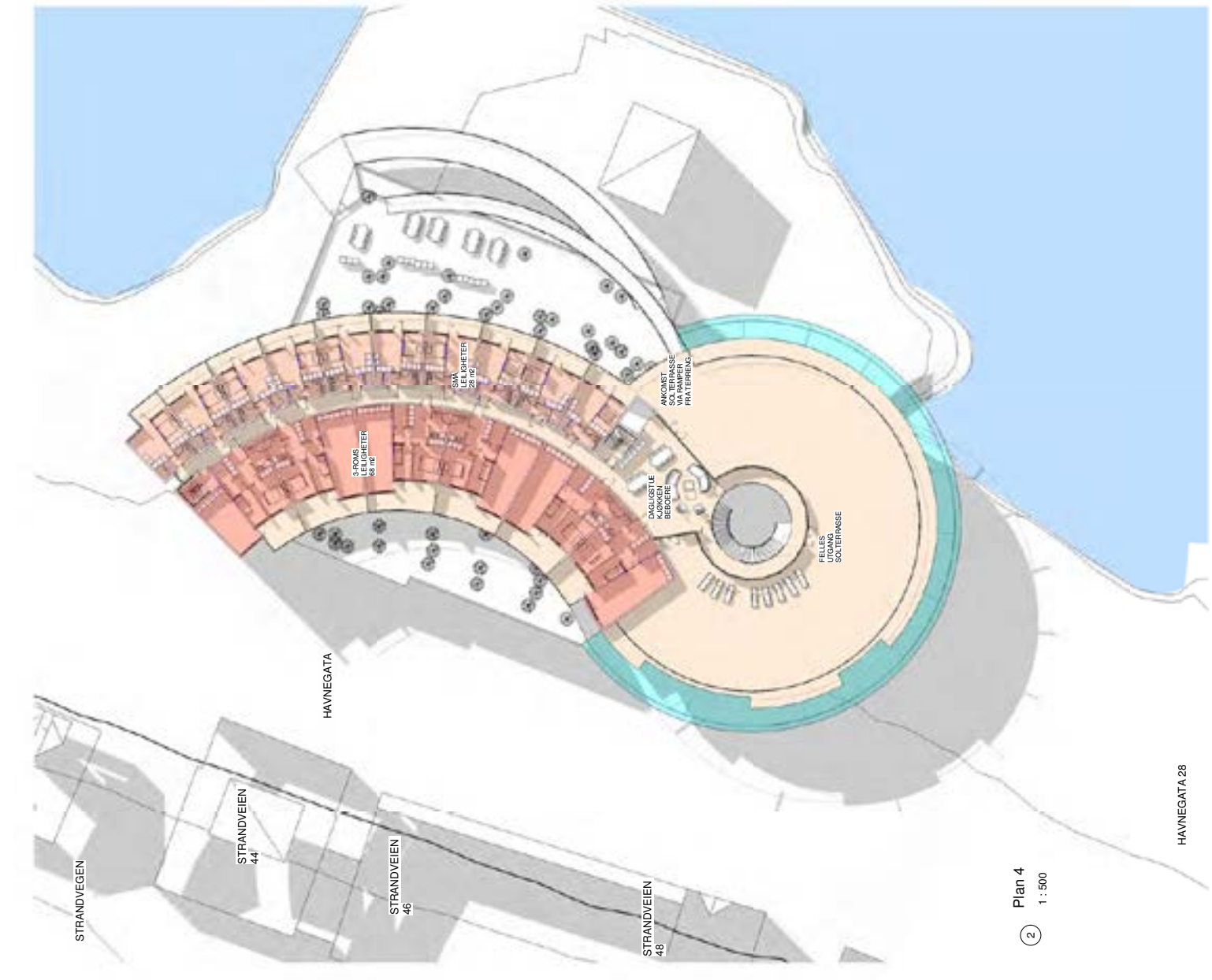
Plan 1
1:500

Plan 2
1:500

Plan 3
1:500

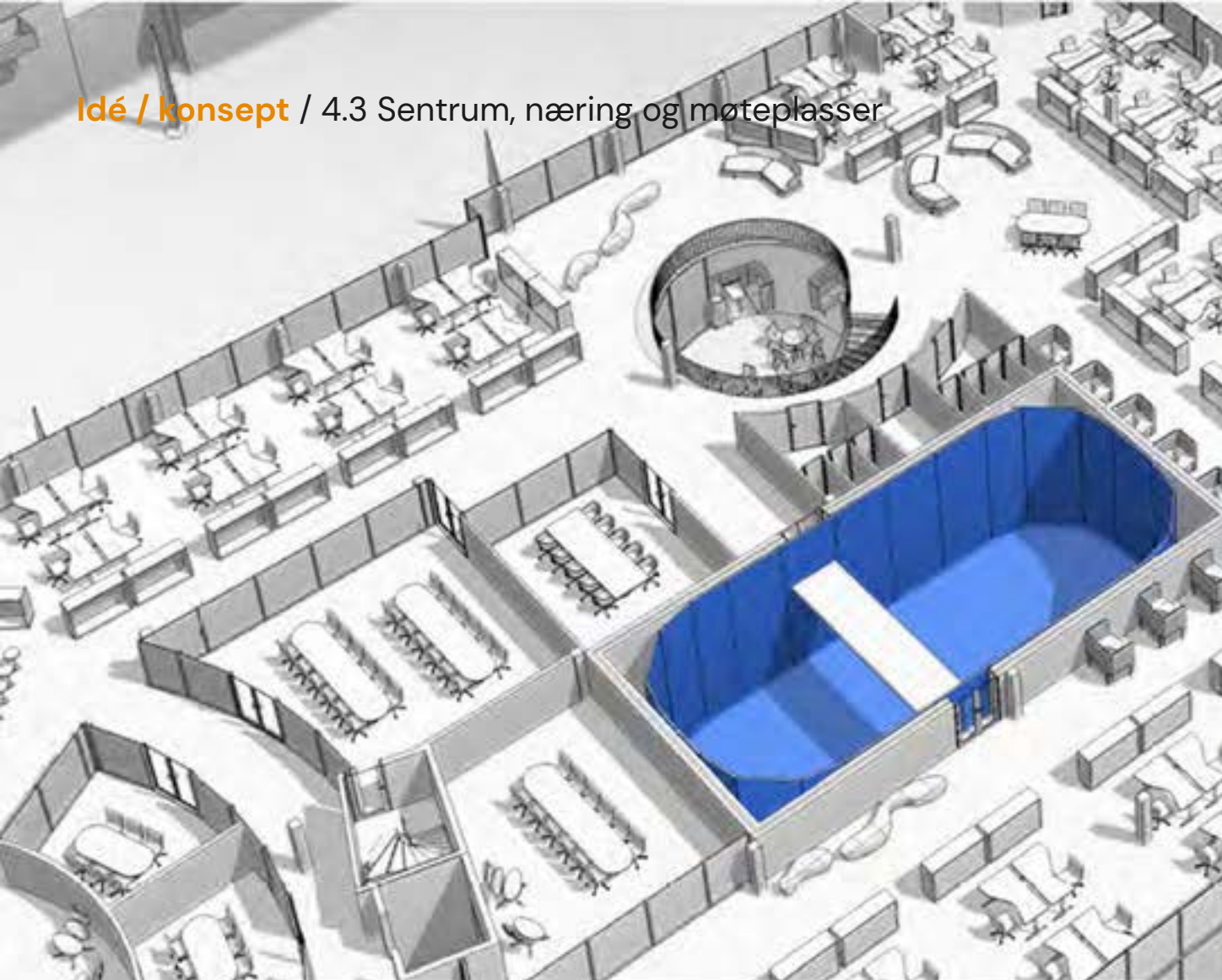

Plan 4
1:500

Plan 2: 8 stk små-leiligheter ca 28 m²
Plan 2: 3 stk 3-roms-leiligheter ca 68 m²

Plan 3: 18 stk små-leiligheter ca 28 m²
Plan 3: 9 stk 3-roms-leiligheter ca 68 m²

Plan 3: 18 stk små-leiligheter ca 28 m²
Plan 3: 9 stk 3-roms-leiligheter ca 68 m²

Eksempel på innhold og møteplasser i og rundt Rekefabrikken

Plan 2 og 3

Boliger: Hybler, leiligheter, eldreboliger, prøveboliger og korttidsboliger med vestvendte uteareal. Fellesareal, sosiale soner og møteplasser mellom leilighetene.

Plan 1 og 2

Coworking, innovasjonshub, testsenter, bar, sushi-bar, ungdomsklubb, kantine, skolekjøkken, eksperimentkjøkken og kveldsrestaurant .

Uteormåder med småbåtbrygger, områder tilrettelagt for kajakk og flytende badstu.

Sørvestvendt uteareal med skjermede spiseplasser og bål plass. Tomt sør for rekefabrikken blir torg ned til havet. Kanskje kan det bli fiskeutsalg fra båt?

løynefallende og innbydende arkitektur. Signaleffekt som kjennemerke for sentrum. Varme gyldne trefarger.

Gateoverflate og fortau med varm gulgrå stein. Beplantning søyleosper. Felles sentrums-strøk med bykvartal-følelse, integrert med Strandvegen og Kirkeparken.

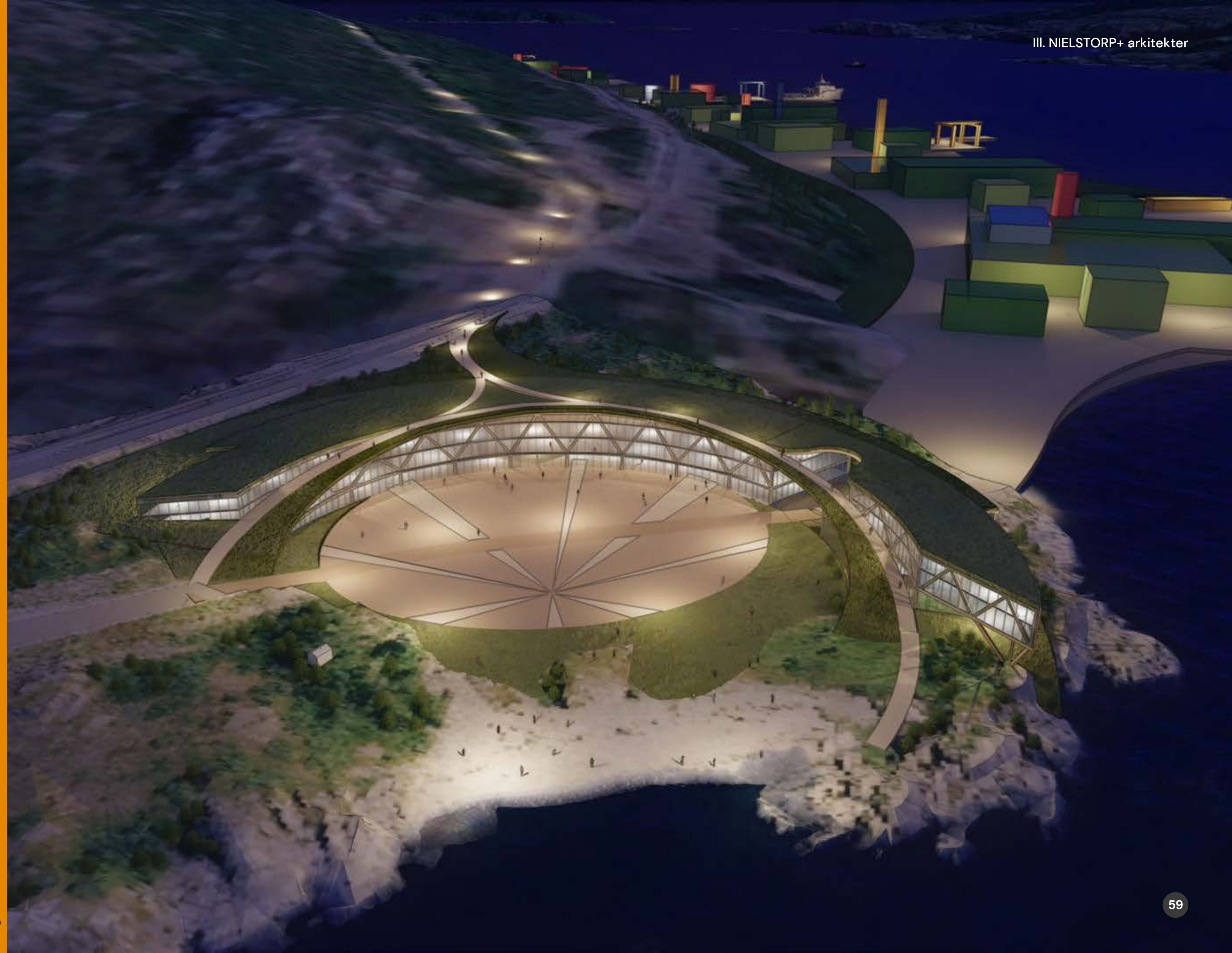

Sandøra Øst Felleshuset

Felleshuset ligger ved ankomst til havne- og industriområdet på Sandøra Øst.

Eksempel på innhold i Felleshuset på Sandøra Øst:

- Coworking hvor næringslivet, academia og entreprenører kan møtes.
- Forskningslaboratorium hvor academia og næringslivet kan møtes til samarbeidsprosjekt og ideutveksling.
- Restaurant på kveldstid, kantine og eksperimentkjøkken på dagtid.
- VR-hub 3D for bedrifter på dagtid og e-sport på kveldstid.
- Høyteknologisk konferansesenter: Seminar, kurs og konferanser.
- Konferansesal, E-port, VR-Hub testsenter, restaurant og konsertplass.
- Uteområder med småbåtbrygger, områder tilrettelagt for kajakk og vestvendt strand.
- Gangbart tak som amfi for konserter og forbindelse til gangvei og sjø. Kjørevei under gangbart tak som portal til havne- og industriområdet på Sandøra Øst.
- løynefallende og innbydende arkitektur rettet mot ankomst fra bro/molo. Signaleffekt som kjennemerke for industriområdet.
- Øvrig industriområde med dempet fargeholdning.

Sandøra Øst Fellehuset

Sandøra Øst Fellehuset

Daglig ankomst
industriområde

E-sport

Coworking

Restaurant

VR-Hub

Laboratorium

Coworking

Konferansesal

Portal ankomst
Sandøra Øst Havn
og industriområde

Fest-/ konsertplass

Strand

Grønt tak – gangveier
vegetasjon fra omgivelsene

Byggefase 1

Byggefase 2

Byggefase 3

Byggefase 4

Sandøra Øst Fellehuset

Sandøra Øst havne- og industriområde

Vi foreslår at industri- og havneområdet fargesettes og beplantes for å gi en helhetlig tiltalende effekt i landskapet: "landets første vakre industri-område".

Større volum brytes visuelt ned med varierende grønn-brun-beige-varmgrå fasadeplater i naturlignende farger.

Sprengskråningene bak byggene kles med lokal, vedlikeholdsfri vegetasjon. Lyng- og jordmasser fra tomte i galvaniserte opphengte nett.

Utfyllings-fronter i sjø som ikke brukes til kai kles med lyng- og jordmasser fra tomte, og naturlig vegetasjon vil etableres.

Sandøra Øst havne- og industriområde

Hver bedrift profilerer seg med logofarger og signal-elementer på små, men iøynefallende og spennende deler av byggene. Signalelementene belyses i vintermørket.

[YouTube]

4.4 Bærekraftig innovasjon

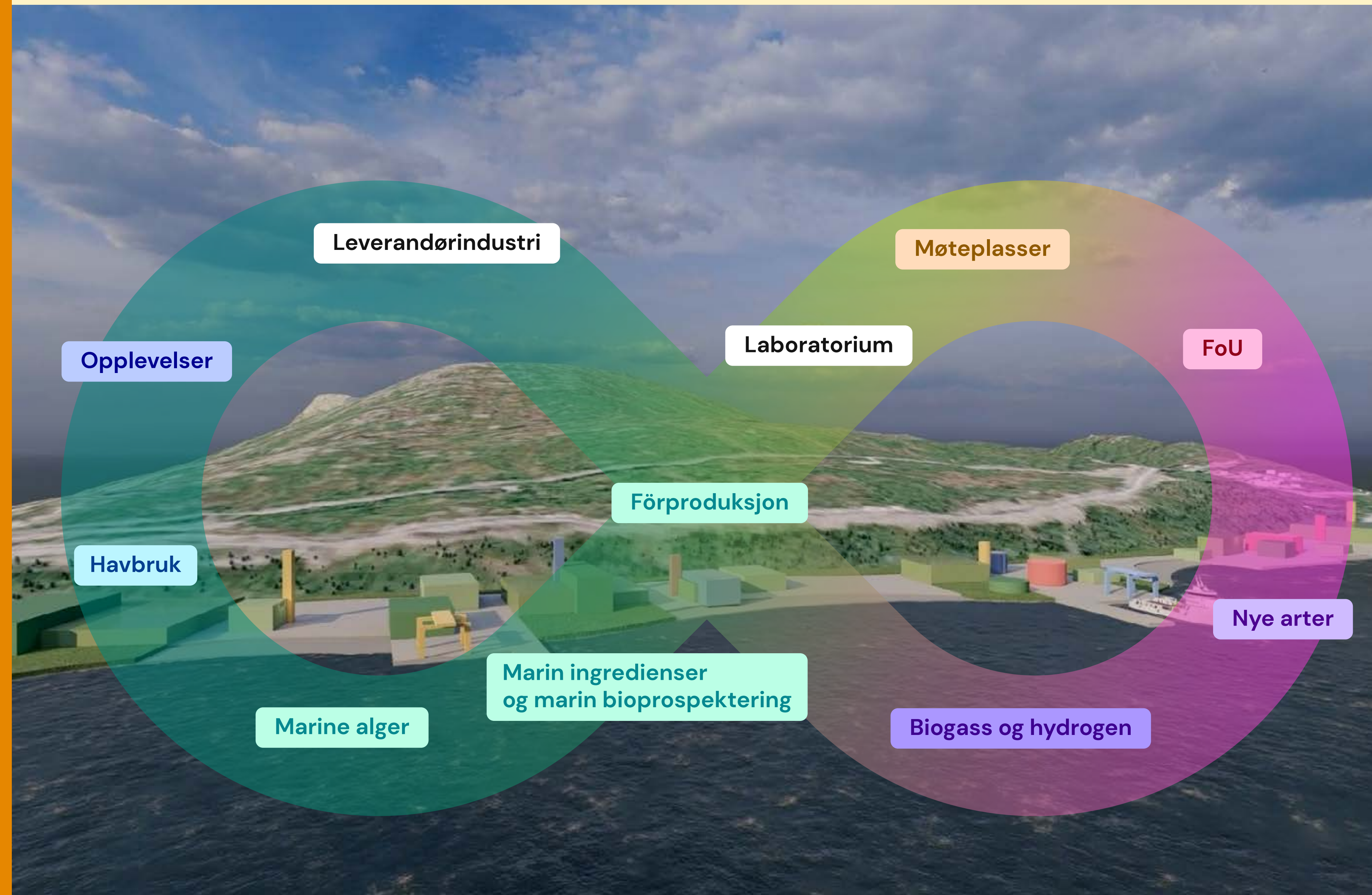
Bærekraftig innovasjon gjennom industriell, sirkulære symbiose på Sandøra Øst.

EU og Norge beveger seg nærmere et sirkulært økonomisk system. Kommunen bør derfor bygge opp sitt nye havne- og industriområde på Sandøra Øst med aktører som sammen kan skape nye, bærekraftige og verdifulle løsninger.

Det er store investeringskostnader med å utvikle et nytt havne- og industriområde på Sandøra Øst. Ved å se framover og utvikle en masterplan for kommunens havne- og næringsareal og spesielt Sandøra Øst, vil Skjervøy kommune enklere kunne møte framtidens behov.

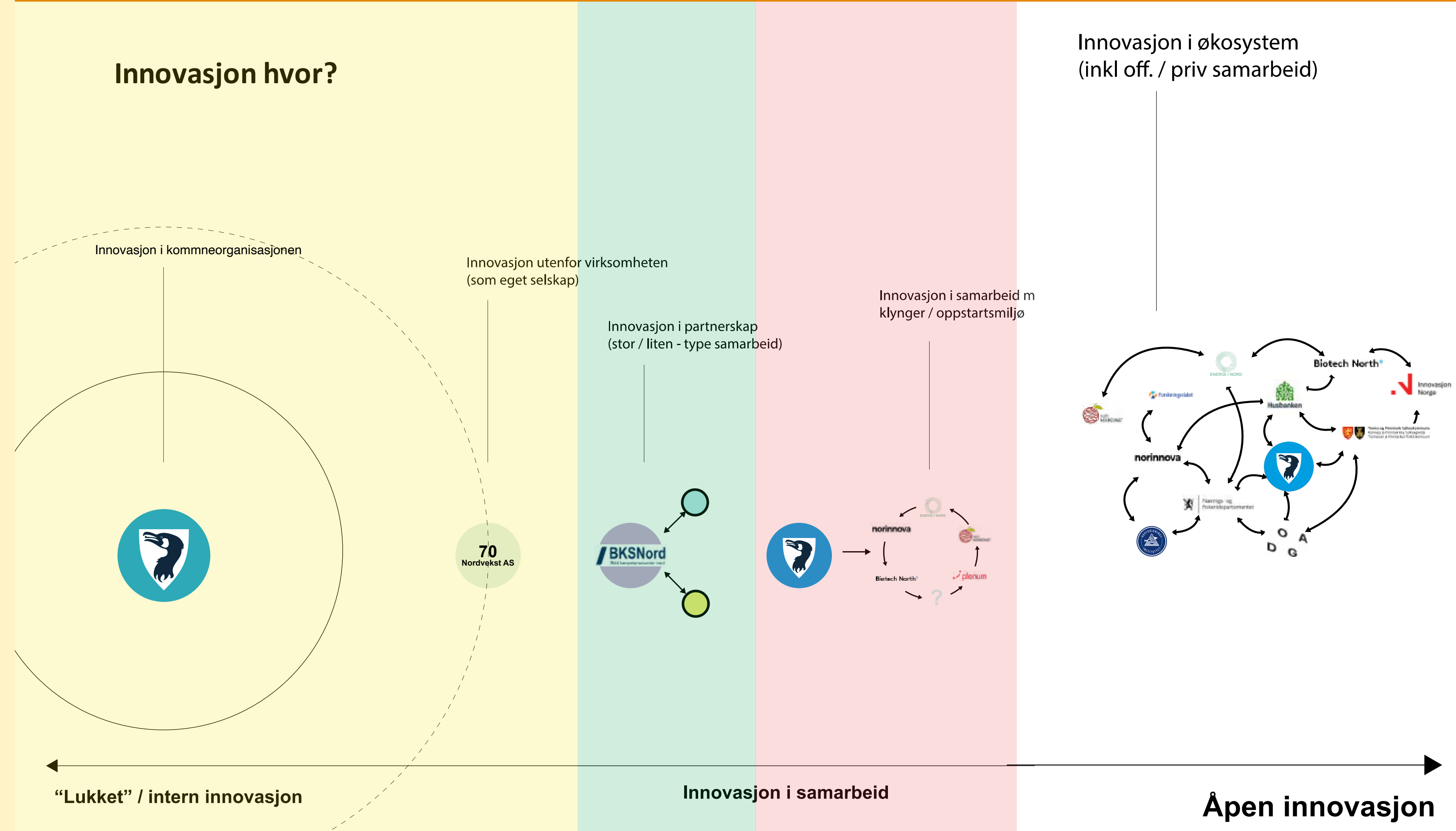
På Sandøra Øst kan aktører fungere sammen i en industriell, sirkulær symbiose som skaper merverdi for næringslivet, menneskene, miljøet og samfunnet. Der fôret produseres i nabobygget til lakseoppdretten, og transport skjer til sjøs. Kommunen bør også kartlegge muligheten for å flytte deler av transporten over til sjø, ved å se nærmere på norske havners mulighet til å virke som bindeledd for sirkulære varestrømmer.

På denne måten kan kommunen posisjonere seg som en internasjonalt ledende arktisk havromsklynge, og samtidig bidra til å skape bo- og blilyst.

Innovasjon i økosystem

Ved å engasjere hele økosystemet – utover begrensningene av egen virksomhet – vil Skjervøy ikke bare kunne få flere forslag, ideér og mer innovasjon, men også dypere innsikt ved at problemstillingene blir sett på fra flere vinkler og med «friske» øyne.

Våre anbefalinger og råd

Endre måten å tenke og jobbe på:

- Fra raske valg – til åpne mulighetsrom
- Fra overforenkling – til felles helhetlig forståelse
- Fra kaos – til å visualisere sammenhenger
- Fra silotenkning og sektorfokus – til samarbeidsinnovasjon på tvers
- Fra fastlåste antakelser – til transformerende læring
- Fra enkeltløsninger – til synergier og koordinert utvikling

Riktige svar på riktige spørsmål

- Skap felles forståelse
- Omfavn kompleksiteten
- Bygg og distribuer tillit
- Organiser deg ut fra å jobbe med det framtidige ukjente
- Vær åpen for bevegelige mål

05 Veien • videre

Ledebil
Følg meg

Prosjektportefølje Skjervøy kommune

Above and below

Nye metoder og verktøy

Gjenbruke metodene og verktøyene som er tatt i bruk gjennom Gnist innovasjonsprogram i framtidige steds- og næringsutviklingsprosjekt. I tillegg til at de overføres på tvers av sektorer og forvaltningsnivå. Dette er med på å øke innovasjonsevnen til kommunen Skjervøy kommune anbefales derfor å øke kunnskapen sin innen designdrevet innovasjon.

Innovative anskaffelser

Skjervøy kommune bør bidra til at innovasjon gjennom offentlige anskaffelser. Det bør derfor jobbes med å øke kunnskap om hvordan kommunen kan utnytte dette potensialet.

Organisering av arbeidet som er igangsatt

Målet bør være at prosjektporteføljen som er kommet opp som følge av deltakelse i Gnist innovasjonsprogram blir iverksatt. Skjervøy kommune bør derfor jobbe med organiserings-, samarbeids- og finansieringsmodeller.

Innovasjon satt i et økosystem

Samordne offentlige og private initiativ for å fremme av innovasjon. Et systemisk perspektiv innebærer å sette fokus på hvordan nyskappings- og læringsprosesser finner sted i en helhetlig og flerfaglig kontekst. I en slik sammenheng utvikles ny kunnskap og nye innsikter gjennom langsiktige og evolusjonære prosesser der nettverk av gjensidig avhengige parter medvirker til nyskaping.

Prosjektportefølje Skjervøy kommune

Above and below

Merkevaren Skjervøy

Utvikle en tydelig merkevare som skal være grunnlaget for all markedsføring og rekruttering for Skjervøy kommune, samtidig som den vil hjelpe med å definere hvilken retning kommunen skal ta i andre prosjekt. Merkevaren skal vise hva kommunen står for og hvilken styrker den kan spille på.

Merkevarehåndbok

Merkevareplattform, visuell identitet, komponentbibliotek, skiltprogram, digitale løsninger, digital markedsføring mm.

Estetisk veileder for Skjervøy kommune

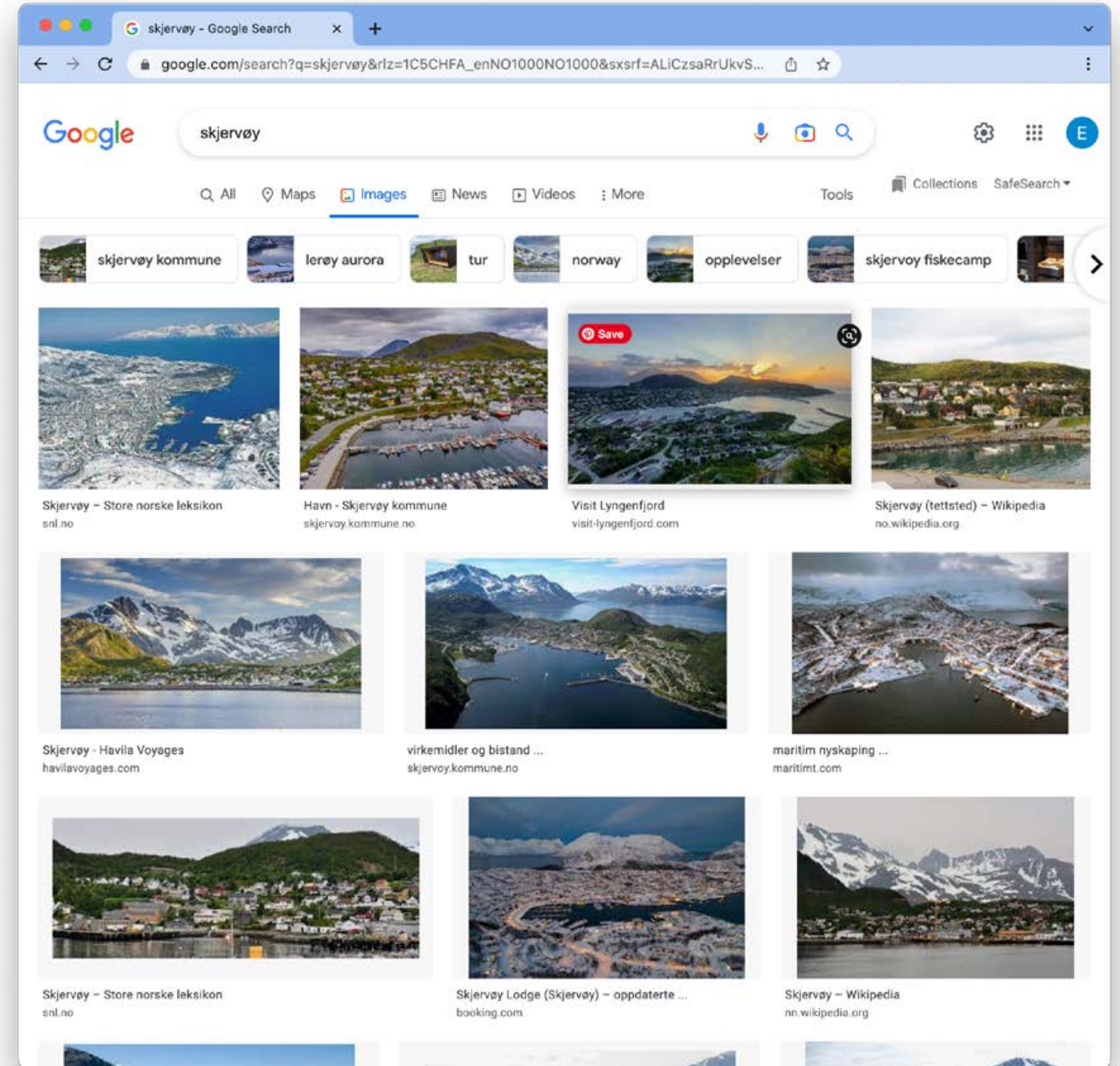
Byggeskikk og arkitektur, naturgrunnlag, estetikk, Byrom: møteplasser, gater og torg, skilt og rekame, Kunst i det offentlige rom, grøntanlegg, havne- og industriområder, inn og ut av kommunen, boligområder og signalbygg.

Markedsføring av Skjervøy

Skape "kunde verdi" gjennom å sette markeds- og salgsprosessen i et system som igjen bidrar til at kommunen posisjonerer seg som en internasjonalt ledende arktisk havromsklynge og bidrar til å skape bo- og bilyst.

Handlingsplan for markedsaktiviteter

Sett opp en plan over markedsaktiviteter kommunen vil gjennomføre i løpet av en periode, for eksempel sosiale møteplasser eller faglige arrangement innen havrommet, som konferanse, seminar og workshops.

Prosjektportefølje Skjervøy kommune

Above and below

Masterplan Sandøra Øst

Design en masterplan for Sandøra Øst som bidrar til å løse Skjervøys kommunes behov og til at kommunen posisjonerer seg som en internasjonalt ledende arktisk havromsklynge og bidrar til å skape bli- og blilyst

Sandøra Øst felleshus

Forstå og avklare behov Sandøra Øst Felleshus – multifunksjonsbygg.

Sirkulær havnesatsing på Skjervøy

Kommunen bør ha som mål at havne- og industriområdene bli mer sirkulære, at satsingen bidrar til at kommunen posisjonerer seg som en internasjonalt ledende arktisk havromsklynge og bidrar til å skape bo- og blilyst.

Masterplan mangfoldig og sirkulært nabolag

Design en masterplan for boliger som bidrar til å løse Skjervøy kommunes behov og til at kommunen posisjonerer seg som en internasjonalt ledende havromsklynge og bidrar til å skape bo- og blilyst.

Masterplan sirkulær bygdesentrumsutvikling

Design en masterplan for et attraktivt og bygdesentrum som bidrar til en bærekraftig samfunnsutvikling, verdiskaping og bedrer folks hverdagsliv, trivsel og tilhørighet.

Transformasjon av den gamle rekefabrikken

Forstå og avklare behov felleshus i sentrum, rehabilitering og nybygg – multifunksjonsbygg

Masterplan sirkulære barnehager og skoler

Design en masterplan for barnehager og skoler som bidrar til å løse Skjervøy kommunes behov og til at kommunen posisjonerer seg som en internasjonalt ledende havromsklynge og bidrar til bo- og blilyst.

Samarbeid og noen finansieringsmuligheter

Politikere
Administrasjonen

Næringslivet

Frivillig sektor

Fylkeskommunen

Reiseliv

innbyggere

Innovasjon Norge

Gård- og grunneiere

Folket

Statsforvalter

Næringslivet

Framtidsscenario

21. september 2027

Derfor vil forskere fra hele verden til Skjervøy i Nord-Troms

LEDERLIVET

TEKST Gitte&Thomas

21. SEPTEMBER 2027

Attraktive boforhold, innovative fasiliteter og den fantastiske beliggenheten gjør Skjervøy til en metropol innen havromsforskning.

Prosjekt

Skjervøy Above and below

Konkurransforslag

Hvordan skape en ledende arktisk havromsklynge på 70° nord?

Gnist: Innovasjonsprogram for smarte og bærekraftige byer og lokalsamfunn

Leverandør

Plenum Tjenstedesign

Partnere

NIELSTORP+ arkitekter

Norinnova

Biotech North

Kontakt

Heidi Johnsen,
Prosjektleder
Plenum Tjenstedesign
heidi@plenum.design
934 19 656

Eivind Reibo Jentoft
Tjenstedesigner
Plenum Tjenstedesign
eivind@plenum.design
922 85 151